

št. 141 (21.378) leto LXXI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 včasi Zákriž nad Cerknimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SOBOTA, 20. JUNIJA 2015

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

5.0.6.20
9 771124 666007

1,20 €

Pištola
darilo
za
rojstni dan

DUŠAN UDOVIČ

Po srljivem pokolu v ZDA se znova odpira vprašanje osebne posesti orožja. Za nas, v razvitih državah Evrope, je tak odnos do orožja nerazumljiv, saj je posest kakršnegakoli strelnega orožja v večini držav strogo reguliran. V Združenih državah Amerike je od nekdaj povsem drugače, kar je z bolečino ugotovil predsednik Obama, ko je priznal, da do takšnih pokolov, kot se je pravkar zgodil, prihaja samo v Ameriki. Kljub predsednikovim kritičnim besedam o preveč svobodni posesti orožja pa ni pričakovati velikih sprememb, kajti, tako kot že večkrat doslej, jih bo preprečil orožarski lobi, eden najmočnejših v državi.

Skoraj neverjetno je slišati, da je pištolo dvajsetletnemu sinu podaril oče za rojstni dan in ga tako spremenil v množičnega morilca. Pištolo, puško ali drugačno strelno orožje lahko v ZDA kupi vsakdo, saj je prodaja povsem prosta in legalna, tako kot iz časov prodiranja na divji zahod pred dvesto leti. Matematično je, da pride prej ali slej do zločina.

Vendar šele ob navajanju razlogov za pokol, ki ga je zareglil 21-letnik, človeku poštene zagomazi po hrbtni. Policiji je prostodušno povedal, da je hotel zanetiti državljanovo vojno za uničenje temnopoltih Američanov. Tragični dogodek, ki sledi večkratnim epizodam nazaslišanega streshanja policije na temnopolte državljane, daje mislitvi, kako močan je še vedno rasistični nabojni na ameriškem jugu.

WASHINGTON Znatno več terorističnih napadov

WASHINGTON - Skrajneži v Iraku, Afganistanu in Nigriji so znatno povisali skupno število terorističnih napadov po svetu, ki jih je bilo leta 2014 za kar 35 odstotkov več kot leta prej, v včeraj objavljenem poročilu ugotavlja ameriški State Department. V istem obdobju se je število ubitih več kot podvojilo, število ugrabilnih pa skoraj potrojilo. Večino terorističnih napadov so v letih 2013 in 2014 izvedli pripadniki skrajne Islamske države in Iraku in Siriji ter islamskična milica Boko Haram v Nigeriji.

EVROPSKA UNIJA - Polemikam ni videti konca

Svetovni dan beguncev v znamenju novih zidov

Madžarska utemeljuje »železno zaveso« s Srbijo

EXPO - Dan Slovenije

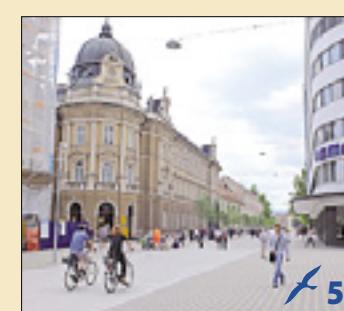
»Zeleni« Tina Maze navdušila v Milanu

MILAN - Slovenija je na svetovni razstavi Expo 2015 včeraj obeležila svoj nacionalni dan, ki je potekal v znamenju navdušenja nad vrhunsko športnico Tino Maze. V zeleni majici je izpostavila okoljsko naravnost Slovenije. Častni gost prireditve je bil predsednik slovenske vlade Miro Cerar, ki je tudi pohvalil odnose med Italijo in Slovenijo.

Na 2. strani

ARHITEKTURA Različna koncepta urbane prenove

TRST - V Trstu in Ljubljani sta bili dve aveniji v središču mesta istočasno deležni urbane reddefinicije. Medtem ko je Slovenska cesta v Ljubljani doživela temeljiti lepotni poseg in sodobno prometno urešitev, so se v tržaški Ul. Mazzini izvajali poskusni dnevi brez prometa. Čeprav ulica še ni dokončno zaprta za promet, je njena urbana prenova zaenkrat izredno skromna.

Na 11. strani

Openka vsak dan pomaga beguncem

Na 3. strani

Deček s hudo poškodbo glave

Na 4. strani

V Sovodnjah vrhunec občinskega praznika

Na 13. strani

Šempeter bo dobil svoj športni park

Na 14. strani

WASHINGTON
Znatno več terorističnih napadov

WASHINGTON - Skrajneži v Iraku, Afganistanu in Nigriji so znatno povisali skupno število terorističnih napadov po svetu, ki jih je bilo leta 2014 za kar 35 odstotkov več kot leta prej, v včeraj objavljenem poročilu ugotavlja ameriški State Department. V istem obdobju se je število ubitih več kot podvojilo, število ugrabilnih pa skoraj potrojilo. Večino terorističnih napadov so v letih 2013 in 2014 izvedli pripadniki skrajne Islamske države in Iraku in Siriji ter islamskična milica Boko Haram v Nigeriji.

OPTOSTUDIO Katja Slobec
Optometrični pregledi vida, pregledi za kontaktne leče, svetovanje.

Općine (Trst)
+39 040 214561
posta@optostudio.eu

Varilux S
Z lečami gledam TV in deskam po spletu
Progresivne leče za sproščen pogled v dinamičnem okolju

ESSILOR

• MONFALCONE MATERASSI	Ul. Boito 38/E (nasproti vojašnice)
• GORIZIA MATERASSI	Tel.: 0481.45.48.7
	Korzo Italia 123
	Tel.: 0481.530.537
LEŽIŠČA - VZGLAVNIKI - PODLAGE - POSTELJE 50%	
ANATOMSKI VZGLAVNIK 100% lateks	-50% € 29,50
LEŽIŠČE memory foam	cm 80x190 -50% € 249,00
LEŽIŠČE ortopedsko - vzmeti	cm 80x190 -50% € 99,00
LEŽIŠČE lateks	cm 80x190 -50% € 398
ELEKTRIČNA PODLAGA el. dvigovanje vzglavnika in naslona za noge	cm 80x190 -40% € 499,00
ELEKTRIČNI POČIVALNIK el. dvigovanje celotnega počivalnika	-40% € 590,00

MILAN - Dan Slovenije na Expu

Miro Cerar zelo pohvalil odnose s sosednjo Italijo

S predsednikom vlade tudi gospodarski minister Zdravko Počivalšek

MILAN - »Vesel sem, da je Slovenija del Expa Milano 2015,« je ob včerajnjem nacionalnem dnevu Slovenije poudaril predsednik slovenske vlade Miro Cerar. S svojo prisotnostjo ter ambicioznim in drznim konceptom predstavitev želi država po njegovih besedah predstaviti svojo zgodbo ljubezni do narave. Slovenija se na Expu predstavlja kot aktivna, zelena in zdrava dežela, na kar opozarja tudi slovenski paviljon, zgrajen iz naravnih materialov. Ta slovensko zgodbo predstavlja prek petih izpostavljenih vsebinskih sklopov - soline, čebele, termalne in mineralne vode, pohodništvo in kolesarjenje ter merjenje črnega ogljika.

Slovenija se zavzema za to, da bi imeli vsi zadostne količine kakovostne hrane. Ob tem pa je Cerar izpostavil številne izzive, med njimi rast svetovnega prebivalstva, nezdravo prehranjevanje, neracionalno trošenje hrane in naravnih virov ter podnebne spremembe. Gre za globalne izzive, ki jih države ne morejo naslavljati vsaka zase, ampak je potrebno sodelovanje na globalni ravni. Expo po njegovem z osrednjim sloganom Hrana za planet, energija za življenje opozarja na globalno povezanost sveta in soodvisnost človeka od narave. Ob tem pa je premier spomnil, da lahko tudi vsak posameznik v vsakem trenutku stori kaj dobrega za sočloveka, družbo in za naravo.

Cerar je izpostavil tudi odlično politično, gospodarsko, kulturno in siceršnje sodelovanje Slovenije in gostiteljice letosnjega Expa, Italije. »Slovenija ceni dobrosodske in prijateljske odnose z Italijo, ki je naša pomembna partnerica - še posebej gospodarsko sodelovanje je intenzivno in raznoliko,« je dejal Cerar. Po otvoritveni slovesnosti si je slovenska delegacija, v kateri je poleg premierja med drugim tudi gospodarski minister Zdravko Počivalšek, ogledala slovenski paviljon. Tega dnevnego obišče približno 4000 ljudi.

Nacionalni dan je bil osrednji dan šestmesečne predstavitev Slovenije na Expu. Pred slovenskim paviljonom so se odvijali plesni, pevski in akrobatski nastopi, predstavile so se folklorne skupine in harmonikarji. Odvila se je kuharški šov, osrednji večerni dogodek je bil sinočnji koncert zasedbe Perpetuum Jazzile.

Gospodarstveniki so zadovoljni s poslovnimi kontakti, ki so jih pridobili v okviru svetovne razstave Expo v Milenu, tudi s pomočjo slovenskega paviljona, je v izjavi za STA v Milenu povedal gospodarski minister Zdravko Počivalšek. Bo pa Slovenija v prihodnjem sodelovanju poskusila pritegniti še več podjetij, je napovedal. Počivalšek je ob robu slovenskega dne na Expu v Milenu poudaril, da bodo gospodarstveniki, ki vedo, kaj hočejo, na slovenskem paviljonu in celotnem Expu lahko našli potencialne poslovne partnerje. Je pa za to potreben nekaj angažmaja - spremljati je treba dogodke na Expu, vedeti, kdo prihaja, in skušati najti kontakt, je poudaril minister. Med drugim se je srečal z italijanskim vladnim podatnikom Benedettom Della Vedova. V italijanski gospodarski delegaciji je bil tudi slovenski podjetnik Fabio Pahor.

»Ne pričakujem, da se bodo na Expu podpisale pogodbe. Pričakujem pa, da bodo vzpostavljeni kontakti, ki bodo kasneje nadgrajeni s pogodbami in konkretnimi posli,« je poudaril Počivalšek. Dodal je, da je govoril z več gospodarstveniki, ki so se zadeve lotili resno, in ti so zadovoljni z vzpostavljenimi stiki.

»Praktična vaja« predsednika slovenske vlade Mira Cerarja v slovenskem paviljonu na Expu

ANSA

EXPO 2015 - Dan Slovenije

»Zelena« Tina je navdušila

»Presrečna sem, da lahko kot ambasadorka sodelujem pri promoviranju naše prelep države in prelepih ljudi!«

MILAN - Ambasadorka Slovenije na Expu Tina Maze je včeraj poudarila, da je zelena, aktivna in zdrava - tako kot Slovenija v svoji predstavitev. Mazejeva, ki so jo obiskovalci svetovne razstave navdušeno pozdravljali, je v svojem nagovoru najprej pokazala na barvo svoje majice in poudarila, da je zelena. »Sem tudi aktivna in zdrava,« je spomnila na slogan, pod katerim se Slovenija predstavlja na svetovni razstavi.

»Presrečna sem, da lahko kot ambasadorka sodelujem pri promoviranju naše prelep države, prelepih ljudi, prelepih možnosti, ki jih država ponuja,« je poudarila Mazejeva. Iz Slovenije po njenem prihajajo res uspešni posamezniki - znanstveniki, gospodarstveniki, športniki in drugi.

»Vidim, da smo te dobre lastnosti združili tudi na Expu,« je dejala vrhunska športnica in dodala, da je lepo videti inovativnost in lepe, pozitivne stvari, ki jih Slovenija premorre. Mazejeva je sicer zbrane v slovenskem paviljonu nagovorila tudi v italijanščini in s tem požela velik aplavz.

Delegacijo iz Slovenije, ki jo je vodil premier Miro Cerar, je v imenu italijanske vlade sprejel vladni podatnik Benedetto Della Vedova. Podobno kot Cerar, je tudi Della Vedova, ki je podatnik na zunanjem ministrstvu, odnose med državama ocenil za zelo dobre. V italijanski delegaciji je bila tudi ambasadorka v Sloveniji Rossella Franchini Scherifis, v slovenski pa veleposlanik v Rimu Iztok Mirošič.

Tina Maze,
ambasadorka
Slovenije na
milanskem Expu

STA

LJUBLJANA - Konec diplomatsko-političnega zapleta

Haradinaj zapustil Slovenijo

Bivšemu predsedniku vlade Kosova je kranjsko okrožno sodišče vrnilo potni list, s katerim se je vrnil domov

LJUBLJANA - Kranjsko okrožno sodišče je včeraj bivšemu kosovskemu premierju Ramushu Haradinaju vrnilo potni list in ta sedaj lahko zapusti Slovenijo. Kot je za STA povedal kosovski veleposlanik v Sloveniji Nexhami Rexhepi, je Haradinaj Slovenijo zapustil že pozno sinoči in se vrnil v Pristino z letalom preko Tirane. Tudi s slovenskega zunanjega ministrstva so sporočili, da jih je veleposlanstvo Kosova obvestilo, da je prejelo sklep okrožnega sodišča v Kranju o vrnitvi potnega lista Haradinaju.

Zaplet, ki ga je sprožilo sredino prijetje Haradinaja na ljubljanskem letališču, se je očitno uredil, potem ko je slovensko zunanje ministrstvo sodišču posredovalo verbalno noto Kosova s pojasnilom, da je bil Haradinaj na posebni diplomatski misiji v tujini, in zato, da se mu zagotovi prost prehod v skladu z določili konvencije ZN o specialnih misijah.

Odlöčitev o vrnitvi potnega lista

Ramusha Haradinaja so v Sloveniji najprej zadržali, nato pa mu odvzeli potni list

RTVSLO

Haradiniju so pojasnili tudi na kranjskem okrožnem sodišču. Kot so zapisali v sporočilu za javnost, je v zvezi s kosovskim državljanom - njegovega imena zaradi varovanja osebnih po-

datkov niso objavili - nastopilo novo dejstvo: skliceval se je namreč na diplomatsko imuniteto, hkrati pa je kosovsko veleposlanstvo preko slovenskega zunanjega ministrstva poslalo di-

plomsko noto, v kateri potrjuje, da se je vračal preko slovenskega ozemlja s specialne diplomatske misije v tujini, zaradi česar mu je Slovenija dolžna zagotoviti prost prehod v skladu z 29. 42. členom konvencije ZN o specialnih misijah.

Kot so dodali na sodišču, kosovski državljan na naroku pred preiskovalno sodnico tega svojega statusa ni navedel. Sodišče je ob bistveno spremenjenih okoliščinah in dejstvu, da so osebe na specialnih diplomatskih misijah v tujini, ki so v tranzitu preko Slovenije, upravičene do nedotakljivosti in imajo pravico do imunitete, ugotovilo, da ni več pogojev za uporabo omejevalnega ukrepa - začasnega odzema potnega lista. Sodišče mu je zato s sklepom potni list vrnilo.

Premier Miro Cerar je ob robu slovenskega dne na Expu v Milenu včeraj izrazil zadovoljstvo, da so Haradinaju vrnili potni list in da sedaj lahko zapusti Slovenijo.

ČEDAD - Predsednik KD Ivan Trinko Miha Obit o tridnevni prireditvi

Mittellibro, literarni uvod v čedajski Mittelfest

Včeraj Pino Roveredo, danes Cesare Tomasetig, jutri Miroslav Košuta

ČEDAD – Kulturno društvo Ivan Trinko, knjigarna La Libreria in Galerija umetnosti Grid-o ponujajo čedajski pa tudi širši javnosti in predvsem ljubiteljem književnosti tridnevno prireditev, v sklopu katere bo pet srečanj z avtorji iz naše dežele in dve delavnici za otroke. Naslov zanimive pobude, katere gost bo tudi Miroslav Košuta, je Mittellibro in bo v bistvu neke vrste literarni uvod v letošnji Mittelfest in ima zato tudi pokroviteljstvo istoimenskega združenja, ki prizeta ta na mednarodni ravni uveljavljeni festival. O samem programu in o tem, kako je do te prireditve sploh prišlo, smo se pogovorili s predsednikom KD Ivan Trinko in pesnikom Mihom Obitem.

Od kod ideja za Mittellibro?

»Sam sem že sodeloval s knjigarno La Libreria pri organizaciji ciklusa pesniških predstavitev oziroma branj „Vivere per leggere, leggere per vivere (Živeti za branje, brati za življenje)“, ki se je odvijal na različnih lokacijah v Čedadu. S to pobudo, s katero smo želeli predstaviti nekatere avtorje iz naše dežele, smo začeli novembra, zaključili pa maja. Med predstavljenimi književniki je bila tudi beneška pesnica Antonella Bukovaz. S takimi srečanjami smo želeli nadaljevati tudi v poletnem obdobju, a v skoncentrirani obliki oziroma bo celotno dogajanje omejeno na en sam vikend. Ker sem želel, da bi predstavili tudi slovensko književnost, sem potem v pobudo vključil tudi Kulturno društvo Ivan Trinko, ki je na tem območju že od nekdaj neke vrste okno na slovenski svet.«

Zakaj pa ste se povezali z Mittelfestom?

»To je po mojem zelo zanimiv in lep festival, ki pa ga Čedad kot mesto občuti le v tistih desetih julijskih dneh. Od tod ideja, da bi bila naša prireditve pravzaprav uvod v ta festival. Če bo odziv publice dober in če bo mogoče, bi lahko potem naslednje leto priredili še več srečanj.«

Kakšen pa je program vaše literarne pobude?

»Gost prvega večera v umetnostni galeriji Grid-o na Mazzinijevem korzu je bil tržaški pisatelj Pino Roveredo, ki smo ga predstavili včeraj zvečer ob 20.30. Danes bo ob 18. uri na vrsti Cesare Tomasetig, ki je po rodu iz Petjaga pri Špetru, zdaj pa že dolgo živi v Venetu. On je bil glavni pobudnik čedajskega Mittelfesta, danes pa nam bo pripovedoval „Izredno dogodivščino fantastičnega ljudstva Vod-

Levo predsednik
KD Ivan Trinko
Miha Obit in desno
tržaški pisatelj Pino
Roveredo

nikov (La straordinaria avventura del fantastico popolo dei Vodnik)“. Ob 21. uri bo nato Enzo Martines predstavil svojo pesniško zbirko „Potovanje skozi dušo v treh pesmih (Viaggio nell'anima in tre canti)“. V nedeljo pa bo na vrsti slovenska literatura in to bo, kot sem že omenil, prispevek KD Ivan Trinko k tej pobudi. Miroslav Košuta bo ob 18. uri, vedno v galeriji, predstavil zbirko svojih pesmi v italijanskem prevodu, za katerega je poskrbela Tatjana Rojc, ‘La ragazza dal fiore pervinca’ (Dekle z modrikastim cvetom). Z njim se bo pogovarjala Antonel-

la Bukovaz. Naj še dodam, da bo Košuta tudi med protagonisti Mittelfesta. V soboto, 18. julija, bo namreč predstava „AgheVodaUié“, ki jo bodo sooblikovali številni književniki iz različnih držav, Košuta pa bo predstavnik slovenske literature. Mittellibro pa se bo v nedeljo zaključil v predverju Palače Costantini v Trinkovi ulici s pesniško-glasbenim recitalom v italijanščini, furlanščini in slovenščini Maurizia Mattiuzze (za slovenski prevod pesmi je poskrbela Jolka Milič), ki ga bodo spremljali Renzo Stefanutti, Stefania Carlotta Del Bianco in Susan Franzil.“ (NM)

TRST - Veronika Martelanc (UNHCR) na posvetu o beguncih in razseljenih

»Tudi moja mama je bila razseljena«

Openka je članica komisije za dodeljevanje priznanj mednarodne zaščite - Na srečanju tudi novinarka RAI Eva Ciuk

Veronika Martelanc
(UNHCR), ob njej
Gianfranco
Schiavone,
zastopnik
Italijanskega
solidarnostnega
konzorcija (ICS)

FOTO DAMJ@N

TRST - Na včerajnjem strokovnem posvetu o položaju in pravicah migrantov, beguncev in razseljenih na sedežu deželne uprave je med govornicami bila tudi Veronika Martelanc. Mladá Openka iz Agencije Zdrženih narodov za begunce (UNHCR) je članica področne komisije za priznanje mednarodne zaščite prišlekom iz drugih držav, ki ima sedež v Gorici. V komisiji, ki je po novem pristojna le za Furlanijo-Julijsko krajino (prej je bila tudi za Veneto), sedijo še predstavniki prefektur, občin in političkih organov. Posvet je bil namenjen današnjemu svetovnemu dnevu beguncev.

Veroniki Martelanc to vprašanje še posebej leži pri srcu, ker je njena mama kot otrok med drugo vojno morala zapustiti rojstne Općine (njena družinska hiša je bila bombardirana) in je torej na lastni koži preizkusila, kaj pomeni živeti v razseljenstvu. Na včerajnjem srečanju je predstavila letno poročilo UNHCR, ki sloni na številkah in na statistikah, iz katerih je razvidno od kje prihajajo begunci, zakaj zapuščajo domove in kam so v resnici namenjeni. »Ker ljudje nismo le številke, sem prikazala tudi kdo so ti begunci in razseljeni, kakšni so njihovi poklici. Normalni ljudje, ki se znajdejo v izrednih okoliščinah - v glavnem gre za vojne razmere - ki so prisiljeni zapustiti svoje domove in svoje vsakdanje življenje,« je povedala Martelanc.

Med tistimi, ki so prisiljeni zapustiti domove, jih je več kot polovica

otrok. V letu 2014 je UNHCR po svetu preštela več kot 59 milijonov beguncev in prisilno razseljenih ljudi. V kategorijo razseljencev uvrščajo ljudi, ki so zapustili dom, a ostajajo v lastni državi. Velika večina razseljenih ljudi ne gre daleč od rojstnega kraja ali kraja bivanja, kar pa nikakor ne izključuje težkih bivanjskih razmer. Kot primer je zastopnica UNCHR navedla Sirijo, kjer je dobršen del vojnih beguncev ostal v državi.

V Italijo je leta 2014 prišlo nekaj več kot 170 tisoč beguncev (v glavnem iz severne Afrike), v tem letu jih je do-

slej prišlo okoli 45 tisoč. S temi številkami se soočajo tudi v Grčiji. A to niso samo »klasični« begunci, temveč tudi migranti iz ekonomskih razlogov in otroci brez spremstva. Od navedenih 170 tisoč priboržnikov jih je lani zaprosilo za politični azil in Italiji nekaj 63 tisoč, ostali so nadaljevali pot predvsem v severno Evropo. To se dogaja še danes, je na posvetu poudarila Veronika Martelanc. Kot velenja praksa UNHCR, se izvedenka ni spustila v politične ali družbeni ocene položaja beguncev pri nas, v Italiji in širšem okolju, ter tudi ne, če

sta Italija in druge evropske države gostoljubne (ali ne) do prebežnikov.

Medtem ko je bil prvi del posvetu namenjen bolj strokovni obravnavi problematike begunstva, so v drugem delu imeli besedo predvsem novinarji, upravitelji in politiki. Okroglo mizo o medijski obravnavi teh pojmov je vodila novinarka deželnega sedeža RAI Eva Ciuk, od politikov sta na posvetu sodelovala tudi župan Trsta Roberto Cosolini in predsednica deželnega odbora Debora Serracchiani.

S.T.

STALIŠČE SSK »SSO in SKGZ, a tudi stranke«

TRST - V prihodnji dneh bo rimski senat najbrž sprejet vrsto popravkov k deželnemu statutu FJK, med katerimi sodi tudi predvidevanje možnosti ustanavljanja mestnih ali metropolitanskih občin, pa čeprav je deželni svet FJK kar dvakrat jasno in odločno odklonil to možnost, piše v stališču deželnega tajništva Slovenske skupnosti. Proti metropolitanski občini, ki bi najverjetneje zajela območje tržaške pokrajine, se je v deželnem svetu vsakič opredelil tudi strankin predstavnik Igor Gabrovec, ki je vedno jasno izpostavil nevarnost dokončnega izničenja vloge in pomena vseh dvojezičnih okoliških občin in s tem enostranskega kršenja mednarodnih sporazumov. Deželno tajništvo SSk ožigosa nespôšljiv odnos, ki ga Rim izkazuje v odnosu do politično upravne avtonomije FJK in v tem bera tudi nevaren precedens ravno v času, ko so posebni statuti petih italijanskih avtonomnih dežel ponovno v središču neprijazne pozornosti.

Deželno tajništvo SSk je razpravljalo tudi o javno iznesenih predlogih glede potrebe po posodobitvi »skupnega zastopstva« Slovencev v Italiji. Slovenska stranka je že sredi 90. let - ko je bil deželni tajnik Martin Breclj - izdelala model za izvoljeno zastopstvo, ki je zaobljal zelo širok krog pripadnikov manjšine. Stranka je tudi opravila anketno med naslovniki časopisa Skupnost in je prejela več tisoč odgovorov, v veliki meri pozitivnih. Takrat pa so predlog žal ostale politične komponente rezko zavrnile. SSk zato načelno podpira določitev nove oblike demokratično izvoljenega zastopstva, pri čemer pa je potrebno najprej doreči pravila igre in zlasti še kompetenčne novega predstavnika organa.

SSk se že vse povojno obdobje demokratično presteva ob vsakih volitvah in zase nima dvomov, da je demokratično legitimirana. V pričakovanju nekega novega zastopstva pa naj še naprej po njenem prepričanju velja dosedanje, ki ob krovnih organizacijah civilne družbe upošteva tudi tradicionalne politične komponente. »In v ta sklop nesporočno sodi vsaj še edina slovenska stranka,« piše v sporočilu.

Delničarji Intereurope spet brez dividend

KOPER - Delničarji Intereurope letos ne bodo dobili dividend. Skupščina družbe je namreč včeraj sklenila, da se nekaj manj kot 340.000 evrov lanskega bilančnega dobička nameni za pokrivanje prenesene izgube (približno 160.000 evrov) in razporeditve v zakonske rezerve (okoli 180.000 evrov). Za novega nadzornika je imenovala Jureta Fišerja. Fišer bo v nadzornem svetu nadomestil Igorja Mihajloviča, so po skupščini sporočili iz Intereurope. Mihajloviča so iz nadzornega sveta odpoklicali na predlog Gorenjske banke.

Delničarji so upravi in nadzornemu svetu podelili razrešnico za delo v lanskem letu, za revizorja letosnjega poslovanja imenovali družbo Ernst & Young revizija ter potrdili spremembe in dopolnitve statuta družbe. (STA)

DEŽELA - Naziv novega vina Friuli DOC bo na pobudo Kmečke zveze tudi v slovenščini

Furlanija DOC

V deželi Furlaniji-Julijski krajini bo najbrž že s prihodnjem trgovitvijo nastal nov naziv za vino s kontroliranimi poreklom Friuli ali Friuli Venezia Giulia, naziv pa bo lahko tudi dvojezičen oziroma v slovenskem jeziku, se pravi Furlanija ali Furlanija-Julijski krajina. Novo kontrolirano poreklo bo zadevalo vina, proizvedena na območju dežele FJK. Glede na to, da se mnoge sorte proizvajajo na območjih, kjer je prisotna slovenska narodna skupnost, je deželna Kmečka zveza zahtevala od deželne vlade, da bosta tako naziv kot bodoči statut oziroma pravilnik v slovenščini.

Kmečka zveza so pri tem podprli mnogi dejavniki in vse okoliške občinske uprave, zgoriška županja Monica Hrovatin pa je svojo podporo tudi zapisala v uradnem dokumentu, ki ga je posredovala deželni upravi. V njem je poudarila, da »v zvezi z besedilom pravilnika predlaganega novega deželnega kontroliranega izvornega porekla« podpira zahtevo Kmečke zveze, da se na območjih, kjer je slovenska narodna skupnost zakonsko zaščitena, zagotovi slovensko inačico porekla in vse zadevne dokumentacije, od pravilnika do zgodovinske utemeljitve in obvestila za objavo v Uradnem listu Dežele FJK.

Skratka, v prihodnosti bodo lahko vsa vina, ki so bila proizvedena na območju dežele FJK, nosila v obej jezikih naziv Furlanija s kontroliranim poreklom ali Furlanija-Julijski krajina s kontroliranim poreklom. To bo formalno mogoče na osnovi 3. člena zakonskega odloka 61/2010, je povedal včeraj deželni tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec, ki je deželni direktor za kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo posredoval tudi

naziv v slovenščini. Da bo vse urejeno, bo jamčil direktor omenjene direkcije Francesco Minissi, ki je včeraj potrdil, da je deželna uprava poskrbela za prevod pravilnika, ki je torej že sestavljen v slovenskem jeziku. Kako je sploh vse nastalo? Furlanski vinogradniki so že pred 7-8 leti predlagali ustanovitev enotnega porekla za vina z nazivom Friuli, ki jih proizvajajo na območju FJK, je razložil Bukavec. Zadevo je sprva vzel v ro-

ke tedanji deželni odbornik za kmetijstvo Enzo Marsilio, nato sta bila na vrsti naslednika Claudio Violino in Sergio Bolzonello. Postopek se je nato zataknil, saj so med drugim eni ugotavljali, da bo težko poimenovati vina z Brd z besedo Friuli, drugi pa opozorili, da se isto vprašanje postavlja za kraška vina, ki jih pač ne proizvajajo v Furlaniji. Deželno zeleno omizje je zato več krat zasedalo, nazadnje pa so se dogovorili za dve različici, in sicer omenjeni Friuli oziroma Friuli Venezia Giulia s tako rekoč prosto izbiro. Kmečka zveza je dala povoljno mnenje, a postavila je pogoj, da mora biti vse prevedeno v slovenščino.

Postopek za novo kontrolirano poreklo bo sicer še dolg. Dežela FJK bo morala posredovati vso dokumentacijo v Rim državnemu odboru za vina, ki bo moral odobriti predlog o kontroliranem poreklu. Sledile bodo razne avdicije, če pa se ne bo nihče postavil po robu, bo sledila objava v Uradnem listu. Ves postopek naj bi trajal okvirno šest mesecov in bo torej novemu kontroliranemu poreklu najbrž dal pečat pred kratkim imenovani deželni odbornik Cristiano Shaurli.

A.G.

MILJE - Nesreča
Deček pod avto, poškodoval si je glavo

V četrtek so bile informacije skope, včeraj pa so bile javnega reda pojasnile, kaj se je zgodilo. Do nesreče je prišlo ob 18.20 na nabrežju Venezia v Miljah. Dvanajstletni deček je pravkar odšel s sedeža jadranskega društva in prečkal cesto na prehodu za pešce v bližini lekarne. Na drugi strani ceste ga je čakal oče. Na prehodu je dečka pred očetovimi očmi nenašel doma zbil avtomobil volkswagen polo bele barve, ki ga je upravljal 23-letni voznik. Mladi pešec naj bi z glavo močno udaril v avtomobilski vetrobran.

Medtem ko so na kraj prispele miljski karabinjerji, prometna in lokalna policija, so mu reševalci službe 118 najprej nudili pomoč na prizorišču nesreče, nakar so ga prepeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli s t.i. rdečo urgentno označko. Včeraj je bil zaradi hude poškodbe glave, in sicer zloma lobanje, na oddelku za oživljanje. Povzročitelj nesreče po včerajšnjih informacijah naj ne bi vozil pod vplivom alkohola.

MIGRANTI - Karitas spodbuja solidarnost

Na Opčinah spet naleteli na pribičnike

Pred današnjim svetovnim dnevom beguncev, ki je tudi pri nas še kako aktualen, je tržaška škofjska Karitas poslala tiskovno sporočilo, v katerem spominja, da je sprejemanje tujcev, ki zaprosijo za politično zatočišče, znak solidarnosti do ljudi, ki bežijo pred težkimi razmerami v domovini. »Človekove pravice so na prvem mestu, to je pa tudi priložnost za rast in kulturno obogatitev naše mestne skupnosti,« piše Karitas.

Medtem pa se tok migrantov seveda ni ustavil. Včeraj dopoldne so policiisti na Opčinah ustavili najmanj dve

skupinic pribičnikov, vsega skupaj kakih deset ljudi. Peš so bili namenjeni v Trst (verjetno na železniško postajo), namejo so izvidnike police naleteli pri velikem krožišču med vasjo in obeliskom. Vsaj del migrantov naj bi prihajal iz afriških držav; postopek je bil še v teku, zato mejna policija ni posredovala informacij. Zaenkrat tudi ni bilo znano, ali bo kdo od migrantov zaprosil za politični azil. Gre vsekakor za že običajen dogodek, v toplejših mesecih pa je število migrantov, ki na Krasu prekoraci slovensko-italijansko mejo, menda še večje. (af)

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Predstavitev

Mario Reali iz SEL v skupino Trst zdaj

Mario Reali
(levo)
in Cesare Cetin

FOTODAMJ/N

Nekdanji tržaški občinski svetnik stranke Svobode, ekologije in levice Mario Reali je od včeraj formalno član svetniške skupine občanske liste Trst zdaj (Trieste Adesso), ki jo je pred nedavnim ustanovil bivši občinski svetnik Italije Vrednot Cesare Cetin.

Reali je vstop v novo svetniško skupino predstavil včeraj na tiskovni konferenci, ki so se je poleg svetnika Cetina udeležili tudi načelniki svetniških skupin v tržaškem občinskem svetu Demokratske stranke Marco Toncelli ter občanskih list Trieste Cambia Roberto Decarli in Občani za Trst Patrick Karlzen.

Reali je včeraj uradno najavil, da zapušča svetniško skupino Svobode, ekologije in levice, sicer brez nobene zamere, pa čeprav so ga v zadnjem obdobju zapostavili. Reali je namreč na sejah tržaškega občinskega sveta vselej glasoval v sovocaju z levosredinsko večino, a v zadnjih mesecih več krat v nasprotju s stališčem vodje skupine Marina Sossija. Ta mu je v zameno odvzel vse funkcije v občinskih komisijah. Reali se je zato oddalil od Sossija in se približil Cetinu, s katerim namavata v prihodnosti še naprej podpirati delo tržaške občinske uprave.

A.G.

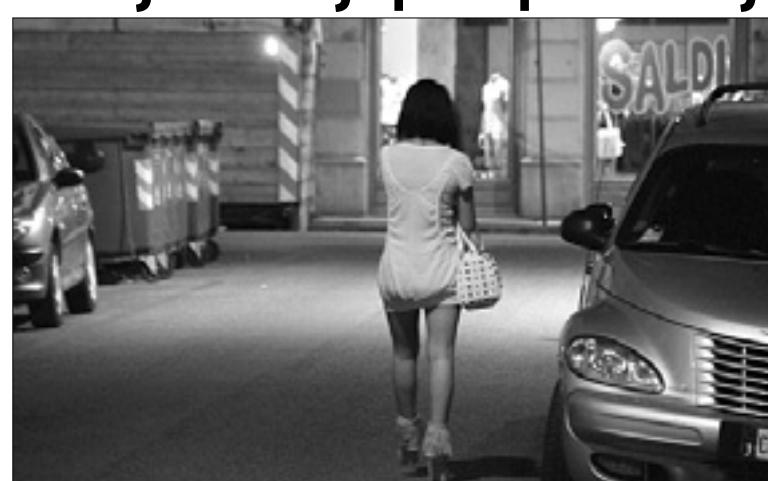
PRISTANIŠČE Cariniki zasegli 5000 žarnic

V okviru institucionalnih dejavnosti za boj proti nezakoniti trgovini so funkcionarji tržaškega carinskega urada v teh dneh v tržaškem pristanišču zasegli pet tisoč žarnic. V akciji so sodelovali finančni stražniki tržaškega pokrajinskega poveljstva. Blago je bilo v nem kontejnerju, namenjeno je bilo italijanskemu trgu. Kontejner je prispel iz Kitajske. Pristojni inšpektorji so podrobnejše pregledali vzorce žarnic in ugotovili, da blago ni v skladu z varnostnimi standardi Evropske unije. Carinska uprava opozarja, da tovrstno blago lahko ogrozi varnost uporabnikov.

Prispevki za podjetnice

Podjetje Aries sporoča, da bo od 15. julija do 30. septembra sprejemalo prošnje za dodelitev prispevkov v podporo podjetnicam. Prispevek, ki lahko znaša največ 50% investicije, je namenjen zagonu novega podjetja ali pa podjetjem, ki so dejavna manj kot tri leta.

Policijska akcija proti prostituciji

Prejšnjo noč je prostitutke v Trezjanski četrti presenetila policijska racija, v okviru katere je mobilni oddelek tržaške police na svoj sedež odpeljal sedem prodajalk spolnih uslug. Med njimi sta bili dve Romunki, dve Bolgarki, dve Nigerijki in ena Kolumbijka. Po rutinski kontroli so policisti eni Bolgarki in eni Romunki izdali prepoved bivanja v

SINDIKAT
Cgil: Nujna je okrepitev socialnih služb

Gospodarska kriza je pustila za sabo hude posledice. Še najbolj je prizadela šibkeje in revne in se je njihovo število v zadnjih letih zelo povečalo. Zaradi tega se je izrazito povečalo tudi povpraševanje po socialnih službah in storitvah, ki jim tržaška občinska uprava ni več kos. Občina Trst razpolaga namreč s štirimi okenji oziroma uradni za socialne storitve, ki pa niso več sposobni nuditi pomoči vsem občanom, ki se obrnejo nanje. Tržaška občinska uprava mora zato ukrepati, ker je nujno okrepiť socialno službo.

To je poudarila pokrajinska tajnica panožnega sindikata Fp-Cgil Rosanna Giacaz, ki je včeraj na tiskovni konferenci ob udeležbi drugih članov sindikata opozorila, da je na Tržaškem vedno več brezposelnih in priletnih, ki se obračajo na socialne službe. Vrste ljudi, ki iščejo pomoč v uradih občinske službe, se več krat nadaljujejo na pločnikih, zgodilo pa se je tudi, da je nekdo napadel občinsko uslužbenko, so povedali. To seveda ni vredno opravičila, je pa pomenljiv znak vzdušja v mestu, kjer je na osnovi nedavnih podatkov statističnega zavoda Istat 6 do 6500 brezposelnih. Tem gre dodati številne ljudi, ki so jim delodajalci zmanjšali delovni čas.

Socialne službe skratka zarači pomanjkanja osebja niso več sposobne nuditi ustrezne pomoči, je še poudaril sindikalista Virgilij Toso in zahteval od tržaškega občinskega odborništva za socialne politike takojšnje ukrepe.

A.G.

URBANA PRENOVA - Ulica Mazzini in ljubljanska Slovenska cesta

Popolnoma drugačen arhitekturni pristop

Vmesna podoba Ul. Mazzini, ki je trenutno delno odprt javni prostor, namenjen le pešcem in kolesarjem, svoje mesto pa so v njem zasedli tudi gostinci, že nekaj tednov razdvaja občane in občanec. Na enem bregu so se znašli nasprotniki zaprtja ulice za avtobuse in taksije, na drugem bregu pa zagovorniki novih peš con. O tem, kdo ima prav, ne bomo razpravljal na tem mestu. Bomo pa potegnili vzporednico in razliko med tržaško Ul. Mazzini in ljubljansko Slovensko cesto (na tej cesti se nahajata Nama in Posta). Ali veste, kaj imata skupnega ti dve ulici? Odločitev o urbani rededefiniciji teh dveh ulic je bila sprejeta v približno enakem časovnem obdobju. Medtem ko je tržaški mestni svet konec leta 2013 sklenil, da bodo v Ul. Mazzini izvajali poskusne za promet zaprte dneve, je ljubljanski mestni svet sprejel definitivno odločitev o omejitvi prometa na tej ulici ter njenem lepotnem posegu.

In medtem ko je pri nas pristojno občinsko odborništvo izvajalo pilotski projekt, ki se je pred poldružim mesecem razširil na vse dneve v tednu in bo ostal pilotski vse do začetka julija, ko se bodo upravitelji končno odločili, kaj storiti z Ul. Mazzini, so se v Ljubljani ukvarjali s širitevijo pločnikov, v vzpostavljivo deljene uporabe za pešce in kolesarje ter odstranjevanjem robnikov, postavljivijo novega tlaka ...

Projekt urbane prenove Slovenske ceste je bil zastavljen zelo ambiciozno. Ključna avenija je z drevoredom, čudovitim tlakom in urbano opremo dobila poseben značaj, ki ustreza sodobnemu odrazu mesta. Čeprav prenova Slovenske ceste še ni v celoti končana, opravljeno delo kaže, da bo ta ulica postala prostor izjemnih športnih in družabnih dogodkov. V pripravo projekta je bilo vključenih veliko strokovnjakov z različnih področij prometa, oblikovanja in urejanja javnih površin, osvetlitve, okoljevarstva ... Za vse to je bilo potrebno veliko usklajevanja, ki pa so bila - vsaj tako kaže - uspešna. Če povzamemo pisane slovenske medije, je Slovenska cesta od prometne žile postala udobna dnevna soba.

Sanela Čoralčič

RAZISKAVA - Na vrhu lestvice Genova, Imperia in Savona

Trst peto mesto po številu motornih koles in skuterjev

Trst je po številu ljubiteljev motornih koles in skuterjev na 5. mestu v Italiji. Kar 52 odstotkov italijanskih prebivalcev se premika na dveh kolesih, pa naj bo to skuter ali motorno kolo. Na vrhu lestvice so kar tri ligurska mesta, in sicer po vrstnem redu Genova, Imperia in Savona, četrtri pa je toskanski Livorno.

To so izsledki raziskave, ki jo je opravila spletna zavarovalnica Quixa, iz katere izhaja, da se večina ljudi odloči za dve kolesi iz praktičnih razlogov: premikanje po mestu je hitrejše, parkiranje je manj težavno, tudi stroški za gorivo so nižji. Taka miselnost zadeva sicer v glavnem skuteriste, saj se lastniki motornih koles odločijo zaradi drugih razlogov, kot so vožnja v naravi, potovanja v družbi, zavava in drugo.

Dejstvo je, da število uporabnikov v Italiji stalno narrača, v Trstu pa se je potrdil trend, ugotavlja raziskava Stetoscopio, ki jo izdelala družba MPS. Več kot polovica vzorca, ki je predstavljal odrasle državljanje, se poslužuje dveh koles: število skuterjev in motorjev v Italiji se je v obdobju 2004-2014 povečalo za 42%, medtem ko je bil porast vseh vozil le +12 odstotkov.

Leta 2014 so dvokolesna vozila v Trstu predstavljala

la skoraj 25% (točneje 24,4) vseh vozil, medtem ko je razmerje na državni ravni približno 13%. V deželi FJK se je ta odstotek povečal tudi v Gorici (13,7), medtem ko je manjši v Vidmu (10,8) in v Pordenonu (9,9).

Raziskava je pokazala, da se 57% ljudi odloči za dve kolesi, da se izognene prometu. Na drugem mestu je parkiranje (50%), na tretjem manjša poraba goriva. S tem soglašajo v glavnem vsi, ki so sodelovali pri raziskavi, čeprav je bilo nekaj razlik pri uporabnikih motornih koles. Ti se namreč radi posvečajo krajskim in daljšim potovanjem in uporabljajo vozilo vselej in ob vsakem vremenu. Skratka, to so ljubitelji dveh koles, ki uživajo ob vožnji.

Visoko število dvokolesnih vozil v Trstu pa pomeni tudi večje število skuteristov in voznikov motornih vozil, vpletjenih v prometne nesreče. V tržaški občini je bilo lani v več kot 32% prometnih nesreč vpleteno dvokolesno vozilo. Raziskava Stetoscopio je pokazala, da se imajo vozniki skuterjev in motornih koles za previdne: med njimi je 30% povedalo, da so na dveh kolesih previdnejši, 66% je bilo mnenja, da so enako previdni tako z avtom kot s skuterjem, velika večina pa se vsekakor boji drugih avtomobilistov.

A.G.

Poslikava v Ul. Cumano

Aterjevo stanovanjsko poslopje v Ul. Cumano po novem krasí velikanska zidna poslikava (fotoDamj@n), ki je nastala v okviru projekta Unar. Z uradno predstavljivo poslikavo je občinski odbornik Andrea Dapretto počastil svetovni dan beguncov. Na krajši slovesnosti je dejal, da je izbira stanovanjske stavbe polna simbolike, saj v njej prebiva največ priseljencev, ki so se uspešno integrirali v tržaško okolje. Mural pa je že vzbudil številne polemike; veliko občanov v zidni poslikavi ne vidi estetske vrednosti.

Razlike med prenovo mestnih ulic so očitne

FOTODAMJ@N

THE COLOR RUN - Danes tek in prometne omejitve

Barve na nabrežju

Tržaški popoldan bo danes popestrila ali bolje pobarvala ne tekmovalna tekaška pobuda The Color Run. Osrednji prireditelji Rcs Sport, Občina Trst in odborniki Bavisele pričakujejo 21.000 udeležencev, ki se bodo že v popoldanskih urah zbirali pred 26. skladisčem v starem pristanišču, kjer bo tudi potekalo osrednje dogajanje dogodka. Množični start tekačev je predviden ob 17.30.

Pet kilometrov dolga tekaška proga bo deloma potekala tudi na nabrežju, zato bo mestno središče od 16.30 do 21.00 deležno nekaterih delnih ali popolnih prometnih zapor. Polnoma bo zaprt cestni odsek v obeh smereh med Trgom Tommaseo in Postajo Rogers. Dostop z vozili v mestno središče preko Korza Italija bo jamčila le polovična zapora cestišča od Trga Libertà do Trga Tommaseo. Kdor se bo peljal iz Sv. Andreja v smeri centra, bo moral zaviti v UL. Ekonoma.

Drugo predvidljivo težavo bi lahko povzročil prihod tekmovalcev izven tržaške pokrajine, teh bo več kot 15.000. Prireditelji računajo, da bodo nekateri pripravili na prizorišče z vlakom ali javnimi prevozniimi sredstvi, drugim, ki bodo v Trst dospeli z lastnimi avtomobili, svetujejo, da se izogibajo iskanju parkirišča v mestnem središču. Tako župan Cosolini kot občinski tehniki, so na četrtekovi tiskovni konferenci poudarili, da naj udeleženci parkirajo avtomobile v večjih garažnih hišah Silos, Foro Ulpiano, Glavna bolnišnica in na parkirišču na četrtem pomolu, saj bi drugače še dodatno bremenili skromne parkirne prostore v samem mestnem središču. Edini dostop udeležencev do zbirališča bo vhod starega pristanišča na Largo Santos. (mar)

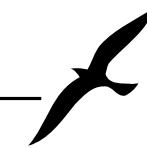
Tekače spremišča 250 prostovoljcev

Organizatorji Bavisele koordinirajo pravo malo vojsko prostovoljcev, ki bodo spremiščali tržaški »barvni tek« - teh je 250. Navzoči bodo na startu, cilju in vzdolž celotne proge. Štiri »barvne točke« bodo upravljali miljski putarji pod vodstvom Maria Vascotta, osebje Bavisele bo dejavno pri »glitterju«, za varnost bodo skrbeli civilna zaščita, združenje karabinjerjev in drugi. Organizatorji obveščajo, da se je vpisovanje zaključilo.

OPĆINE, SALEŽ Rolkanje: prometne omejitve

Prevozno podjetje Trieste Trasporti obvešča, da bodo danes ob priložnosti rolkarske tekme KO Sprint, ki jo prireja ŠD Mladina, nekatere spremembe na avtobusnih progah. Zaradi tekme bo namreč Proseška ulica na Općinah zaprta za promet okvirno od 17. do 22. ure. Avtobus št. 4 bo peljal od obeliska neposredno do Nanoškega trga (Škavence), kjer bo obrnil in peljal do UL. Fiordalisi, državne ceste št. 202 in po običajnem krogu spet do Nanoškega trga, od koder bo peljal v Trst. Avtobus št. 39 oz. 39/ bo sta peljala od Općin po Narodni ulici do državne ceste št. 202, od koder bo št. 39/ nadaljevala do Proseka in Nabrežine. Avtobus št. 42 bo s Prosekou vozil v smer Briščiki-Repen-Općine.

Zaradi rolkarske tekme, ki bo jutri na zahodnem Krasu ravno tako v priredbi ŠD Mladina, pa bosta pokrajinska cesta št. 6 med Samotorco in Bajto in pokrajinska cesta št. 18, ki povezuje Bajto in Salež, zaprte za promet od 8.30 ure do 13.30.

SVETOIVANSKI PARK - Danes in jutri 21. Bioest

Razstavljavci in predavatelji o solidarnostnem gospodarstvu

»Svet doživlja okoljsko katastrofo. Kapitalistična vizija gospodarstva prinaša dobiček le vladajočim razredom. Poleg klasičnega gospodarstva bi morali krepiti gospodarstvo, ki temelji na načelih socialne pravičnosti in solidarnosti, ki razpolaga z veliko inovacijsko močjo in ustvarja blaginjo tudi za razvojno zapostavljena območja in tamkajšnje prebivalcev.« V tem duhu se je sinoči začel 21. sejem Bioest, ki bo v svetoivanskem parku še danes in jutri predstavljal izdelke, dejavnosti in ekološko ozaveščene ideje za zdravo življenje ter trajnostni razvoj.

Uvodno predavanje o socialni

Brazilski filozof
Euclides
Mance

rentabilnosti je sinoči podal brazilski filozof Euclides Mance. Ugledni gost je predaval v okviru državnega srečanja INES (Incontro nazionale per economia solidale), ki letos nastopa

kot spremljevalni dogodek sejma Bioest. Na sejmu se bo danes in jutri predstavljalo okrog 160 domačih in tujih razstavljavcev, med katerimi bodo sadjarji, pridelovalci zelenjave, mlekarji, zeliščarji, mizarji, založniki ... Sejem bo dopolnjeval tudi spremljevalni program, v okviru katerega bodo potekala razna predavanja. Danes ob 15.30 bodo v prostorij Villas tematizirali solidarnostno gospodarstvo, o katerem bo med drugim predavala tudi predsednica Dežele FJK Debora Serracchiani. Ob 17.30 pa bo potekala okroglata miza, na kateri bodo predstavili primere dobrih praks solidarnostnega gospodarstva. (sc)

Dragi
Ucio!

Danes med nami sedis in osemdeseto obletnico slaviš in vsi ti želimo še ogromno srečnih dni!

Hči Claudia
z Loredanotom in Marijanom

Manuela je razveselil bratec

Oliver

Mami Janji in očku Claudiu
čestitamo, malemu korenjačku
pa želimo veliko lepih in srečnih
dni.

Vsi domači

Gledališke predstave
SVETOIVANSKIH VEČEROV
v Boljuncu:

Na sporedu v občinskem gledališču:

Danes, 20. junija, ob 20.30

»Avia Cirkus«

režija A. Corbato
SKD Slovenec (Boršt – Zabrežec)

Jutri, 21. junija, ob 20.30

»Burka o jezičnem dohtarju«

režija S. Verč
SKD Tabor (Općine)

V torek, 23. junija, ob 20.30

na Jami:

MPZ Fantje pod latnikom in kres

ROD MODREGA VALA - V Ul. sv. Frančiška

Taborniki se veselijo novega sedeža

Andrej Marušič in Barbara Ferluga med prerezom traku

FOTODAMJ@N

Taborniki Rodu modrega vala so sinoči priredili družabni večer ob odprtju svojega novega sedeža v Ulici sv. Frančiška. Tja so se preselili iz prostorov v Ulici Montecchi pri Sv. Jakobu. Starosta Andrej Marušič je povedal, da so se taborniki tako bližali mestnemu središču, kar je za člane bolj udobno, obenem pa s tem potrejujejo slovensko prisotnost v centru mesta. Tako bodo taborniki tudi lažje povezani z ostalimi slovenskimi ustanovami v pričakovanju odprtja Tržaškega knjižnega središča.

Taborniki bodo letos od 20. julija do 3. avgusta taborili v Dolnjem Kotu pri Žumberku na Dolenjskem.

Godbeni praznik v Trstu

Drevi ob 18.30 bo na Verdijevem trgu v Trstu (v primeru slabega vremena pa jutri ob 10. uri na Trgu Cavana) na sporedu 12. godbeni praznik Bande in Festa, ki ga prireja tržaška godba Arcobaleno pod vodstvom Erika Žerjala. Nastopili bosta tudi godba Venzaghelese iz milanske pokrajine in Prvacna pleh muzika iz Prvacine pri Novi Gorici.

V Sesljanu o nasilju pod nemško okupacijo

V pokrajinskem centru za promocijo ozemlja Sottosopra v Sesljanu (nekdanji Aiat) bodo danes ob 17.30 predstavili knjigo Giorgia Liuzzija Violenza e repressione nel litorale adriatico (Nasilje in represija v Jadranskem primorju), ki je izšla pri Deželnem institutu za zgodovino osvobodilnega gibanja v Trstu. Z avtorjem se bo pogovarjal Luca Bellocchi.

Na Padričah nočni »lov na merjasca«

Kulturno društvo Slovan prireja nočni že tradicionalni nočni pohod po sledo divjih prasičev, na katerega se je prijavilo 25 skupin za skupnih 150 do 200 udeležencev (vpisovanje ni več mogoče). Start bo ob 22. uri Zad za kamom na Padričah, orientacijski pohod naj bi trajal poldrugo uro do dve uri.

Pepelkin čevelj v Kulturnem domu na Proseku

Dramsko društvo Jaka Štoka vabi jutri ob 19. uri v Kulturni dom na Proseku, kjer bo premierno predstavilo igro Pepelkin čevelj po motivih Olge Pavšič. Režiserki sta Tina Renar in Kim Furlan. Igra predstavlja osnovnošolska skupina, ki šteje deset članov, začne pa se z dečkom, ki nočce napisati obnovne Pepelkine pravljice, ker je preveč dolgočasna, zato jo potem spremeni.

Emergency zbira prispevke na Trgu Cavana

Prostovoljci organizacije Emergency bodo danes med 16. in 20. uro s stojnicami na Trgu Cavana, kjer bodo delili informativno gradivo o delovanju organizacije in zbirali prostovoljne prispevke v zameno za spominčke. Izkušček namenjajo porodnišnici v afghanistanskem Anabahu, ki ga je Emergency odpril pred 12 leti.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 20. junija 2015

SILVERIJ

Sonce vzide ob 5.15 in zatone ob 20.58 - Dolžina dneva 15.43 - Luna vzide ob 9.14 in zatone ob 23.23.

Jutri, NEDELJA, 21. junija 2015

ALOJZ

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22,8 stopinje C, zračni tlak 1011 mb ustaljen, vlaga 63-odstotna, veter 3 km na uro zahodnik, nebo oblačno s padavinami, morje skoraj mirno, temperatura morja 23,1 stopinje C.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA SALEŽ
46 je odprt vsak dan do 21. junija.

Tel. 040-229439

BIODINAMIČNA IZLETNIŠKA KMETIJA PRI KAMNARJEVIH v Volčjem Gradu je odprta vsak petek, soboto in nedeljo.

Tel. 00386/40/644121
ali 00386/5/7668245

ERIKA IN ELVIANA sta odprli osmico na Kontovelu.

OSMICA KOSMINA Brje pri Komnu, odprta od 19.06 do 28.06.2015

Osmice

ALMA IN STANKO GRUDEN sta odprla osmico v Samotorci. Toplo vabljeni! Tel. 040-229349.

DEVAN je odprla osmico pri Edvinu v Prebenegu št. 84. Tel. 327-8343914.

DRUŽINA TERČON, Mavhinje 42, je odprla osmico. Vsi toplo vabljeni. Tel. 040-229450.

DRUŽINA ZAHAR je odprla osmico v Borštu 58. Tel. št.: 348-0925022.

PRI STRŠNOVIH na Colu je odprta osmica, tel. 328-5669345. Vljudno vabljeni!

V LONJERJU ima Gabrijel osmico. Vabljeni na domačo kapljico in prigrizek. Tel.: 338-3976187.

V MEDJI VASI št. 16 sta odprla osmico Nadja in Walter. Tel. št. 040-208451.

V PRAPROTU ŠT. 15 ima odprto osmico Ivan Gabrovec. Toplo vabljeni! Tel. št.: 349-3857943.

V SALEŽU sta odprla osmico Sandra in Jožko Škerk.

Društvo
'Vaška skupnost Praprotn'
organizira

20. in 21. junija 2015

41. ŠAGRO V PRAPROTU

Danes, 20. junija 2015

ob 15.00: odprtje kioskov

ob 16.00: TURNIR V BRIŠKOLO in EX TEMPORE za mladino do 14. leta

ob 20.30: ples s skupino 'NE ME JUGAT'

Poslovni oglasi

JARKICE RJAVA - MLADE KOKOŠI prodajamo, Ilirska Bistrica Slovenija. Možna dostava.

003865-7145865;
0038641-974092

PRODAJAM GOSTINSKO OPREMO: plinsko peč za pizze, marmorni pult z vitrino, vse malo rabljeno. Tel. 040-226285

PRODAM STANOVAJNE ulica Papaveri, Općine. Tel. 3400503429

ISČEMO OSEBO ZA DNEVNO VARSTVO starejše osebe. 320-6185590

Mali oglasi

ISČEM katerokoli zaposlitev. Tel. št.: 388-4740355.

NEZAZIDLJIVO ZEMLJIŠČE med Opčinami in Repnom (4.000 kv.m.) prodam za 22.000 evrov. Tel. št. 380-3017723.

ODDAJAMO v najem opremljeno stanovanje (pribl. 55 kv. m.) na Proseku s samostojnim ogrevanjem. Tel. 320-150155.

PRODAJAM ženske čevlje in škrnje od št. 43 do 46. Tel. št.: 335-5283387.

PRODAM rabljeno gorsko kolo. Tel. 040-280910 (v večernih urah).

PRODAM toyoto verso 2.2, letnik 2006, v dobrem stanju in redno servisirano. Tel. 348-3860072.

PRODAMO zazidljivo zemljišče v Bavoricah, 2.574 kv.m. Tel. št. 347-3623953.

ZANESLJIVA GOSPA isče delo kot hišna pomočnica (tudi likanje) ali kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel. št.: 347-8601614.

glasbena matica

»Z GLASBO V POLETJE« ORKESTRI IN ZBORI GLASBENE MATICE

danes ob 20.30

Luteranska cerkev, trg Panfili
Vljudno vabljeni!

Lekarne

**Od ponedeljka, 15. do nedelje,
21. junija 2015:**
**Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30**

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. Stock 9 - 040 414304, Milje - lungomare Venezia 3 - 040 274998, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Trg Garibaldi 6, Ul. Stock 9, Ul. Roma 16, Milje - lungomare Venezia 3, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Roma 16 - 040 364330.

www.farmacistrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8.

do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.

Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Gafrolo.

Šolske vesti

SLOV.I.K. - Na www.slovik.org je objavljen razpis za vpis na Multidisciplinarni program za kakovostno kadrovsko rast v l. 2015/16, ki je namenjen študentom, absolventom in mladim do 27 let. Objavljene so vse informacije v zvezi s programom, vpisnim postopkom in pravili. Dodatna pojasnila na info@slovik.org. Prijave do 15. septembra.

Izleti

KRU.T obvešča udeležence skupinskega letovanja v Špadičih pri Poreču, da je odhod avtobusa danes, 20. junija, ob 14.45 iz Sesljana (avtobusna postaja) in ob 15.00 iz Trsta, trg Oberdan (izpred Deželne palače). Prosimo za točnost!

LETNIKI 1950 IN 1951 občine Dolina in Vzhodnega ter Zahodnega Krasa organiziramo v soboto, 27. junija, enodnevni izlet v neznanu. Priporočamo, da vzamete s sabo telovadne copate. Info in vpis na tel. 333-1157815 (Ladi), 347-4434810 (Livio), 339-7064120 (Milan).

S KRU.TOM NA EXPO - Nadaljuje se vpisovanje na izlet od 25. do 27. septembra: dvodnevno doživljjanje Svetovne razstave, na soboto tudi v večernih urah, ko se vrstijo številne prireditve in koncerti. Tretjega dne sledi voden ogled Bergama. Informacije, program in prijave na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8, 2. nadst., tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

AŠD Breg

ŠPORTNI PRAZNIK

Občinsko središče
Silvano Klabjan
Dolina

V soboto, 20. junija 2015
in v nedeljo, 21. junija 2015

15.30-18.30. Info na tel. 040-9882109 ali 338-3476253.

SKD PRIMORSKO iz Mačkolj in TD Porton iz Zazida vljudno vabita na tradicionalni Pohod na Lipnik. Zbor izletnikov v nedeljo, 28. junija, v Zazidu ob 8.00 ob športni ploščadi. Odhod ob 8.30. Po vrnitvi je predvidena družabnost ob prigrizku in domači kapljici.

JUTRANJA TELOVADBA - Zdrava hrbitenica in posturalna vadba pri SKD F. Prešeren v Boljuncu: vaditeljica Sandra sporoča, da bo telovadba v juliju potekala ob torkih z začetkom ob 8. uri v društveni dvorani občinskega gledališča. Vabljeni vsi zainteresirani.

POLETNI CENTER pri Skladu Mitja Čuk: od 6. do 10. julija teden zabave z Mašo in medvedkom ter od 13. do 17. julija teden prijateljstva z ovčko Shaun. Vpisi na Proseški ul. 131, Općine. Tel. 040-212289, urad@skladmc.org.

ZŠSDI IN JK ČUPA organizirata za srednješolce celotedenske tečaje jadrana na deski in na jadrnicah O'pen Bic od 13. do 18. ure: tečaj »Zabave na morju« od 6. do 10. julija in od 13. do 17. julija; tečaj na jadrinalnih deskah od 20. do 24. julija. Vpisi in info ob nedeljkih, sredah in petkih 9.00-13.00, ob sobotah 16.00-18.00 v tajništvu na sedežu v Sesljanskem zaluvi, tel./fax 040-299858, info@yccupa.org, www.yccupa.org.

SKD F. PREŠEREN vabi na svetoivanjski kres na Jami v Boljuncu v torek, 23. junija. Kulturni program se bo pričel ob 20.30. Nastopali bodo MoPZ Fanfje pod latnikom, sledi nagrajevanje otroškega ex-tempore v organizaciji dekliške Boljunc in prizig kresa.

SKD ŠKAMPERLE IN ŠZ BOR vabita na

Kresovanje na Stadionu 1. maja v torek, 23. junija: ob 21.00 plesni nastop učencev OŠ Župančič in gojenk šole Daše Grgić, ob 21.30 prizig kresa ob harmoniku Dušana Kovača.

SKLAD MITJA ČUK organizira v torek, 23. junija, zvezčer tradicionalno kresovanje na Općinah (Pik'lc). Ob priliki nabiramo les za kres. Kdor želi ga lahko prineše na Pik'lc.

TPPZ P. TOMAŽIĆ sporoča, da bo v torek, 23. junija, pevska vaja ob 20.45. V nedeljo, 28. junija, ob 20. uri v Dolini koncert posvečen 70-letnici osvoboditve.

TS 80 vabi na redni občni zbor, ki bo v torek, 23. junija, ob 19.00 v prvem ter ob 20.00 v drugem sklicanju na društvenem sedežu, Ul. S. Giorgio 1.

V SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, bomo izdelovali venčke iz Sv. Ivana v torek, 23. junija, od 9. ure dalje. Kdor se srečanja udeleži naj prinese s sabo škarje primerne za cvetje in zelenje.

ZCPZ - TRST, ŠSKD TIMAVA in župnijsa Janeza Krstnika - Štivan vabijo na srečanje ob prazniku sv. Ivana. Pred novo cerkvijo v Štivanu bo v torek, 23. junija, ob 20. uri večer »V siju kresa pojo, pojo zvonovi«. Oblikovali ga bodo pevci, pritrkovalske skupine s Tržaškega ter vibrafonist Lorenzo Dari. Sledilo bo nagrajevanje najboljših sladic v fari ter kresovanje.

BOLJUNSKA ŽUPNIJSKA SKUPNOST vabi na praznovanje svojega farnega zavetnika sv. Janeza Krstnika v sredo, 24. junija. Ob 20. uri bo slovesna sv. maša, ki jo bo daroval škof vikar g. Anton Bedenčič s svojimi sobrti. Po maši sledi družabno srečanje s pokušajo domačih dobrot.

SLOVENSKA SKUPNOST vabi na okroglo mizo v Prosvetni dom na Općine v četrtek, 25. junija, ob 20. uri na temo: Reforma javnih uprav in slovenska narodna skupnost v FJK.

SKP IN SIK vabita v petek, 26. in soboto, 27. junija, v Ljudski dom v Podlonjer na Rdeči praznik.

AŠD VESNA vabi člane na redni občni zbor, ki bo v soboto, 27. junija, ob 18.30 v drugem sklicanju v dvorani Ljudskega doma v Križu.

EKOLOŠKA SOBOTA - AcegasApsAmga in Rajonski svet za Zahodni Kras prirejata zbiranje kosovnih odpadkov (kot npr. pohištvo, žimnice, obešalniki, železni predmeti, hladilniki, pralni stroji, računalniki, uporabljena olja, pnevmatike, okenska stekla, idr.) v soboto, 27. junija, ob 10.

do 18. ure na sedežu civilne zaščite v Križu.

KD FERRIZ OLIVARES in Umetniška šola UNINT prirejata »Trst en plein air - Pejsaž« tečaj slikanja z akvareli 27. in 28. junija. Urnik: 9.00-12.00 in

vesnost sv. Petra in Pavla ob 10. uri v župnijski cerkvi.

SKUPINA 35-55 vabi na dobrodeleni večer za žrtve katastrofalnega potresa v Nepalu, ki bo v četrtek, 25. junija, ob 20.30 na dvorišču društvenega barja n' G'rici: otvoritev fotografske razstave in potopisno predavanje Sonje Gregori »Nepal - dežela visokih gora, templjev in prijaznih ljudi«.

ZCPZ - TRST IN ŽUPNIJA SV. JERNE-JA AP. vabi na zaključni nastop gojencev orgelskega tečaja, ki ga je vodil prof. Matej Lazar, v petek, 26. junija, ob 20. uri v župnijski cerkvi na Općinah. S pesmijo bo sodeloval tuji ŽePZ Prosek-Kontovel pod vodstvom Marka Štoke.

FOTOVIDEO TS 80 vabi na ogled razstave Radivoja Mosettija »Kraška ohčet« v piceriji pred cerkvijo na Općinah, Proseška ul. 35.

FOTOVIDEO TS vabi na ogled fotografske razstave Miloša Zidariča v prostorih gostilne v centru Zgonika in Nača Peric v Ljudskem domu v Križu.

RAZSTAVA O GABROVCU v predvojnih, medvojnih in povojnih letih je odprtta v društveni gostilni v Gabrovcu do konca meseca.

NA ŽUPANSTVU V ZGONIKU razstavlja svoje mandale Tanja Kralj. Urnik: od ponedeljka do petka 9-13, ponedeljek in sreda 15-17. Vabljeni k ogledu do 3. julija.

V NARODNI IN ŠTUDIJSKI KNJIŽNICI, Ul. sv. Frančiška 20, je do konca poletja na ogled razstava fotografij Valentine Cunja Nudanima. Urnik: ponedeljek - petek, 10.00-18.00.

Prispevki

Popravek: V spomin na Žarka Sossija darujejo bivši Vilmini kolegi Društvene prodajalne na Općinah 210,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na dragega Stanota Skabarja darujejo Stelio, Janko in Silva 30,00 evrov za Pokrajinsko združenje srodnikov duševno prizadetih - A.F.A.S.O.P.

V spomin na Renata Gombača darujejo sošolci ob prilikah 35. obletnice mature 75,00 evrov za SKD Lonjer - Katinara.

V počastitev spomina Zarkota Sosiča daruje Mira Crovat 15,00 evrov za SKD Tabor.

V spomin na očeta daruje Anica Daneu 40,00 evrov za MoPZ Tabor, 30,00 evrov za SKD Tabor in 30,00 evrov za vzdrževanje spomenikov padlim v NOB na Općinah.

Namesto cvetja na grob Živka Lupinca darujeta Marinka in Sergio 20,00 evrov za SKD Tabor.

V spomin na drago Marijo Puntar daruje družina Zorn 30,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

Ob 5. obletnici smrti očeta Maksa daruje Dragica 50,00 evrov za AŠZ Sloga - Planinski odsek.

V spomin na cenjenega prijatelja Pepi-ja Škerka darujeta Vera in Aloša 50,00 evrov za Slovensko dobrodeleno društvo.

Prireditve

AVIACIRKUS - SKD F. Prešeren in SKD Slovenec vabita, v sklopu svetoivanskih večerov, danes, 20. junija, ob 20.30 na ogled gledališke predstave v občinsko gledališče v Boljuncu. Režija A. Corbatto.

GLASBENA MATICA vabi na koncert »Z glasbo v poletje«, ki bo danes, 20. junija, ob 20.30 v Luteranski cerkvi v Trstu, Trg Panfili. Nastopajo orkestri in zbori Glasbene matice.

BURKA O JEZIČNEM DOHTARJU - SKD F. Prešeren in SKD Tabor, v sklopu svetoivanskih večerov, vabita v nedeljo, 21. junija, ob 20.30 na ogled gledališke predstave v občinsko gledališče v Boljuncu. Režija Sergej Verč.

KRIŠKI TEDEN 2015 v priredbi SKD Vesna: v nedeljo, 21. junija, Flamenko pod zvezdami. Prireditev bo v Domu A. Sirka ob 21. uri. V torek, 23. junija, »pri Procesiji« kres s Kraškimi ovčari.

SDD JAKA ŠTOKA - osnovnošolska skupina vabi v nedeljo, 21. junija, ob 19. uri v Kulturni dom Prosek-Kontovel na premiero igre »Pepeklin čevalj« po motivih Olge Pavšič, režija Kim Furlan in Tina Renar.

ŽUPNIJSKA SKUPNOST IN SLOMŠKOVO DRUŠTVO vabita na teden kriških zavetnikov: ponedeljek, 22. junija, otvoritev likovne razstave »Morte, Križ in rože« umetnika Mirka Doušaka ob 20. uri v Slomškem domu; torek, 23. junija, delavnica svetoivanskih venčkov ob 16. uri v Slomškem domu; nedelja, 28. junija, zunanjina slo-

20.6.2013

20.6.2015

Livio Ciocchi

Nihče ne more te nadomestiti, nikoli te ne bomo nehali ljubiti.

Družina

Pogrebno podjetje Alabarda

BARKOVLJE - Interkulturni projekt osnovne šole F. S. Finžgar

Narodna raznolikost kot učna izkušnja

V Trstu so učilnice raznolike bolj kot kjer koli drugje. Učenci se razlikujejo zlasti po jezikih, ki jih govorijo. Pa ne samo po slovenskem in italijanskem jeziku. V učilnicah je slišati tudi druge jezike, ki so lahko idealna obogatitev rednega učnega programa. Jezikovno raznolikost je v korist otrok izkoristila učiteljica Erika Kraljič, ki je v preteklem šolskem letu učila drugošolčke barkovljanske osnovne šole Fran Saleški Finžgar. V tem razredu so namreč poleg slovenskih in italijanskih otrok tudi otroci drugih narodnosti; dva otroka imata po enega od staršev z Nizozemske, en otrok pa ima obo starša iz Bolgarije.

To narodno raznolikost je učiteljica Erika Kraljič izkoristila kot vir in učno izkušnjo. V šolskem letu, ki se je pravkar končalo, so učenci spoznali podjem interkulturnosti, ki ni sopomenka multikulturalnosti. Interkulturnost namreč pomeni sodelovanje oz. interakcijo med različnimi kulturnimi. V okviru tega načela so otroci v pravkar končanem šolskem letu spoznavali nacionalno identitetno svojih dveh nizozemskih sošolcev. S pomočjo mamice Mayake Commandeur in očka Christiana Kitsa Nieuwenkampa (foto: učenci skupaj z učiteljico in staršema, ki sta vodila delavnico), ki sta skozi celotno šolsko leto bila ambasadorja medkulturnega dialoga, so drugošolčki spoznavali tradicionalne nizozemske jedi in igre. Otroci so izvedeli, da je med nizozemskimi otroci zelo priljubljena igra »koek-happen«; igra, pri kateri otroci z zaprtnimi očmi z usti lovijo določen predmet. Od športov so pobliže spoznali osred-

nji nizozemski šport - drsanje (schatats). V okviru posebne delavnice pa so izdelali mlin na veter. Kot zanimivost naj povemo, da je material za mlin, brošure, obeske ... solarjem na razpolago dalo Veleposlaništvo kraljevine Nizozemske v Sloveniji. Učenci so spoznali so tudi znane nizozemske specialitete, še posebej tiste za otroke, med katere sodijo rženi kolački z začimbami (ontbijtkoek), tanki vaflji (stroopwafel), mini palacinke (poffertjes), holandski sir, kikirikijevo maslo (pindakaas) ... Seveda pa ni šlo brez spoznavanja nizozemskega jezika; barkovljanski drugošolčki so obravnavali osnovno besedišče nizozemskega jezika.

V prihodnjem šolskem letu bodo učne ure obogatene z novo snovjo; otroci bodo pobliže spoznali kulturo in na-

vade sošolca, čigar oba starša prihajata iz Bolgarije. S tem se bo nadaljeval medkulturni dialog med učenci različnih narodnih pripadnosti, ki se bodo na ta način med drugim naučili sprejemati in razumevati kulturne raznolikosti.

Ob koncu naj omenimo še dejelni projekt Dober dan prijatelji, v okviru katerega so barkovljanski drugošolčki v preteklem šolskem letu gostili učence 2. C razreda OŠ Filzi Grego in učiteljico Susanna Zecchin in jim predstavili slovenski jezik in kulturo. Skupaj so preživeli čudovito jutro v prijateljskem duhu, plesali ljudske plese, peli v več jezikih, se igrali ... V prihodnjem šolskem letu pa bodo svojim sovrstnikom barkovljanski šolarji vrnili obisk in dokazali, da morajo kulturni konflikti ostati stvar preteklosti. (sc)

DOLINA - Združenje Terrasophia

V poletnem centru spoznavajo naravo

Združenje Terrasophia že trete leto zapored organizira v Dolini poletni center za otroke od 3 do 12 let, ki se začel 15. junija in bo trajal do 4. septembra.

Glavna tema letošnje izvedbe Poletnega časa bo narava. Z raznovrstnimi igrami, zgodbami, gradbišči, risbami in izleti bodo odkrivali štiri temeljne elemente narave, in sicer vodo, ogenj, zrak in zemljo. Prekrasno in čudovito okolje jih bo vodilo k raznim odkrivanjem. Vezna nit bo

kot vedno spoštovanje dvojezičnosti, ki je značilna za to ozemlje. Dolinska občina je združenju dala na razpolago prostore in vrt osnovne šole Prežihov Voranc v Dolini, kjer se bodo lahko hladili v senci in osvežili v lepih bazenih.

Organizacijska ekipa Poletnega časa obvešča, da so še prosta mesta in se obenem iskreno zahvaljuje občinski odbornici Franki Žerjal in Massimu Veronesiju za razpoložljivost in pozornost.

BARKOVLJE - Zaključna prireditev

Z novimi in ljudskimi pesmimi prijateljem v slovo

Otoci so prepevali stare in nove pesmi

FOTODAMJ@N

Od šolskega leta so se poslovili tudi malčki, ki obiskujejo barkovljanski vrtec. Pisana skupinica otrok je pred dnevi nastopila v barkovljanskem društvu, kjer so se izkazali kot odlični pevci. Rdeča nit letošnje zaključne prireditve, ki je bila tudi polna deklamacij in plesa, je bila predstavitev življenja nekoč in danes. Tako je bil zasnovan tudi venček pesmi, ki je zaobjel tako slovenske narodne pesmi, kot so Rdeče češnje rada jem, Na kmetiji, Prišel je ciganček, kakor tudi novejše pesmice, med katerimi je največji aplavz požela pesmica Čarownica Mica. Otroke je na harmoniki spremljal Štefan Bembi.

Z zaključno-poslovilno pesmijo »Mi smo minimaturanti« pa so se od vrtca in prijateljev poslovili bodoči prvošolčki.

SV. IVAN - Dijaki NSŠ Sv. Cirila in Metoda

Izšel je bogat Adrenalin 2015

Nadebudni novinarji 3. razreda nižje srednje šole Sv. Cirila in Metoda pri Sv. Ivanu smo pripravili letošnjo številko šolskega časopisa Adrenalin v nakladi 110 izvodov. V uvodniku smo napisali, da so tri leta na tej šoli minila res hitro, kar pomeni, da smo se imeli zelo lepo. Povezali smo se, sprijateljili in postali lepa skupina. Prav gotovo v bodoče se bomo še družili in skupaj obujali spomine na šolo.

Tudi letos smo bili deležni najrazličnejših pobud. Med tradicionalne spadajo zimovanje za prvi razred, šolske prireditve, poučne ekskurzije in predavanja o raznih aktualnih temah (odvisnosti, pravilna prehrana, nevarnosti na spletu ...). Med vsemi pa izstopa poučni izlet v Frankfurt na Muzik Messe, z ogledom Salzburga, Münchenha in taborišča v kraju Dachau ter zeleni teden v Bohinju samo za 3. razred.

Pobude so bile tako številne, da o vseh - odkrito - nismo utegnili pripraviti poročila. Za naše bralce (sošolce, starše, nonote ...) smo se res potrudili in oblikovali prispevke v zvezi z glasbenim udejstvovanjem, bolj podrobno o sodelovanju z Deželnim sedežem RAI in projektu Mladi Val. Pripravili smo intervju s profesorico Aleksandro Pertot in anketo v zvezi s poezijo. Letos so se pri nas oglašili tudi osnovnošolci s Katinare in objavili smo njihove izvirne pesmice in

Adrenalin

zelenonosni estetični mandala

Š.I. 2014/2015
DSŠ Sv. Cirila in Metoda

spremne risbe. Ne manjkajo sveži recepti, izvirna srhlija zgodbade budne Jodie Sturman, učenke 2. razreda, in rubrika kratke.cm. Na voljo sta še horoskop in samospoznavni test. Za naslovno stran je poskrbela Rebecca Ambrosini.

O naših pobudah je redno poročal tudi Primorski dnevnik, katerega uredništvo smo obiskali tik pred koncem šolskega leta. Za pozornost, ki ste nam jo posvetili, in še posebej odgovornemu uredniku Dušanu Udoviču se prav lepo zahvaljujemo.

Učenci 3. razreda

Urbane animacije

Včeraj so se začele pobude v sklopu projekta Pisus Animazione urbana, ki ga ponuja Občina Trst v sodelovanju z Deželo FJK. Bogat spored animacij v urbanem okolju se bo nadaljeval do 11. julija, in sicer na območju starega mesta: letos bo na vrsti 50 dogodkov, v treh letih naj bi jih predstavili 100, namejeni pa so otrokom, turistom in vsem občanom. Pri pobudi sodelujejo razna društva, cilj pa je spodbujati tako zabavo kot razmislek o tem mestu ter o njegovih kulturnih vsebinah.

Mehurčki v parku

V Miramaru bo danes na sporednu 12. pobudo Mehurčki v parku (Bolle in parco), ki je namenjena otrokom od 8. do 14. leta starosti. Krožek potapljačev (v sodelovanju z miramarškim morskim parkom in Pokrajino Trst) že od leta 2004 ponuja otrokom možnost, da se skupaj s potapljači in starši potopijo v morje in občudujejo morsko življenje. Obvezna je včlanitev v krožek, ogledi bodo potekali vsake pol ure med 9. in 12. uro.

Kraški muzikanti v Mavhinjah

V torku je otroke mavhinjskega vrtca obiskal ansambel Kraški muzikanti. Otrokom so pokazali harmoniko, kitaro in trobento, malčki so radovedno poslušali in nato tudi poskusili zaigrati na instrumente. Kraški muzikanti so nato zaigrali in z otroki veselo zapeli. Otroci so plesali valček, polko, rock'n roll, makarenino in se zabavali. Jutro je hitro minilo, otroci bodo gotovo ohranili ta prijeten dan v lepem spominu.

IZLET - Dijaki J. Stefana pri uglednih slovenskih podjetnikih

Dijaki spoznavali lepote in dobrote očarljivih Goriških Brd

Stara celina se že vrsto let sooča s hudo družbeno-ekonomsko krizo, kjer izstopejo visoka brezposelnost, socialna in finančna stiska ter pomanjkanje vrednot. Veča se razkol med družbenimi sloji, podkupovalne afere so na dnevnem redu, socialna neenakost in nemoč politike je vse bolj očitna.

V času pametnih telefonov, interneta in virtualne realnosti, kjer te računalnik s preprostim klikom v trenutku popelje na vse konce sveta, je skoraj nemogoče dopovedati mladostnikom, da vsak dosežek terja veliko znanja. Vlagati je treba veliko energije in časa ter graditi lastno življenje na trdnih temeljih neomajnih življenjskih vrednot. Pri posredovanju znanja in oblikovanju različnih kompetenc in veščin, predvsem pa pri poklicnem izobraževanju mladega »Človeka«, imata družina in šola pomembno vlogo.

V tem zgodovinskem trenutku čaka mlade marsikateri izziv na delovnem področju. Od njih se zahteva veliko specifičnega znanja, ki pa mora biti na zelo visokem nivoju.

Kemijsko-biološki oddelek zavoda J. Stefana si je pred dvema letoma z večletnimi projektom zastavil cilj spoznavanja gospodarskih realnosti ne samo našega teritorija, ampak tudi drugih evropskih dežel s podobno ekonomsko stvarnostjo oz. potencialom.

Naša dejelja je prepoznavna po oljkarstvu in vinogradništvu, zato smo se letos osredotočili na ti dve panogi, ki sta za naše kraje razpoznavni. Začeli smo z iskanjem uveljavljenih podjetnikov, ki bi nas sprejeli in nam nudili vpogled v svoje delovno okolje. Potrebnih je bilo nekaj kljucov

čitev ne samo njegovih želja, ampak tudi njegovih sanj, saj danes Subida posebej veliko več od tega, kar si je sam lahko le mislil in želel. Postala je sinonim zelo kakovostne in priljubljene restavracije, prijetne in tople gostilne ter kraja, kjer lahko v zelo lepo urejenih hišicah preživiš trenutke odihna v skoraj neokrnjeni naravi.

Joško sin Mitja, priznani sommelier, ki je pri svojih rosnih 22 letih prepotoval že pol sveta, a ne »za špas«, kot je sam dejal, ampak za posel in študij, je ravno tako kot njegov oče pritegnil dijake s svojim pripovedovanjem. Sprva jih je pospremil v kisoklet, kot jo sam imenuje, kjer jim je opisal postopek pridelovanja kisa na neobičajen način, in sicer iz grozdja in ne iz vina. V Italiji in v svetu se s tem načinom pridelovanja ukvarja zelo malo podjetnikov. Ti proizvajajo zelo kakovostni žlahtni kis. Izvedeli smo, da je še danes pridelava kisa precej empirična in če se namnožijo nezaže-

va hčerka Mateja in nam obrazložila, da obrežejo trte tako, da vsaka rastlina obrodi le od 400 do 600 gramov grozdja, kar je predpostavka za visoko kakovostno vino. Pridelovanje je pri njih biodinamično, kar pomeni, da človek skuša delovati v ozvočju z naravo in njenimi zakonitostmi. Pri gojenju vinske trte ne uporabljajo škodljivih kemikalij sredstev in so pozorni na ravnotežje ekosistemov, saj so z umetnimi gnezdi in kalom privabili ptice, ki že dolgo niso več gnezdzili v teh krajih in tako ustvarili živilenske pogoje za biološke združbe, ki niso bile več sestavni del teritorija.

Sledil je ogled izjemne kleti, v kateri ni sodov, ampak so v teren postavljene amfore, ki v glavnem prihajajo iz Gruzije. Gospod Gravner se je namreč v 90. letih odločil za ta starodavni sistem kletarjenja, s katerim je potrebno za steklenico vina počakati sedem let. Amfore so v stiku z domačo zemljo, ki obdrži naravno klimatizacijo, ki je potrebna za fermentacijo kvasovk. Gravnerjeva produkcija je v glavnem osredotočena na rebulo. Eden izmed Gravnerjevih ciljev je bil namreč tudi ta, da v največji meri ovrednoti sveži in sadni vonj, harmonijo kislin in živahnost in pitnost te značilne avtohtone vrste. Tudi ta poteza dokazuje, kako je Gravner vezan na domači kraj, tradicije in stare načine kletarjenja, ki ga je povzdignil na svetovno raven. Da se lahko odločaš za drzne korake in edinstvene projekte, moraš biti močna osebnost: sprejeti moraš tudi neuspehe in imeti pred sabo točno določen cilj. Gravner gotovo spada v to kategorijo podjetnikov in že njegov stisk roke pove, kako je oseba, ki stoji pred tabo, odločna in končna.

Naša zadnja etapa je bila klet gospoda Matijaža Terčiča, ki se je odločil za drugačen način gojenja in proizvodnje briškega vina. Že po prvih uvodnih besedah nam je bilo jasno, da je tudi ta uspešni vinogradnik tesno povezan z rodno zemljo in da jo želi globoko spoznati tudi z naravoslovnega, pedo-klimatskega in agronomskoga vidika. Izčrpno nam je orisal vso tehnologijo, ki jo uporablja pri proizvodnji v glavnem belih vín, kot so rebula, chardonnay, sivi in beli pinot, sauvignon, in drugih. Skupaj z ženo nas je vodil skozi vse faze proizvodnje vina v moderno zasnovan tronadstropni kleti.

Ob koncu zanimivega in poučnega ogleda smo si samo profesorji končno lahko privoščili kapljico žlahtnega vina, saj nam je gospod Terčič ponudil strnjeno lekcijo o degustaciji.

Proti domu smo se odpravili prepojeni z lepotami kraja in nepozabnimi občutki ter z novimi, poglobljenimi informacijami o vinogradništvu. Srečo smo imeli, da smo spoznali tri gospodarstvenike, ki jih združuje srčni pristop do svojega domačega kraja in do svoje stroke.

Hvala vam, gospodje Sirk, Gravner in Terčič, da ste si vzeli čas in nam in našim dijakom približali ta mikavni in opojni svet vina.

Katja Pasarit

in več mejlov in končno smo dobili pozitivne odgovore.

Odzvala sta se gospoda Joško Sirk in Joško Gravner ter gospod Matijaž Terčič.

Tako smo se pred časom podali na celodnevno ekskurzijo v Goriška Brda, očarljivo pokrajino, od koder seže pogled do Južnega morja.

Omenjeni podjetniki predstavljajo zelo uveljavljene in priznane pridelovalce ter gospodarstvenike na lokalnem in v svetovnem merilu. Želeli smo, da bi naši dijaki spoznali njihove visoko kakovostne pridelke in tehnologijo, ki je za tem, a tudi njihovo prehujeno pot od prvih začetkov do danes. Našo pozornost smo namenili predvsem osebam, ki so s svojim trdim delom, požrtvovalnostjo, vztrajnostjo in predvsem z ljubezni do svoje zgodovine, do svojih ljudi, do svoje zemlje in svojega jezika dosegli raven, ki ni vsem dana.

Ime gospoda Sirk-a tvori nelocljiv binom s pojmom domačije Subida, gospod Gravner slovi v svetu visokokakovostnih vín, gospod Terčič pa se s svojim pridelkom polnopravno kosa naše kako krutem tržišču pridelovalcev vín.

Našim dijakom je gospod Sirk najprej opisal svojo zgodovino in kraj, v katerem živi in dela, ter pot, ki ga je peljala v uresni-

ljene bakterijske vrste, ki so odgovorne za ocetnokislinsko vrenje, je potrebno odvreči celotno producijo in celo zamenjati sodne. Mitja se ni osredotočil le na pridelovanje kisa, te v kuhinji nenadomestljive se stavine. Skupaj z družino skrbi tudi za promocijo Subide v svetu. Dijakom je pripovedoval o svojih izkušnjah in doživetjih v znanih restavracijah v New Yorku in drugih ameriških mestih ter v prostranih vinogradih in kleteh Južne Afrike, Nove Zelandije in še marsikaje. Skratka, omamil jih je, v dobrem pomenu besede, in jim dal razumeti, kako ti lahko sanje, delo in vztrajnost že v mladih letih pomagajo pri doseganju visokih ciljev.

Ob koncu vodenega obiska in strokovnega predavanja nam je družina Sirk pripravila tako presenečenje, da smo kar ostromeli. Pripravili so nam izjemno polento (pravo!), skuhano v bakrenem kotlu na ognjišču, s čudovitim siri in salamo, da o rižoti s šparglji in sladoledu sploh ne govorimo. Kosilo je bilo nepozabno, za kar smo jim zelo hvaležni. Nato smo se odpravili na Oslavje h gospodu Gravnerju, pravemu asu v svetu visokokakovostnega italijanskega vina.

Oglej smo pričeli v vinogradu, kjer nas je spremljala zelo prijazna Gravnerje-

NABREŽINA - Združenje staršev OŠ V. Šček

Cela vrsta izletov po vaseh in v naravo

Ob zaključku šolskega leta si je Združenje staršev Osnovne šole Virgil Šček v Nabrežini že spet zavihalo rokave in ponovno priredilo nekaj srečanj in dejavnosti v podporo in veselje družinam otrok, ki obiskujejo slovensko osnovno šolo.

Že drugo leto zapored se je Združenje odločilo, da bo tradicionalni spomladanski izlet organiziral v domačih krajih, ki so nam večkrat bolj neznani kot pa oddajeni. Letos so odbornice zaprosile za pomoč gozdne čuvanje združenja WWF, s katerimi so se otroci in starši odpravili v dveh ločenih skupinah in z različnimi oblikami dejavnosti na krajski sprehod v okolico slovenske vasi na robu tržaške pokrajine, in sicer v Medjo vas, v soboto, 6. junija.

Po zbiranju pri domačem vodnjaku na glavnem trgu (**na sliki**) se je skupina petdesetih udeležencev razdelila v dve skupini: otroci so se v spremstvu vodičke Tadeje odpravili po bližnjih gozdnih poteh, opazovali živali, ki prebivajo na kraški gmajni, izdelali obeske iz naravnih elementov in spoznali značilnosti kraške pokrajine. Njihovi starši pa so odšli na daljši sprehod do Kočišča in na poti opazovali tako florо kot favno, saj se na območju

Medjevsi zanimivo spajata bolj mediteranska vegetacija s tisto bolj celinsko.

A dejavnosti ni bilo konec. Odbor Združenja si je namreč že sredi leta zamisli, da bi v prostorih osnovne šole priredil poletni center, namenjen samo otrokom, ki obiskujejo osnovno šolo.

Že drugo leto zapored se je Združenje odločilo, da bo tradicionalni spomladanski izlet organiziral v domačih krajih, ki so nam večkrat bolj neznani kot pa oddajeni. Letos so odbornice zaprosile za pomoč gozdne čuvanje združenja WWF, s katerimi so se otroci in starši odpravili v dveh ločenih skupinah in z različnimi oblikami dejavnosti na krajski sprehod v okolico slovenske vasi na robu tržaške pokrajine, in sicer v Medjo vas, v soboto, 6. junija.

Po zbiranju pri domačem vodnjaku na glavnem trgu (**na sliki**) se je skupina petdesetih udeležencev razdelila v dve skupini: otroci so se v spremstvu vodičke Tadeje odpravili po bližnjih gozdnih poteh, opazovali živali, ki prebivajo na kraški gmajni, izdelali obeske iz naravnih elementov in spoznali značilnosti kraške pokrajine. Njihovi starši pa so odšli na daljši sprehod do Kočišča in na poti opazovali tako florо kot favno, saj se na območju

V torek, 16. junija, je tako že bil na vrsti prvi celodnevni izlet v Štivan, na katerem so s pomočjo izurjenih vodičev WWF odkrivali skrivnostno območje izvira in izlivov Timave, v drugem tednu pa bo na vrsti Miramarški park s prikazom obmorskega in podvodnega življenja. (cer)

BAZOVICA - Zaključna prireditev

Gusarji v otroškem vrtcu Ubalda Vrabca

nem otroku najti skriti zaklad. Zaklad je bil pravi, saj so morali otroci, ki letos zapuščajo vrtec, s pomočjo svojih staršev najti v zunanjih prostorih vrtca vsak svoj nahrbnik, v katerem jih je čaka diploma v slovo od otroškega vrtca.

Prireditev je odlično uspela, vsi otroci so se lepo izkazali pred številčno publiko staršev, nonotov in prijateljev.

SLOVENSKA OBALA - Deset dni zanimivih gledaliških dogodkov

Drevi se začenja Primorski poletni festival

V Kopru slovesno odprtje in drama Krči s Pio Zemljič

Drevi se bo ob 21. uri z otvoritveno slovesnostjo v dvorani sv. Frančiška v Kopru začel 22. Primorski poletni festival, med katerim se bo v različnih krajih slovenske obale do 30. junija zvrstilo več zanimivih gledaliških dogodkov, letos z močnim podudarkom na plesu. Prireditev in prve predstave so prireditelji predstavili na novinarski konferenci, ki je bila včeraj, petek dopoldne, v Gledališču Koper.

Primorski poletni festival je pomemben in dragocen; preživel je v skrajno neugodnih razmerah za takšne projekte v času, ko se še zmeraj upravičuje varčevanje - slavna austerity - ki ga zahteva politika, in ko je državna kulturna politika zelo neuravnovežena in krivična do obroba, kot da bi pozabili, da smo lahko tukaj, na meji, okno v svet, izložba najboljšega, kar je bilo narejeno v Sloveniji, kot je za naš dnevnik izjavila Neva Zajc, predsednica Društva Primorski poletni festival, ki je bila tudi med njegovimi najbolj neutrudnimi ustanovitelji. Letošnje smernice festivala najbolje označujejo besede skrivnosti, lepotu in svo-

Prizor iz uvodne predstave Krči

UROŠ HOČEVAR

Tržaška bela noč knjige in branja bo tudi slovenska

V Trstu se vrača velika bela noč knjige in branja *Letti di notti*. Pobuda, ki je nastala leta 2012 po zamisli založbe Marcos y Marcos, bo po vsej Italiji na predvečer prvega (koledarskega) poletnega dne združila najrazličnejše ljubitelje knjig. Na sporedbo okrog 400 dogodkov, v parkih, knjigarnah, knjižnicah, v središču katerih bodo izključno bralci in njihove najljubše knjige.

V Trstu se bodo ljubitelji zgodb zbrali danes ob 21. uri pred knjigarno In der Tat v Ulici Diaz 22; med organizatorji dogodka je tudi Slovenski klub. Ambasadorji zgodb bodo najprej prebrali nekaj odlokmov iz knjige pravljic *Dormi tranquillo*, piccolo coniglio. Corrado Premuda bo predstavljal knjigo *Un pittore di nome Leonor*, posvečeno tržaški slikarki Leonor Fini.

Chiara Gelmini bo prebrala kratko zgodbu Guya de Maupassanta. Tatjana Rojc bo predstavila nekaj pesmi iz antologije Miroslava Koštete *La ragazza dal fiore pervinca* ter iz knjige *Così ho vissuto - Biografia di un secolo*, ki jo je napisala z Borisom Pahorjem. Nočno branje bodo izborom poezije in proze zaključili člani in članice tržaškega PEN kluba.

NEVA ZAJC

boda, kot je direktorka Gledališča Koper Katja Pegan pojasnila na začetku tiskovne konference, med katero so orisali kratko zgodovino festivala, o kateri bo čez teden izšla zanimiva knjižica, in so posebej spregovorili o prvih treh predstavah na sporednu. Po slovesnem odprtju bo Slovensko ljudsko gledališče Celje uprizorilo drama Krči sodobnega britanskega dramatika Mikea Bartletta: delo, ki sta ga predstavili ena dveh nastopajočih igralk, Pia Zemljič, letosnjega nagrjenika Prešernovega sklada, in umetniška vodja SLG Celje mag. Tina Kosi, s prečesljivo pronicljivostjo načenja temo kratjenja svobode na delovnem mestu. V nedeljo, 21. junija, bo v Gledališču Koper ob 21. uri na sporednu plesna predstava Pozor hud ples 2: vrnitez legend Zavoda EN-KNAP, ki pregledno prikazuje zgodovino sodobnega plesa ter se razvija v pravo plesno in akcijsko pustolovščino; predstavljo jo avtor koncepta in režiser Iztok Kovač. Isteča večera ob 21.30 bo v izolskem Parku Arrignoni na sporednu uspešnico Sljehernik Iztoka Mlakarja. V pondeljek, 22. junija, bo v Vrtu Pokrajinskega muzeja Koper na sporednu Sul-la difficolità di dire la verità, koncertno branje Brechtovega še vedno aktualnega literarno-političnega eseja iz leta 1934. Pet težav pri pisanju resnice; projekt skupine ErosAntEros, ki deluje v Italiji večinoma na območju Ravenne, sta ustvarila Davide Sacco za live electronics in režijo in igralka Agata Tomšič, ki je doma iz Izole in je zato še posebej srečna zaradi tukajnega nastopa. V torek, 23. junija, bo na sedežu Vinakoper ob 21.00 na sporednu nadvse uspešna monokomedija Bužec on, bužca jaz s Sašo Pavček, in ob 21.30 na Martičevem trgu v Kopru produkcija Bitef teatra Živiljenje se ustavi, živiljenje gre naprej Filipa Vujoševića. (bov)

TRST - Še nekaj dni na ogled v palači Costanzi

Tržaški bienale z umetniki iz štirih držav

V občinski dvorani Veruda tržaške palače Costanzi si lahko do 23. junija ogledamo skupinsko mednarodno razstavo 13. Tržaški bienale prijateljstva in miru (*fotoDamjan@n*). Razstava se deli na tri sklope: izbor sodobnih tržaških ustvarjalcev, dela umetnikov iz Slovenije, Hrvaške in Avstrije, med katerimi so številni italijanski ustvarjalci, ki živijo v tujini, ter samostojna razstava Giorgia Celibertija, letošnjega nagrjenca. Pobudnik je že preko dvajset let kulturno društvo BGA La Biennale Giuliana d'Arte, s pokroviteljstvom Dežele Furlanije-Juliske krajine, kustos Luigi Patacco je v sodelovanju z umetnostnim kritikom Sergiom Brossijem in referenti posameznih sodelujočih držav povabil umetnike iz Trsta k sodelovanju: Fabio Visentin je opravil izbor za Hrvaško, Jasmina Opeka za Slovenijo ter Larissa Tomasetti za Avstrijo.

Razstavi sodeluje preko 60 umetnikov pretežno starejše generacije, ki izhajajo iz dokaj različnih izkušenj in se tudi izrazno zelo razlikujejo. Mediji, ki se jih poslužujejo, so tradicionalni, pretežno gre za slikarska dela na platnu, mozaik, nekaj je grafik in kipov ali kombiniranih tehnik. Ko gledalec vstopi v razstavišče, se znajde pred prenatrpanim prostorom z likovnimi deli, ki so obešena brez specifičnih kriterijev, kar deluje precej moteče predvsem zaradi močnega likovnega naboja posameznih del in velikih stilnih razlik. Od realističnih do surrealističnih motivov vse do abstrahiranih kompozicij, fotografiskih predlogov ali prehodno materično prepričanih podlag, se nam ponuja zelo pester izbor. Nekatera dela posebej izstopajo po poetiki in dovršenosti in se razlikujejo od drugih predvsem po ustvarjalnih rešitvah. Tržaške Slovence zastopata Deziderij Švara z monokromno marino večjih dimenzij in Claudia Raza s prefinjeno sliko na ročno izdelanem papirju rumenih odtenkov s kaligrafskimi posegi. Portret Raffaele Busdon se razlikuje po mojstrski in izvirni izvedbi. Po slikarski pretanjjenosti se odlikuje Gabry Benci. Znakovno ter interpretativno učinkovita je risba avstrijske umetnice Glorie Zoitl. Adriano Stok na poeticen način reliefno povzema površino megalodontov iz Kanina. Enzo Mari likovno večplastno obdeluje motiv ženskega akta in poudarja tako poanto minevanja. Claudio Sivini se razlikuje s svojimi objekti optical arta, ki jih umetnik sestavlja s pomočjo prozornih stekel in ogledal, na katere posega s sitotiskom. Cosimo Fusco nas z asemblazi popelje v svet domišljije in svobodnih miselnih asociacij. Med kiparskimi deli izstopa leseni kip Villibossija, ki kljub močni abstrakciji hranja organsko vitalnost. Franca Batich, Elsa Delise, Olivia Siauss, Loredana Riavini predstavljajo avtorsko prepoznavna dela, ki jih preveva poetično vzdružje. Giorgio Celiberti predstavlja več svojih del, kip in slike, ki so zbrane na dnu dvorane. Umetnik z izpraskanimi šrafurami ter snovnimi reliefnimi obdelavami podlage in svobodnimi barvnimi nanosi obuja v gledalu arhaične spomine.

Razstavi si lahko ogledamo vsak dan od 10. do 13. in od 17. do 20. ure, ob njej je izšel barvni katalog z reproducijami eksponatov in spremnim tekstom Sergio Brossija.

Jasna Merku

TOMIZZEV DUH

Pesnike v parlament!

PIŠE MILAN RAKOVAC

O, blažena Evropa: še včeraj je Vaclav Havel o njej govoril kot o naši skupni domovini, danes pa EU grozi Grčiji, da jo zlahka lahko vrže ven. Medtem ko se Velika Britanija namerava kar sama posloviti, saj naj bi ta Evropa ne bila dovolj »ameriška« in Nemčija odklanja borbeno retoriko proti Rusiji zaradi Ukrajine, se vsi evropski voditelji pravzaprav le (u)klanjajo pred pred močjo bančnih uradnikov...

»Kaznovanje Grčije in Cameroneve referendumsko igre razgaljajo kdo v resnici odloča v EU: korporativna desnica. No, tu je še protievropska nacionalistična desnica. Zdaj pa izbirajte.« Tako Seumas Milne, The Guardian, v par besedah odslikava evropsko politično nemoc pred pravo močjo denarja. In Amerike. Vzdolž vzhodne Evrope od Estonije do Bolgarije ZDA pošiljajo težko oborožitev. EU molči, Nemčija godrnja: v strahu, da bi si kdo, kot nekoč Napoleon in Hitler, spet utegnil zaželeti marš na Moskvo.

EU ječi, zloglasni trgovinski sporazum z ZDA je še ena grožnja: Amerika vztraja naj bo posel nad politiko, nad državo. Korporacijska sodišča in NE vade ali parlamenti naj bodo vrhovni arbitri, če pride do spora med ZDA in EU...

I potem še nezaustavljeni val imigrantov iz Afrike in Azije: le kako jih raz-

porediti po članicah? Dogovora ni. Odgovor pa je tu: Madžarska ne misli sprejeti niti enega begunca in gradi 180 km dolg zid na meji s Srbijo.

Goran Vojnović, Dnevnik: »Še ne tako dolgo nazaj smo se posmehovali Evropi, ki je oponašala Johna Lennona in zasanjana pela svoj Imagine, ko je zaprla oči, dvignila vžigalknik v zrak, se rahlo pozibavala in pela svoj veliki hit Vsi družačni, vsi enakopravni... Morda se sliši neverjetno, a še nekaj let nazaj je Evropa najraje govorila v metaforah in citirala misce, ki so si že zelele prihodnosti brez vojn.«

Seveda, lepotice, misice, top modeli: to je vendar naš sen o nas samih! Evropa-kot-antična-devica, ki jo zapelje Zeus-kot-bik, nakar se njuni otroci razelejo naokoli ter se kot Germani, Romani in Slovani stoletja vojskujejo med seboj. In hkrati ustvarjajo veličastno civilizacijo in prefinjeno kulturo od Katulla in Apicija, Danteja in Medičejcev, Rubljova in Lutra, do Bacha in Hegla, do Picassa in Kandinskega, do Lorče, Bulgarke, Camusa, Sartra, Grassa, Krleže in Kosovela... Ustvarjalna Evropa duha še obstaja, toda misice, nogometni, kuhanji in menedžeri s preplonkanimi diplomami to prevzeto, lascivno, nerazumljivo in dolgočasno kulturo uspešno brcajo iz proračunov in na njeno mesto ustoličujejo amerikanoidno kardashian-

sko pop ikonografijo, ki je danes izključni kriterij, matrica in formula civilizacije. Natanko to razgrajuje, razstavlja in degradira Evropo na raven Berdjaevega »Novega srednjega veka«.

»Ko danes pomislim na tiste romantične čase,« piše Vojnović, »se mi zdi, da so Evropsko zvezo, tisto, v katero smo tudi mi polni upanja vstopili pred enajstimi leti, vodili neki boemske razposajeni pesniki, malce zadeti hipiji, ki so pa peško pozivali k miru in ljubezni vseh evropskih narodov... Evropa 'ma vas rada, je odmevalo od vseposvod v človeku, ki je postajal del nje, je moral čutiti vzhicinost, podobno prvi najstniški zaljubljenosti... (In)? V pičilih nekaj letih se je govorica Evrope tako zelo spremenila, da jo je skoraj nemogoče prepozнатi ... si bo Evropo zato treba ponovno izmisli. Brezdušne računovodje bodo morali nadomestiti novi rodovi navdahnjenih evropskih pesnikov« ... To je izhod: povrni dobo recionalistov, humanistov, impresionistov, avantgardistov, ekspressionistov, nadrealistov, modernistov..., ki so utirali evropske in svetovne poti, in pred katerimi so se priklanjali cesarji in trepetali generali. Evropska ideja, misel, artizem in subverzija kipijo tudi ta hip, nemara bolj kot kdaj koli: ker pa ni več ne diktatorjrev ne generalnih sekretarjev, so vlogo zav(t)iralcev prevzeli bančni

podtajniki. Soočiti se z „brezsrčnimi računovodji“ ni tako nemogoč iziv, umetnost sama se bo morala otresti drobitin z menedžerjeve mize, pod katero postmodernistično životari. In mu v strahu, da bi se gospodarju ne zamerila, ponuja prav tisto kar si ta najbolj želi - junk&trash kulturo lahkih not, fluorescenčnih barv, hipnih ognjemetov in razvedrilnega infotainmenta.

Dva modra Benečana sta ponudila formulo jutrišnjega dne: filozof Massimo Cacciari je evropsko kulturo definiral kot zaton in spleen, sociolog Ulderico Bernardi pa kot »možni Babilon«. Kot agora, kot estetski parlament, ki dočaka tokove zavesti sveta je kultura dejansko nadomeščala politiko, k temu je stremela že od Voltaire naprej, danes pa se, ujeti v erupcijo kiča, spreneveda obdelovala v lastni demontaži.

»Hic Rhodus, hic salta« torej. Am-pak otresti se lastne lakomnosti in lahkovnosti ni prav lahko; je pa udobno in ugodno zlahka in lahko iz rokava stresati ceneno zabavo. Te rokave bo treba zavihatih in se resno lotiti redefiniranja in rekreirjanja Evrope, če hočemo, da od te jutrišnje domovine še kaj ostane. Novi rodovi pesnikov so tu, hočem verjeti, da zmorejo računovodje iz parlamentov poslati nazaj. Za svoja okencia.

EVROPSKA UNIJA - Ob današnjem svetovnem dnevu beguncev

Madžarska pravi, da hoče z ograjo zaščititi Evropo

RIM - Danes je svetovni dan beguncev in v Evropski uniji ni videti konca polemikam med državami. Posebno med Italijo in Francijo, ki redno vrača v Italijo migrante iz Ventimiglie. Rim in Pariz sicer napovedujeta rešitev težav, v resnici pa rešitev (še) ni videti na obzorju. Madžarski premier Viktor Orban je včeraj znova zatrdil, da bo ograja, ki jo namerava Madžarska postaviti na meji s Srbijo, da bi zaježila val beguncev in migrantov, ščitila Evropo »pred vsakim nezakonitim prihodom«.

Orban je pristavljal, da ima madžarska dolžnost, da zaščiti svoje meje. »Če je vprašanje zapleteno, se izbere najlažja rešitev,« je Orban dejal v Bratislavu, kjer se udeležuje mednarodne varnostne konference. Dodal je, da bo pri problematiki migracij Madžarska zaščitila svoje zunanje meje, ker je to njenih državnih dolžnosti. Madžarski premier je povedal, da ne bodo prosili za pomoč pri zaježitvi vala migrantov. Ob tem je pripomnil, da ne verjame v evropsko rešitev vprašanja nezakonitih migracij. »Če EU najde kakšno rešitev, dobro. A jaz ne verjamem v evropsko rešitev,« je dejal Orban.

Predstavniki unije so sicer izrazili zadružanost do madžarskih načrtov za postavitev ograje zaradi migrantov, ker da to ni učinkovit način spodbajanja s tem problemom. Madžarska je v sredo sporočila, da načrtuje postavitev štiri metre visoke železne ograje na 175 kilometrovih meje s Srbijo. Kot trdi madžarska vlada, želijo s tem zaježiti naval migrantov v državo.

Madžarska je lani po navedbah vlade sprejela več beguncev glede na število prebivalcev kot katerakoli druga država članica EU razen Švedske. Njihovo število je z 2000 leta 2012 narašlo na skoraj 43.000. Letos je na Madžarsko prišlo že približno 54.000 migrantov.

Precej drugače razmišljajo v Ljubljani. »Svet bi moral pokazati solidarnost z begunci, ki so zaradi nasilja in pregnjanja morali zapustiti domovino,« so včeraj v središču Ljubljane strinjali govorniki na prireditvi ob svetovnem dnevu beguncev.

Francija na meji pri Ventimiglii vsakodnevno vrača prebežnike na italijansko stran

ANSA

BERLIN / SARAJEVO - Po pisanju Deutsche Welle

Alarmantne vesti o krepitvi dejavnosti teroristov IS na Balkanu

Baščaršija v Sarajevu

KOEBENHAVN - Na četrtkovih parlamentarnih volitvah

Desnosredinski blok Rasmussen zmagal, premierka Thorning-Schmidt poražena

Lars Lokke Rasmussen ANSA

KOEBENHAVN - Opozicijski desnosredinski blok bivšega premierja Larsa Lokkeja Rasmusena je zmagal na četrtkovih parlamentarnih volitvah, je po preštetju vseh glasov na celini objavila danska volilna komisija. Dosedanja premierka in voditeljica danskih socialdemokratov Helle Thorning-Schmidt je ponoči sporočila, da odstopa. »Sem prva danska premierka, vendar ne bom zadnja,« je s solzami v očeh po razglasitvi izidov dejala 48-letna premierka, ki je sporocila nemška tiskovna agencija dpa.

Opozicija, v kateri so Rasmussenovi liberalci in desničarska Danska ljudska stranka, je skupno osvojila 90 poslancev v parlamentu, stranke levega centra pod vodstvom dosedanja premierke pa 85 poslancev. Niso še znani rezultati iz dveh bivših danskih kolonij, Grenlandije in Ferskih otokov, ki imata v parlamentu skupno štiri poslance. Danski parlament ima skupaj 179 poslancev.

Desničarska DF, ki nasprotuje priseljevanju in se zavzema za ponovno

uvedbo nadzora na meji, je z okoli 21 odstotki podpore dosegla zgodovinski uspeh in je tako za socialdemokrati, ki so dobili 26,3 odstotka podpore, postala druga najmočnejša stranka.

Socialdemokrati so znova najmočnejša stranka v državi,« je dejala Thor-

ning-Schmidtova in ob tem dodala, da socialdemokratom skupen podvig z drugimi strankami ni uspel tako, kot so upali. Partnerji socialdemokratov so se namreč odrezali precej slabše od pričakovanih - socialni liberalci so dobili 4,6 odstotka glasov, ljudski socialisti pa 4,2 odstotka. Enotno listo je volilo 7,8 odstotka Dancev.

Liberalna stranka Larsa Lokkeja Rasmusena, ki je veljal za največjega tekmeča dosedanja premierki, je utrpela izgube in je s 19,4 odstotka glasov pristala na tretjem mestu. »Te volitev za nas niso bile posebej dobre,« je priznal Rasmussen po razglasitvi izidov. Dodal je, da je klub hudim izgubam njegova stranka zdaj dobila priložnost, da na Danskem prevzame vodstvo.

V parlament, folketting, se je s 4,8 odstotka glasov uspela prebiti tudi nova stranka Alternativa nekdanjega danskega ministra za kulturo Uffeja Elbaeka, ki poziva k premiku k »zeleni družbi«, uvedbi dnevnih zelenjav in se zavzema za 30-urni delovni teden. Volilna udeležba je bila 85,8 odstotna.

Rusija pripravljena pomagati Grčiji

MOSKVA - Rusija je pripravljena pomagati Grčiji, so ob včerajnjem obisku grškega predsednika vlade Aleksisa Ciprasa poudarili v Moskvi. Po besedah ruskega ministra za gospodarski razvoj Alekseja Uljkajeva sicer ne nameravajo kupiti grških obveznic, pripravljeni pa so poskrbeti za državne garancije ali investicije. »Če Grčija na mizo postavi komercialno zanimive projekte, jih bomo pregledali,« pa je dodal finančni minister Anton Siljanov.

Še pred ministrom pa je namestnik ruskega premierja Arkadij Dvorkovič po poročanju nemške tiskovne agencije dpa za rusko televizijo RT dejal, da bo Moskva »podprla vsako rešitev za umiritev grške dolžniške krize, ki jo bo podprtla Grčija in naši evropski partnerji.«

V preteklih mesecih je Grčija močno izboljšala gospodarske vezi z Rusijo, na kar nekateri v Evropi zaradi krize v Ukrajini ne gledajo z največjim zadovoljstvom.

Letošnji maj najtoplejši doslej

MIAMI - Letošnji maj je bil najtoplejši maj v sodobni zgodovini, so v četrtek sporočili ameriški znanstveniki. S tem se nadaljuje zaskrbljujoč trend naraščanja globalnih temperatur. »To je bil najtoplejši maj, odkar spremljalo podatke,« je dejal Derek Arndt z ameriške uprave za oceane in ozračje NOAA. Letošnji maj je bil po meritvah agencije za 0,87 stopinje Celzija toplejši od povprečja 20. stoletja. Prejšnji rekord iz lanskega maja je bil presegzen za 0,08 stopinje, povzema francoska tiskovna agencija AFP. S tem se nadaljuje trend naraščanja globalnih temperatur. Od začetka leta so bile globalne povprečne temperature za 0,85 stopinje Celzija višje od povprečja v obdobju 1880-2015. Lansko leto je bilo nasprotno najtoplejše, odkar beležijo podatke.

BERLIN / SARAJEVO - Islamski teroristi naj bi krepili prizadevanja, da radikalizirajo milijone muslimanov na Balkanu in jih pridobijo na svojo stran. Islamska država (IS) je pred časom izdelala dovršen video, v katerem prav muslimane v BiH, Srbiji, na Kosovu, v Albaniji in Makedoniji poziva k pobijanju »poganskih« sosedov, piše nemški Deutsche Welle. Kot v videu med drugim izpostavlja IS, je zgodovina Balkana v minulem stoletju bolj ali manj le kronologija zatiranja muslimanov. Edina rešitev v boju proti komunistom, t.i. križarjem, in judom je po njem džihad.

»Podstavljam razstrelivo pod njihove avtomobile in hiše, vlijite strup v njihovo hrano, naj umirajo,« v videu mladi moški z brado v bosanskem jeziku prepričuje rojake. Nastopi sicer več teroristov IS, ki imajo vzdevke glede na to, od kod prihajajo - Al Bosni, Al Albani, Al Kosovi.

Mnenja o tem, kako velika je nevernost radikalizacije muslimanov na Balkanu so sicer različna. Deutsche Welle se je o tem pogovarjal z bosanskim politologom in novinarjem Vladom Azinovićem, strokovnjakom za terorizem. Kot je povedal, IS samo preko Twitterja objavi več kot 200.000 kratkih sporočil tedensko in načeloma vsa vsebujejo grožnje v različnih jezikih, zato pa njegovem ni res, da IS cilja specifično na Balkan.

Po drugi strani pa je beograjski politolog Filip Ejduš za Deutsche Welle opozoril, da je treba grožnjo IS na Balkanu vzeiti resno. IS po njegovem trenutno sicer na Balkanu ni sposobna ustvariti svojih podružnic, a boji se, da bodo teroristi že kmalu v Evropi izvajali več napadov in »Balkan se bo s svojo nestabilnostjo izkazal za lahek plen.«

Po drugi strani je nemški časnik Welt minilo nedeljo poročal, da se na zahodnem Balkanu krepijo mreže radikalnih islamistov, preko katerih ti ponujajo »neke vrste začetno urjenje za tiste, ki želijo postati džihadisti.« Welt se sklicuje na nemške varnostne vire, ki ocenjujejo, da so razmere alarmantne. Ni pa nobenega dvoma v to, da IS v regiji rekrutira številne nove borce. Samo s Kosova je šlo na bojišče v vrstah IS 250 mož, poročajo takojšnji mediji. Tudi BiH naj bi bila med rekorderkami po številu tam rekrutiranih džihadistov.

ZLATO
(999,99 %) za kg
34.020,92 -25,49

SOD NAFTE
(159 litrov)
64,26 \$ +0,61

EVRO
1,1299 \$ -0,90

	EVROPSKA CENTRALNA BANKA	
	19. junija 2015	
	evro (povprečni tečaj)	
	19. 6.	18. 6.
valute		
ameriški dolar	1,1299	1,1404
japonski jen	139,19	139,94
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka korona	27,211	27,275
danska korona	7,4611	7,4605
britanski funt	0,71340	0,71670
madžarski forint	312,85	311,14
poljski zlot	4,1729	4,1667
romunski lev	4,4875	4,4860
švedska korona	9,2177	9,2160
norveška kuna	1,0449	1,0461
hrvaška kuna	8,8255	8,8310
ruski rubel	61,4023	61,0685
turska lira	3,0645	3,0960
avstralski dolar	1,4591	1,4570
brazilski real	3,1665	3,4778
kanadski dolar	1,3865	1,3867
kitajski juan	7,0160	7,0786
indijska rupija	71,8193	72,6805
mehiški peso	17,3146	17,3278
južnoafriški rand	13,8608	13,8857

GORICA - Digitalno omrežje za promocijo trgovin v mestnem središču

Kupce želijo navezati nase s spletom in kartico zvestobe

Veliki trgovski centri kupcu lahko nudijo marsikaj, ne pa odnosa med trgovcem in stranko, ki je mogoče le v trgovinah na drobno, čeprav se le tem, zlasti v Gorici, ne piše dobro. Zato je že pred leti nastalo združenje trgovcev Le Nuove Vie, ki si prizadeva poživeti mestno središče z oblikovanjem t.i. naravnega trgovskega centra, ki bo zdaj imel na voljo tudi novo pridobitev sicer digitalno omrežje, za katerega je poskrbelo podjetje Uelcom, ki deluje v znanstvenem parku Area na Padričah pri Trstu.

Novo pridobitev so včeraj na goriškem županstvu predstavili odbornica za proizvodne dejavnosti Arianna Bellan, predsednik Trgovinske zbornice Gianluca Madrizzi, predsednik združenja Le Nuove Vie Beniamino Ursic in pooblaščeni upravitelj podjetja Uelcom Simone Zancato. Gre za digitalno mrežo zvestobe in promocije, v kateri je za zdaj prostor za 40 trgovin, ni pa izključeno, da se bo v prihodnje delokrog še razširil. Doslej se je pobudi pridružilo 34 najrazličnejših trgovin, gostinskih lokalov, lekarn, trafič, knjigarn in pekarn, prostih ostaja šest mest, za katera vlada veliko povpraševanje. Projekt podjetja Uelcom je namenjen samo za trgovine na drobno, dalje je zelo mnogostranski in trgovcem omogoča, da izboljšajo svojo ponudbo, je bilo rečeno na predstaviti. Zainteresirane stranke si v sodelujočih trgovinah lahko priskrbijo kartico zvestobe ali pa se registrirajo na spletni strani www.uelcom.me, z nakupovanjem v omenjenih trgovinah pa lahko zbirajo točke zvestobe, ki omogočajo popuste: če npr. kupec zbere 500 točk, ima pravico do bona v vrednosti petih evrov. Gre za inovativen instrument, na podlagi katerega bo se skušalo navezati stranke na trgovine, ki so vključene v mrežo, obenem trgovcem omogoca, da oblikujejo ponudbe za registrirane stranke, ki se lahko z njimi seznanijo preko spletka. Poleg tega želijo z omenjenim projektom izboljšati odnos med trgovcem in kupcem ter pomagati goriškim družinam, da prihranijo denar.

Doslej se je registriralo okoli 1300 kupcev, ki so zbiranjem točk pridobili že 43 bonov; v petih primerih so jih tudi že izkoristili, 35 odstotkov kupcev pa se je že zatočelo vratiti v trgovine, kjer so v preteklosti že kaj kupili. (iz)

Trgovci želijo poživiti mestno središče

BUMBACA

ODBOR PROTI ANTENI Zahtevajo srečanje

Predstavnika odbora, ki nasprotuje gradnji antene mobilne telefonijske pri parku Marvin v Ul. Garzaroni v Gorici, sta naslovila pismo na goriško občino in družbo Wind. Alessio Pesenti in Francesca Mazzotti predlagata sklic srečanja, na katerem bi se vse zainteresirane strani pogovorile o možnih rešitvah. Odbor je doslej proti postavitvi oddajnika pri Sv. Ani zbral že 750 podpisov. Gradnji nove antene nasprotuje tudi občinski svetnik SSK Walter Bandelj, ki je na župana v prejšnjih dneh naslovil pisno vprašanje. »Zanimala me, ali namerava občina zgraditi gradnje antene odstraniti igrala iz parka Marvin,« pravi Bandelj.

GORICA - V torek Jose Oubrerie bo predaval na univerzi

Gorico bo v torek obiskal Jose Oubrerie. Sodelavec slavnega arhitekta in umetnika Le Corbusierja bo ob 10. uri predaval na sedežu tržaške univerze v Ul. Alviano v Gorici. Srečanje prireja smer za arhitekturo Univerze v Trstu s pokroviteljstvom fundacije Cariago. Naslov predavanja bo »La saga di Firmigny. Architettura con e senza Le Corbusier«. Popoldne bodo na sedežu fundacije odprli razstavo Oubreriejevih del in načrtov Le Corbusierja.

TRŽIČ - Občinski proračun za leto 2015 znaša 83 milijonov evrov

Investicije in sociala

SILVIA ALTRAN
BONAVENTURA

83 milijonov evrov, od katerih bo kar 38 odstotkov namenjenih sociali: toliko je »težek« predračun Občine Tržič za leto 2015 (proračun za trilette 2015-2017 pa znaša 231 milijonov), ki so ga včeraj predstavili županja Silvia Altran, odbornik za finance Francesco Martinelli in vodilni funkcionar občinske finančne službe Marco Martini, občinski svet pa bi ga utegnil sprejeti prihodnjega 1. in 2. julija. Predračun, v okviru katerega so nekatere ukrepe že izvedli, ima dvojni cilj: po eni strani želi omejitvi davčni pritisk in okrepite investicije, po drugi pa želi vlagati v socialo in zmanjšati stroške občinske administracije, ki so se v zadnjih treh letih že zmanjšali za milijon evrov.

Tako bodo občani z letnim dohodom do 20.000 evrov še naprej oproščeni plačevanja dodatka k davku

podlagi preverjanja gospodinjstev, medtem ko občinska uprava v predračunu predvideva tudi zmanjšanje stroškov za odvoz zapuščenih odpadkov.

Dalje bo Občina za investicije imela na voljo kar 14,5 milijona evrov. Od teh bo nekaj več kot 2 milijona namenjenih vzdrževanju, ostalo pa bodo vložili v preureditev vrtca Collodi in stanovanjske stavbe v občinski lasti v Pancanu, ureditev javne razsvetljave in prometa (uredili bodo zlasti Ul. Agraria), sedeža civilne zaščite, šolskih stavb in parkirišča na rebri Mocenigo ter v dokončanje tlakovanja terase knjižnice. Prav tako je občinska uprava sprejela ukrepe za zmanjšanje zadolžitve, ki je v obdobju 2010-2014 znašala okoli 12 milijonov evrov, v letošnjem letu pa jo želijo zmanjšati za 2,7 milijona.

GORICA - Pobuda Prihodnje leto regijski shod alpincev Triveneta

Gorica bo prihodnje leto med 17. in 19. junijem gostila regijski shod alpincev Triveneta in shod pripadnikov brigade Julia, ki v mesto ob Soči utegne privabiti med 40 in 50.000 ljudi in lahko predstavlja odlično promocijo za tukajšnje ozemlje. O tem so prepričani v goriški sekciji Vseslovenske združenja alpincev (ANA) in goriški občinski upravi, katerih predstavniki so včeraj dopoldne na županstvu orisali pobudo.

Za kraj prihodnjega regijskega shoda (letošnji je bil pred kratkim v Coneglianu) je bila Gorica izbrana iz več razlogov: tu sekcija alpincev deluje od leta 1919, dalje gre za mesto stoletnike prve svetovne vojne in se pobudniki želijo pokloniti spominu na vse padle, Gorica pa je bila več desetletij tudi sedež številnih alpinskih enot.

Pripravljalni odbor deluje že nekaj časa in je sestavil osnutek sporeda (dokončnega bodo oblikovali do konca leta), v okviru katerega med drugim želijo prikazati občanom vojaške enote alpincev in prirediti t.i. »alpinsko noč«, da bi prišlo do čim tesnejših stikov med prebivalstvom in alpinci, ki veljajo med drugimi za izjemne prostovoljce. Lani so npr. opravili več kot dva milijona ur prostovoljnega dela in darovali 5,5 milijona evrov (v Gorici skoraj 3300 ur in nekaj več kot 15.000 evrov).

Shodi alpincev so za kraje, ki jih gostijo, pomembni tudi z ekonomskoga vidika. Na včerajšnji predstavitev so tako omenili, da npr. vsedržavni shodi prinesejo kar 120 milijonov evrov dobička, od katerih jih kar 70 milijonov ostane v gostujoči pokrajini. Za udeležence združenje tudi natisne publikacijo o informacijah o gostujočem kraju, zato gre pričakovati zainteresiranost predvsem trgovcev in turističnih operaterjev. (iz)

TRŽIČ - Občina Pri Marini Julii tudi plaža za pse

Občina Tržič je sklenila, da bo del obale ponovno namenila ureditvi plaže za pse s ciljem, da pripomore k razvoju turizma in pride naproti osebam, ki potujejo s svojimi štirinožci, pa tudi, da se spoštuje deželní zakon št. 20 iz leta 2012, ki vsebuje določila za dobro počutje domačih živali in psom na povodcu omogoča dostop tudi do plaž. Občinska uprava je tako sklenila zaprositi državno domeno za dodelitev koncesije za uporabo 950 kvadratnih metrov obale, ki jo želi do 31. avgusta nameniti psom in njihovim lastnikom, za kar bo plačevala 127 evrov najemnine. Območje se nahaja v bližini sedeža združenja Windsurfing Marina Julia, kjer bodo postavili table z opozorilom, da je tam plaža za pse.

Na Oslavju očistili jaške in cevi

Problem meteornih voda na Oslavju je rešen. Nanj so občinsko svetnico SSk Marilko Koršič nedavno opozorili domačini, ki so opazili, da se jaški in odtočne cevi v Ulici Del Pozzo zamašili. Ob večjih nálivih je voda preplavljala strmo cestišče, kar je ogrožalo varnost udeležencev v prometu. Domačini so bili pripravljeni tudi sami očistiti cevi, zaradi tesno privitih vijakov pa jim to ni uspelo. Koršičeva je pristojni občinski urad nemudoma spodbudila, naj problem čim prej reši, kar se je v prejšnjih dneh tudi zgodilo.

Tržič: posvet o pristanišču

V konferenčni dvorani pristanišča ustanove v Ul. Terme Romane v Tržiču bo danes od 10. do 13. ure potekal posvet o razvoju pristaniških dejavnosti, ki ga prirejata krožek Manifesto iz Trsta in krožek SEL iz Tržiča.

Nadaljuje se festival Omissis

V Gradišču se nadaljuje mednarodni festival sodobne umetnosti Omissis. Danes bodo srečanja v vinoteki La Serenissima (ob 19.30, Pitching project Zvuk), v palači Monte di pietà (ob 20. uri, performans Pied à terre), v gledališču (ob 21. uri, performans Neural narratives 1: Phantom Limb) in v galeriji Spazzapan (med 19. in 22. uro, performans Flesh irradiation).

Menato o Dorflesu

V trgovini Leg antiqua na Korzu Verdi v Gorici bo danes ob 18. uri ravnatelj goriške državne knjižnice Marco Menato predaval o razstavi grafičnih del Gilla Dorflesa med leti 1952 in 2010.

Kres v Selcah in na Vrhu

V Selcah bo drevi ob 20.45 tradicionalno kresovanje, ki ga prirejata društvi Jadro in Tržič. Na kresovanje in zaključno prireditev z naslovom 2. »Razpalite kres, divje skačejo živi akordi« (S. Kosovel), vabi tudi prosvetno društvo Vrh sv. Mihaela. Prireditev bo v pondeljek, 22. junija, ob 20. uri na Largi na Vrhu. Nastopala bosta otroški pevski zbor Vrh sv. Mihaela in dekliška vokalna skupina Bodeča Neža. Gostje bodo igralci Dramske skupine iz Štandreža. Ob tradicionalnem svetovitanskem kresu in zdravici poletju bo igral harmonikar Mihael Lavrenčič. Ob slabem vremenu bo prireditev v prostorih društva v Gabrijah.

Fikfakovo potrdili

Natašo Fikfak, dosedano vršilko dolžnosti direktorja splošne bolnišnice v Šempetu pri Gorici, je svet zavoda bolnišnice soglasno imenoval za direktorico. Fikfakova je bila sicer edina kandidatka za to mesto, izpolnjevala je tudi vse razpisne pogoje. Imenovanje Fikfakove bo postal uradno, ko jo bo potrdila tudi slovenska vlada. (km)

Muzejska poletna noč

Tudi Goriški muzej se danes pridružuje vseslovenski pobudi Poletna muzejska noč, ko bo med 18. in 24. uro brezplačen vstop in ogled muzejskih zbirk. Na posameznih lokacijah - Gradu Kromberk, Gradu Dobrovo, v muzejski zbirki Ajdovščina, v muzejskem prostoru Kolodvor v stavbi novogorische železniške postaje in v vili Bartolomei - prirejajo vodene oglede razstav. Na gradu Kromberk bo med 21.30 in 22.30 potekal tudi Vinil večer, predstavljena bo zbirka vinilov Goriškega muzeja, sledi predavanje o glasbi iz 60. let, ki ga bo izvajal Borut Bašin. (km)

SOVODNJE - Ta vikend vrhunec niza Junijski večeri

Privoščili si bodo tudi skok v 80. leta

Kotalkarji in plesalci društva Vipava vabijo na praznik na Peči (zgoraj), spodaj publika na lanski prireditvi

Niz dogodkov Junijski večeri, ki ga v Sovodnjah prirejajo ob prazniku občinske samostojnosti, bo ta konec tedna dosegel svoj vrhunec. Danes bo praznično v Ronku na Peči, kjer bodo ob 18. uri odprli razstavo kruha, gubance in olja ter otroški kotiček, pol ure kasneje pa bo na vrsti slikarski ex-tempore, na katerem bodo najmlajši dali duška svoji ustvarjalnosti. Ob 19.30 bodo nastopili akrobatska skupina Dinamic Gym iz Gorice, plesna skupina M&Dance in klub Alexander iz Tržiča, ob 21.45 se bo začel ples s Štefanom.

Jutrišnje dogajanje bo potekalo na različnih prizoriščih. Zjutraj bodo pri jamarski koči na Vrhu Kraški krti predstavili jamarsko delovanje, sledil bo ogled jame Kraljica Krasa in arheološke jame Pogriža. Ob 18. uri bo v Kulturnem domu Jožeta Češčuta v Sovodnjah slavnostna seja občinskega sveta. Kulturni program bodo oblikovali mladinski zbor Neokortex, harmonikar Matija Malič in vokalna skupina Danica. Navzoče bo nagovorila županja Alenka Florenin, sledila bo tradicionalna podelitev priznanj, ki jih bodo letos prejeli Srečko Pavletič iz Rupe ter sekcijski VZPI-ANPI, ki delujeta v sovodenjski občini. Nagrade, ki jo podeljujejo v okviru tečaja prometne vzgoje, bosta deležna Janus Kovic in Gabriel Devetta, sledila bo podelitev priznanj za najboljši kruh in gubanco ter izročitev ustave mladim občanom, ki so ali bodo letos dopolnili 18 let.

Praznik se bo nadaljeval na prireditvenem prostoru na Peči. Ob 19. uri bodo nagradili udeležence ex-temporeja, ob 20.30 pa bodo plesalci in kotalkarji društva Vipava popeljali publiko nazaj v čas z revijo »I love 80's, Najbujši 80, I mitici anni 80«. »Pesni, koreografije, kostume in paneje, ki sestavljajo scenografijo, bodo staraši gledalci doživeli s kančkom melan-

holje, najmlajši pa bodo spoznali, kako so njihovi starši in nonoti plesali po znanih melodijah,« pravijo pri društvu Vipava in vabijo k udeležbi.

V program Junijskih večerov spadata še kresovanje v organizaciji društva Vrh Sv. Mihaela, ki bo 22. junija, in tekmovanje v ribolovu v organizaciji ribiškega društva Vipava, ki bo 27. junija.

junijski VEČERI

Občinski praznik Sovodnje ob Soči 2015

sobota 20.6.2015 **AKŠD Vipava - šagra v Ronku na Peči**

- 18.00 razstava kruha, gubance in oljnega olja ter odprtje otroškega kotička
- 18.30 slikarski ex-tempore za otroke
- 19.30 nastop akrobatske skupine DINAMIC GYM in plesnih skupin M & dance ter kluba Alexander iz Tržiča
- 21.45 ples s Štefanom.

nedelja 21.6.2015 **V Kulturnem domu Jožef Češčut v Sovodnjah**

- 18.00 slavnostna seja občinskega sveta
- kulturni program s podelitvijo priznanj in nagrad

V Ronku na Peči

- 19.00 nagrajevanje slikarskega ex-temporeja
- 20.30 kotalkarska in plesna revija I LOVE 80's, NAJBUJŠI 80, I MITICI ANNI 80.

Jamarski klub Kraški krti, Vrh

- 09.00 pri Jamarski koči: predstavitev jamarskega delovanja in ogled jame Kraljice Krasa ter arheološke jame »Pogriž«.

ponedeljek 22.6.2015 **PD Vrh Sv. Mihaela**

- 21.00 kresovanje na Largi na Vrhu.

sobota 27.6.2015 **AZŠR Vipava**

Tekmovanje v ribolovu.

Pri pripravi junijskih večerov sodelujejo društva: AKŠD Vipava, ŠD Sovodnje, ZASR Vipava, KD Sovodnje, KD Skala, KD Danica, PD Vrh Sv. Mihaela, KD Karnival, Civilna zaščita, ZPK Sovodnje, PD Rupa-Peč.

**Gostilna
«FRANC»**

Pri Francetu

Domača kuhinja

Zaprt ob nedeljah in ponedeljkih

SOVODNJE OB SOCI (GO)

Prvomajska 86, telefon 0481.882038

GOSTILNA 1971 GOSTILNA

V. PRIMOŽIČ

GORICA Drevored XX. Septembra, 134 Tel. 0481.82117

DOMAČA KUHINJA Faks 0481.548864

Lokanda
"Deveta" 1870

VRH SVETEGA MIHAELA

Tel. 0481.882488

www.devetak.com

OKUSNE DOBROTE DOMACE ZEMLJE

*in sproščen oddih na Krasu
o prostorih Lokande*

Kras, kjer smo Čotova družina doma, te vabi na sprechod po sproščenih stezah 1000-letne zgodovine.

grafica goriziana
t i s k a r n a

Ul. Gregorčič, 18 • Gorica • tel. 0481.22116 • fax 0481.22079

E-mail: info@graficagoriziana.com • www.graficagoriziana.com

**OGLASE ZBRALA
IN PRIPRAVILA
AGENCIJA**

AWS

GORICA
Tel. 0481.536602
Faks 0481.536603
mail: aws.it@tin.it

BCC
CREDITO COOPERATIVO
ZADRUŽNA BANKA

**Zadružna Banka
Doberdob
in Sovodnje**

www.bccdos.it

**Povsod prisotni, kjer
nas potrebujete...**

V Sovodnjah
Prvomajska 120/a, Tel. 0481.882155

JAMLJE - Solidarnostni večer Slovencev za Palestino

Z Mlakarjem za otroke v Gazi

Večer je priredil tržaški odbor združenja Salaam otroci oljke - Nabrali so več kot 2000 evrov

58 udeležencev in nekaj več kot dva tisoč evrov, ki jih bodo pobudniki namenili združenju Beats for Gaza, ki se z nudanjem zdravil, hrane in oblačil ter s sodelovanjem z mednarodnimi organizacijami trudi pomagati otrokom in mladim na območju Gaze, zlasti tistim, ki so ostali brez doma in staršev. To je izkupiček solidarnostnega večera Slovencev za Palestino, ki je v četrtek zvečer potekal v restavraciji-hotelu Pahor v Jamljah v organizaciji tržaškega odbora združenja Salaam otroci oljke.

Uspeh večera, ki je obsegal večerje ter nastop igralca in kantavtorja Iztoka Mlakarja, je presegel pričakovana organizatorjev, saj se ga je udeležilo nekoliko več gostov od predvidenega. Med temi so bili predsednik SKGZ Rudi Pavšič, tajnika Livio Semolič in Marino Marsič, deželni svetnik Demokratske stranke Stefano Ukkmar, bivši deželni tajnik SSK Damijan Terpin in njegov naslednik Igor Gabrovec ter župana Doberdoba in Sodenj Fabio Vizintin in Alenka Florenin, medtem ko sta svojo odsotnost

Na slikah: del udeležencev večera in Iztok Mlakar

BUMBACA

opravila tržaška podžupanja Fabiana Martini in predsednik SSO Walter Bandelj. Precej udeležencev je bilo tudi iz Slovenije, kot npr. pisatelj Goran Vojnović, novinar Erik Valenčič in fo-

tograf Matic Zorman, čigar sliko, posneto septembra 2014 v Gazi, na kateri je palestinska mati Fatima Asfour, ki dan za dnem stoji pred agencijo Združenih narodov in neuspešno pri-

čakuje kako vest o sinovih, so tudi prodali na manjši dražbi.

Kot že rečeno, je k uspehu večera poleg jedilnika, ki so ga pripravili Pahorjevi, bistveno pripomogel nastop

Iztoka Mlakarja, ki se je navdušeno odzval na vabilo združenja Salaam otroci oljke in z izvedbo svojih znanih del poskrbel, da se je solidarnostni večer zavlekel pozno v noč.

GORICA - Na nižji šoli Trinko in licejskem polu

Objavili izide

Učenci šole Trinko pred oglasno desko

Na nižji srednji šoli Ivan Trinko in na licejskem polu Trubar-Gregorčič v Gorici so včeraj objavili končne učne uspehe učencev 1. in drugega razreda ter dijakov, ki so letos obiskovali prve štiri razrede klasičnega, humanističnega in znanstvenega liceja.

NIŽJA SREDNJA ŠOLA IVAN TRINKO: 1.A razred - izdelali so: Beatrice Aglialoro, Marina Bincoletto, Niccolò Tommaso Celoro, Janoš Coglot, Vida Cotič, Valentina Ferligoi, Tereza Hlede, Veronika Hlede, Thomas Macchitella, Gabriel Macuz, Laura Medeot, Anna Michelon, Gaja Morini, Martina Musig, Juri Pelicon, Luca Predan, Megi Tabaj, Simon Tomsic, Stefan Tomsič, Mara Turel, Rada Vižintin, Sanja Volčič, Nicola Zei, Erik Žbogar.

1.B razred - izdelali so: Salvatore Domenico Andaloro, Daniele Anzelin, Anna Battistel, Lina Bensa, Alissia Birri, Alex Briz, Enrico Crasnick, Tadej Čavdek, Tomaž Čubrilo, Anastasia Di Pasquale, Chiara Facca, Nicole Favero, Petra Filaferro, Benedetta Franzot, Nicola Grauner, Ivana Jug, Sara Klede, Lara Komjanc, Samuel Mucci, Samuel Nali, Martina Pelle, Gaia Sgubin, Nicole Zavadlav; en dijak ni izdelal.

1.C razred - izdelali so: Filippo Andaloro, Mattia Barbo, Ivan Boskin, Mira Boskin, Matija Cej, Sara Cingolani, Ester Devetak, Emma Devetak, Gaja Ferfolja, Matej Florenin, Sara Furlan, Silvia Humar, Karin Kovic, Arianna Menis, Matteo Paezini, Filippo Pasqualini, Lara Pejović, Riccardo Riccio, Mattia Salvi, Giulia Sartori, Desiree Sembri, Vera Selj, Petra Sosol.

2.A razred - izdelali so: Tina Balta, Dulistana Burzič, Vesna Butkovič, Francesco Cotic, Marco Demartin, Nika Devetak, Elia Gomiscek, Aljaž Juren, Jana Juren, Ana Košuta, Mirko Liut, Federico Marcosig, Luca Marega, Valentina Merlo, Katerina Pecorari, Leonora Pintar, Nicolle Rosolin, Jacopo Ruzzier, Serena Sluga, Jana Stekar, Nicolas Sturm.

2.B razred: izdelali so: Gianmaria Bettata, Gabriel Braini, Nicole Bressan, Majda Ceresatto, Ivan Devetak, Vesna Devetak, Sofia Giustizieri, Nejc Humar, Ula Humar, Adam Jericijo, Gašpar Možina, Saša Onesti, Natalie Pavel, Jurij Petje, Elia Rumiel, Bernard Terpin, Jasna Tomsič, Anna Turel, Vanja Vogrič, Giacomo Zigon; ena dijakinja ni izdelala.

Učenci šole Trinko pred oglasno desko

2.C razred: izdelali so: Rok Boltar, Gaia Cibini, Julija Cotič, Barbara Devinar, Victor Faggiani, Petra Feri, Maurizio Grillo, Lucas Lorenzo Jakin, Tanja Kocina, Jacopo Komic, Manuel Lakovic, Enrico Menis, Saša Nanut, Rachele Olivero, Liza Paulin, Lili Pertot, Sara Piva, Peter Sardoč, Erik Stacul, Luca Valentinsig.

KLASIČNI LICEJ PRIMOŽ TRUBAR: IV gimnazija - izdelali so: Eleonora Brissi (6,8), Gregor Devetak (9), Giulia Martellos (7,4), Luka Paljk (8,4), Greta Primosig (7), Andrej Rustja (8,8), Peter Soban (7,6); enemu dijaku je bilo ocenjevanje odloženo.

V gimnaziji - izdelali so: Danijel Bukovec (9,5), Sara Del Pino (7,1), Jan Devetak (9), Alexander Faganel (8,3), Nikolaj Hlede (7), Demetra Jarc (8,3), Martin Juren (9,2), Erika Kosic (9,3), Sara Maniacco (9,6), Tessa Marchi (7,6), Iris Petruž (8,9), Gaja Sardoč (8,8), Elisa Terrana (8,4), Sebastian Zamaro (9,5).

I licej - izdelali so: Petra Ciglic (9,08), Samuel Devetak (7,54), Samuele Vittorio Ferletti (8,38), Alessandro jr. Frandolic (7,23), Tadej Pahor (8,08), Sara Soban (7,38), Klara Tercic (8,31), Veronika Maria Winkler (7,38), Matija Čubrilo (6,92).

II licej - izdelali so: Veronika Devetak (8,15), Matej Hlede (8,08), Jure Korenjak (7,77), Anna Miseric (7,38), Ivana Radikon (8,31), Lara Raum (7,92), Christian Visintin (7,54).

HUMANISTIČNI LICEJ SIMON GREGORČIČ: 1. razred - izdelali so: Petra Gomiscek (7,73), Jana Juren (8,55), Valentina Kosic (8,45), Veronika Onesti (8,09), Katja Tercic (8,09).

2. razred: Jasmin Butkovič (8,45), Matteo De Rose (7,27), Sofia Gergolet (8,64), Giovanna Iacumin (7,36), Miha Kovic (6,82), Mara Lavrencic (8,09), Mojca Marušič (8,64), Ilaria Medvedich (7,64), Erika Ocretti (7,55), Alessia Zavadlav (7,64).

3. razred - izdelali so: Katerina Abrami (7,54), Petra Crosatto (8,62), Ivana Jarc (7,31), Chiara Virginio (7,69), Andrea Demetrio Winkler (7,15).

4. razred - izdelali so: Sara Cosoilo (8,77), Svetlana Della Vedova (9), Mara Guadagnino (8,31), Maja Kocina (9,08), Veronika Kosic (9,15), Sara Terpin (8,08), Martina Trevisan (8,31), Lara Tropeano (8,08).

ZNANSTVENI LICEJ SIMON GREGORČIČ: 1. razred - izdelali so: Virginija Braini (7,45), Katja Canalaz (7,64), Elia Chimenti (7,55), Patrik Cingerli (9), Lara Colja (8,18), Mitja Devetak (7,91), Mateja Ferfolja (8,55), Samuele Mian (7,27), Mitja Pahor (7,27), Thomas Peric (9,36), Nika Tomsič (9,09); dvema dijakoma je bilo ocenjevanje odloženo.

2. razred - izdelali so: Ivan Antonutti (8,36), Dejan Bacicchi (7,82), Chiara Bruzzechesse (8,09), Simon Cotič (9,27), Erik Fabris (6,82), Vida Gallo (8,64), Luká Gergolet (7,36), Enrico Piasentier (8,09), Karen Traficante (7,45), Giulia Černic (8,73).

3. razred - izdelali so: Aleš Lavrenčič (7,75), Alessandro Pasi (7,58), Manuel Persoglia (8,17), Manuel Quaggiato (8,08), Nejc Terpin (7,58), Karin Vižintin (8,67), Sanja Vogrič (9,42), Simon Čavdek (7,58); enemu dijaku je bilo ocenjevanje odloženo.

4. razred - izdelali so: Jaroš Daneluzzo (7,92), Jan Furlan (8,92), Cecilia Giacomazzi (8,5), Elena Marvin (9,42), Philip Muller (8,58), Katja Pahor (9,25), Francesco Papais (8,5), Leonardo Zio (8,17).

ŠEMPETER - Podpisana pogodba

Zelena luč za športni park

Prva faza dolgo pričakovanega športnega parka v Šempetu pri Gorici se bo začela uresničevati že v ponedeljek, ko bo izbrani izvajalec začel z uvedbo v delo na gradbišču. Pogodbo za izvedbo del sta včeraj podpisala župan Občine Šempeter – Vrtojba Milan Turk in direktor Cestnega podjetja Nova Gorica Kristijan Mugerli. Športni park se bo razprostiral za šempetsko bolnišnico, v okviru prve faze bo na 3.000 kv. metrih zgrajen kolearski poligon za 4cross – gre za eno izmed štirih disciplin v gorskem kolesarstvu – ter nogometno igrišče z umetno travo na 800 kv. metrih.

»Občani, predvsem mladina, si želijo čim več urejenih športnih površin. V okviru letošnjega proračuna smo zagotovili 200.000 evrov za prvo fazo tega športnega parka, na katerega v občini čakamo že dolgo. Poleg tega nam je najemodajalec manjšega športnega nogometnega igrišča odpovedal najemno pogodbo, zato smo se odločili, da bomo poleg poligona za gorska kolesa zgradili še igrišče za mali nogomet,« je včeraj župan Turk pojasnil vlogu pri tem igrajo finančna sredstva in interes športnih društev, ki bi športne objekte prevzela v upravljanje.

Prva faza projekta športni park bo končana do konca septembra. Jeseni se v občini Šempeter – Vrtojba sicer obeta več otvoritev pomembnih objektov, naj med njimi omenimo urgenci center ob bolnišnici in centralno čistilno napravo v Vrtojbi. (km)

JAMLJE - Odprli partizansko knjižnico Ljubitelje branja vabijo na obisk

Prostori knjižnice

V okviru praznovanju ob 70-letnici osvoboditve, ki potekajo pod pokroviteljstvom doberdobske občine, so v Jamljah odprli partizansko knjižnico sekcije VZPI-ANPI Dol-Jamlje. Knjižnico so uredili v prvem nadstropju sedeža društva Kremenjak v Prvomajski ulici, kjer je na voljo 450 izvodov slovenskih in italijanskih knjig, ki v večinoma obravnavajo vojno tematiko.

Prve knjige so v bodočo knjižnico prinesli predsednik krajevne sekcije VZPI-ANPI Jordan Semolič, tajnik Patrik Zulian in odbornik Dario Legiša. Ko se je novica razširila med domačini, okoliškimi sekcijami in društvu, se je knjižni fond začel večati: posameznikom, ki so darovali knjige, so se pri-družile razne ustanove in organizacije iz Italije in Slovenije. Knjige so darovali pokrajinski odbor VZPI - ANPI iz Gorice, Center Leopoldo Gasparini iz Gradišča, ZZB NOB Nova Gorica, ZZB NOB Ajdovščina-Vipava, ZZB NOB Slovenije, Slovenska knjižnica Damir Feigel, TPPZ Pinko Tomažič, VZPI

- ANPI Devin Nabrežina, Stranka Komunistične Prenove, krožek Trst. Med posamezniki so bili še posebej radodarni Saverij Rožič, Jordan Zahar, Aldo Rupel, Viljem Zavadlav in Dušan Kozem. Ivanka Lakovič in Liviana Gergolet sta darovali knjige v spomin na Stanka Gergoleta, partizana in dolgoletnega odbornika VZPI Doberdob. Predsednik in odbornik sekcije VZPI-ANPI Dol-Jamlje se iskreno zahvaljuje vsem darovalcem knjig, obenem pa izpostavlja, da se zbiranje knjig nadaljuje.

Partizanska knjižnica v Jamljah je odprta vsako soboto od 17. do 19. ure. Možen je tudi obisk po dogovoru: na voljo sta tel. 333-117578 (Jordan Semolič) in tel. 338-8399452 (Patrik Zulian). Vsak knjižni izvod si je mogoče izposoditi za obdobje enega meseca, rok izposoje je možno tudi podaljšati. V knjižnici so za nasvetne in pomoč pri iskanju knjig obiskovalcem na razpolago džurni odborniki in predsednik domače sekcije VZPI-ANPI. (bv)

Dvorana 3: 18.00 - 20.45 »Jurassic World« (digital 3D).
Dvorana 4: 17.30 »Albert e il diamante magico«; 20.30 »Fury«.
Dvorana 5: 18.10 - 20.20 - 22.15 »Un-friend«.

Razstave

V GRADEŽU: v Hiši glasbe bo danes, 20. junija, ob 11. uri odprtje razstave z naslovom »Wiener Bijoux. Gioielli e design. Josef Maria Auchentaller per Georg Adam Scheid«; na ogled bo do 1. novembra.

V GORICI: v palači Attems na Kornu je na ogled razstava 5. slikarskega natečaja Dario Mulitsch; do 21. junija od torka do nedelje 10.00-17.00.

V GORICI: v Hiši filma na dvoru Darika Bratine bo na ogled fotografska razstava »Drugični pogledi« do četrtka, 25. junija. Prireja Mediateka Ugo Casiraghi ob svetovnem dnevu begunstva; informacije po tel. 0481-534604, info@mediateca.go.it.

RAZSTAVA »VRH 1915-2015« je na ogled na sedežu KD Danica na Vrhu ob sobotah in nedeljah 9.00-12.00 in 15.00-18.00 do vključno 5. julija. Na razpolago je tudi istoimenska knjiga.

Koncerti

V MARTINŠČINI: v gostilni Al Poeta bo danes, 20. junija, ob 21. uri koncert skupine Tiresia's Folk Bunch; vstop prost. Informacije po tel. 0481-99903.

V PEVMI: v parku Viatori (Ul. Forte del Bosco 24) bo v nedeljo, 21. junija, ob 21. uri koncert ob poletnem enakonočju. Nastopila bosta vokalna skupina Decanters in mladinski zbor Aracobalo iz Moše. Prireja Fundacija Goriške hranilnice v sodelovanju z or-

NOVA GORICA - Poletne prireditve Rdeča nit letošnjega programa je ... zelena!

V programu kulturni dogodki in dogajanja, povezana s trajnostnimi vsebinami

»Čeprav imamo letos na voljo manj sredstev kot pretekla leta, smo k oblikovanju programa uspeli pritegniti veliko ljudi in oblikovati bogato poletno ponudbo, ki vključuje različne žanre za vse generacije,« je na predstavitev poletnih prireditiv v mestnem središču poudarila novogoriška podžupanja Ana Zavrtanik Ugrin. Za dvomesecni program je občina namenila 60.000 evrov. Letošnje urbano poletno dogajanje je tokrat zasnovano nekoliko drugače kot običajno. »V programu prireditiv se bodo namreč prepletali tako kulturno obarvani dogodki kot tudi predavanja in dogajanja, povezana z zelenimi in trajnostnimi vsebinami. Poleg koncertov, gledaliških in plesnih predstav, se bodo zvrstila predavanja in ustvarjalnice na temo zelenega. Poudarila bi to, da smo v koncept oziroma celotno dogajanje vključili tudi aktivno prebivalstvo našega območja,« dodaja Zavrtanik Ugrinova. Z novim konceptom vpeljujejo zgodbo, ki jo bodo v prihodnje le še nadgrajevali.

Nova dogajanje v mestu in na novi koncept opozarjajo »zelene kulise«, ki so jih oblikovali lokalni umetniki. Postavljene so na dve lokaciji, kjer se bo do konca avgusta dogajal mestni poletni utrip: na Bevkov trg in na ploščad za mestno občino. Prvo prizorišče bo gostilo razne koncerte, delavnice in predavanja, drugo pa predvsem letni kino Silvana Furlana, ki je že postal stalnica poletnega dogajanja v mestu in sodeč po obisku v preteklih letih, prava uspešnica. Letni kino tokrat prinaša še več projekcij, letos jih bo 14. Posebno presenečenje letošnje ponudbe je projekcija treh delov kultne tv nadaljevanje Odprava zelenega zmaja, ki je bila leta 1976 med drugim posnetna tudi v Novi Gorici. »Programska usmeritev sicer ostaja ena, ponudili bomo različne žanre in formate z željo, da vsakdo najde film zase. Veliko pozornosti namenjamo tudi slovenskemu filmu,« opisuje ponudbo Mateja Zorn, ena od članic ekipe, ki skrbi za pripravo poletnih prireditiv. Poletne prireditive pod skupnim naslovom Stopimo skupaj se na zadnji šolski dan, v sredo, 24. junija, začenjajo z GO Art tržnico in koncertom skupine Tabu. Vrstile se bodo vse do petka, 28. avgusta, ko bodo poletje zaokrožili glasovi Akademskega pevskega zbora Vinko Vodopivec. Program je objavljen na občinski spletni in facebook strani, zloženko z napovednikom bodo prejela tudi vsa gospodinjstva v občini.

V Mestni občini Nova Gorica prav v tem času poteka priprava Trajnostne urbane strategije (TUS) za mestno območje, kot jo predvidevajo programski dokumenti Republike Slovenije za obdobje nove finančne perspektive 2014-2020. »S pripravo in kasnejšim izvajanjem trajnostne strategije urbanega razvoja mestnega območja želimo izboljšati konkurenčno vlogo mesta in kvaliteto življenja v njem. Proses priprave strategije vključuje sodelovanje širše javnosti znotraj ciljnih skupin. Na ta način želimo priti do predlogov prebivalcev tega okolja, kako izboljšati življenje v mestu in širše v občini,« poudarja Mirka Kržnič iz omenjene ekipe, ki pripravlja letošnje poletno dogajanje v mestu. »Na delavnicah in srečanjih, ki jih bomo pripravili v okviru poletnega dogajanja, bodo skušali Goriško premakniti v smer tranzicijskega mesta, iz globaliziranega gospodarstva v lokalno, bolj krepko, samozadostno in predvsem trajnostno gospodarstvo. Tranzicijsko gibanje je proces, pri katerem sodeluje že več kot 200 mest po vsem svetu, gre pa predvsem za to, da se mesta s svojimi lastnimi močmi in sposobnostmi pripravijo na izvire prihodnosti. Zato pozujemo sile v mestu, da bi skupaj zarisali nove ideje in uresničili pametne rešitve. K predlogom in sodelovanju vabimo vse, ki kaj znajo in si želijo kaj povedati ali predlagati,« zaključuje Kržničeva. (km)

kestrom Fil(m)armonica iz Moše. Park bodo odprli ob 20. uri, ob slabem vremenu bo koncert v hiši Viatori; vstop prost.

Šolske vesti

MEDNARODNI POLETNI JEZIKOVNI

KAMP 2015: DC Hiša pravljic v sodelovanju z Jezikovnim centrom Poliglot iz Nove Gorice in Rogosom vabi na jezikovne počitnice v Doberdob od 29. junija do 4. septembra. Otokom od 4. do 13. leta ponujajo veliko zabave ter kvaliteten in pester program: jezikovne delavnice in tečaje, tematske in ustvarjalne delavnice, sproščanje v naravi, športne aktivnosti vseh vrst, glasbo in ples. Informacije: hisapravljic@gmail.com ali 334-1243766 od 18.30 do 20.30 (Martina Šolc).

PIKIN KAMP ZA OTROKE OD 4. DO

6. LETA V DIJAŠKEM DOMU: kamp ludoteke Pikanogavičke, od 29.6. do 17.7. in od 24.8. do 11.9. Program: angleščina, ples in glasba, ekskurzije, animacija, ustvarjalne dejavnosti. Urnik od 7.45 do 13.00 ali do 15.30; s poklicnimi vzgojiteljicami, v varnem okolju, s sveže pripravljeno hrano. Cena zelo ugodna. Vpisovanje do zasedbe mest, tel. 0481-533495. www.dijaskidom.it

KULTURNO DRUŠVO KULTURHAUS

GÖRZ prireja 3. poletno delavnico »Nemščina za otroke« od 29. junija do 3. julija v župnišču v Štandrežu v treh različnih urnikih 8.30/9.00-12.00/12.30 brez kosila, 8.30/9.00-15.00/15.30 s kosilom. Po potrebi je organizirano varstvo že od 7.50; informacije po tel. 338-1672910, 338-1319344, 331-1219948 (pon.-pet.: 17.00-19.00), e-pošta: kulturhausgo@gmail.com in na tajništvu društva vsak petek od 16. do 17. ure v prostorijah društva ISIG, UL Mazzini 13, 1. nadstropje; več na www.kulturhaus-go.it.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV

za Goriško sporoča, da je za potovanje v Rim od 5. do 10. oktobra še nekaj razpoložljivih mest na avtobusu. Prijave čimprej na društvenem sedežu na Korzu Verdi 51/int. ob sredah od 10. do 11. ure; informacije po tel. 0481-531383 ali 0481-532092.

KRUT obvešča udeležence skupinskega letovanja v Špadičih pri Poreču, da je odhod avtobusa v soboto, 20. junija, ob 14. uri iz Podgorje (tekstilna tovarna), s postanki pri Vagi (pred mostom), v Štandrežu na trgu, v Sovodnjah pri lekarni, v Štandrežu na trgu, v Sovodnjah pri cerkvi in ob 14.45 v Sesljanu. Organizatorji prosijo za točnost.

KLEKLJARSKI ODSEK društva Jadro prireja v nedeljo, 21. junija, izlet v Idrijo na festival idrijskih čipk. Odhod ob 8. uri iz Ronk. Je še nekaj prostih mest. Info: tel. 0481-482015.

Obvestila

AŠK MLADOST organizira športni kamp (nogomet, odbojka in rekreativne dejavnosti) od 22. do 26. junija na nogometnem igrišču v Doberdobu za dečke in deklice letnikov 2002-2009. Urnik: 7.45-8.45 prihod, 12.30-14.00 prvi odhod brez kosila, 16.30-17.30 drugi odhod s kosilom. Vpisovanje in informacije po tel. 346-3087052 in 339-5740444.

OBČINA SOVODNJE vabi občane, naj se udeležijo razstave olja, kruha in gubance. Svoje izdelke naj interesirani prinesajo v Ronk na Peči danes, 20. junija, od 15. do 16. ure.

AŠKD KREMENJAK vabi na redni občni zbor, ki bo v četrtek, 25. junija, ob 02.00 v prvem in petek, 26. junija, ob 20.30 v drugem sklicanju na sedežu društva v Prvomajski ul. 20.

Društvo Jadro in Tržič

vabita na

KRESOVANJE v Selcah (Ronke)

Danes, sobota, od 20.45 dalje

Na praznovanju poletnega enakonočja bo tudi nagrajevanje najlepših svetoivanskih venčkov.

PIHALNI ORKESTER KRAS sklicuje v četrtek, 25. junija 2015, ob 20. uri občni zbor v prostorih glasbene sobe, Mučeniška ulica 6, v Doberdobu.

AŠZ DOM v sodelovanju z ZSSDI-jem prireja košarkarski turnir 3 proti 3 11. in 12. julija na odprttem igrišču v Pevni za kategorije under in over 16 ter over 40. Informacije po tel. 329-2718115 (po 16. uri) ali na domgorica@gmail.com.

Prireditve

ŠTABEACH 2015 v organizaciji KD Oton župančič iz Štandreža: moški in ženski nogometni turnir poteka na cementnem igrišču Kulturnega doma Andrej Budal v Štandrežu do 27. junija vsak večer od 18. dalje. Deluje kiosk z jedmi in pičajo.

V ŠTANDREŽU: tradicionalno kresovanje ob godu sv. Ivana bo v torek, 23. junija, ob 21.30 na koncu Ul. Ticino. Kdor želi lahko s seboj prinese vejevje, les in drug naravni material, ki ne sme biti barvan ali lakiran. Prireja kulturno društvo Skultura.

EX-TEMPORE 2015: AKŠD Vipava in DC Hiša pravljic vabita otroke vrtcev in osnovnih šol na ex-tempore, ki bo danes, 20. junija, ob 18. uri na Peči v Sovodenjskega občinskega praznika 2015. Nagrajevanje bo v nedeljo, 21. junija, ob 18. uri.

KULTURNI CENTER LOŽE BRATUŽ in krožek Anton Gregorčič vabita na novo »Srečanje pod lipami«, ki bo v torek, 23. junija, ob 20.30 v zunanjih prostorih KD Lože Bratuž. Tema včera bo 70-letnica Slovenskega primorca. O pomenu goriškega časopisa bodo spregovorili prof. Irena Brumart, prof. Ljalka Bratuž, msgr. Oskar Simčič in dr. Karl Bonutti. Predstavljen bo tudi projekt DIGITISK z drugo Goriško Mahorjevo z digitalizacijo 40.000 strani demokratičnega povojnega tiska Slovencev v Italiji. Včer je uvedel Peter Černic.

KATOLIŠKA KNJIGARNA v Gorici vabi v četrtek, 25. junija, ob 10. uri na srečanje na kavi s knjigo. Gost bo pisatelj Marko Sosič. Z avtorjem se bo pogovarjala in predstavila njegovo delo »Kratki roman o snegu in ljubezni«, ki je med nominiranci za nagrado Kresnik 2015, prof. Loredana Umek.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.30, Luciano Bandelli iz splošne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega, sledila bo upeljitev; 11.00, Noemi Glessi (Gleščič) vd. Renier iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Ivana in na glavno pokopališče; 11.30, Milena Dusa vd. Mohoric in Francesco Mohoric iz splošne bolnišnice v stolnico in na glavno pokopališče.

DANES V RONKAH: 10.00, Giulietta Bonomo (iz tržiške splošne bolnišnice ob 9.50) v cerkvi Sv. Lovrenca in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 11.00, Giuseppe Pieri v kapeli glavnega pokopališča, sledila bo upeljitev; 12.30, Olga Favero vd. Destalles na pokopališču.

Damo, ki je z iskrivimi očmi opazovala naš svet, pozdravljamo.

Kinoatelje

SLOVENIJA TA TEDEN

Obsojencem bi zaprli vrata v parlament

DARJA KOCBEK

V prihodnje na volitvah v Sloveniji obsojeni na nepogojno zaporno kazen, daljšo od pol leta, ne bodo več mogli kandidirati. To je predvideno v predlogu sprememb volilne zakonodaje, za katerega so poslanci državnega zborna v tem tednu soglasno odločili, da je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Pri spremembah zakona o poslancih mora državni zbor upoštevati tudi nedavno odločbo ustavnega sodišča. Ustavni sodniki so ugotovili, da je zakon o poslancih neustaven, ker poslanec, ki mu je prenehal mandat, ne omogoča učinkovitega sodnega varstva. Državnemu zboru so naložili, da mora to pomanjkljivost opraviti v letu dni.

Vprašanje, ali pravnomočno obsojeni državljan lahko kandidirajo na volitvah, je postal aktualno pred letom dni, v času predčasnih parlamentarnih volitev. Na listi največje opozicione stranke, desnosredinske SDS, je takrat za poslanca kandidiral njen predsednik in nekdanji predsednik vlade Janez Janša. Njegova kandidatura je bila sporna, ker je bil takrat na prestajanju pravnomočne dveletne zaporne kazni. Okrajno sodišče v Ljubljani ga je namreč junija 2013 spoznalo za krivega kaznivih dejanj, povezanih z dajanjem ali sprejemanjem daril za nezakonito posredovanje v postopku izbora in nakupa finskih oklepnikov patria. To sodbo je letos aprila odpravilo ustavno sodišče in primer vrnilo na prvo stopnjo v ponovno odločanje.

Janša je lani lahko kandidiral za poslanca državnega zborna na podlagi zakona o poslancih, ki zdaj določa le, da mandat izgubi poslanec, ki je že izvoljen, če je med opravljanjem funkcije obsojen na zaporno kazen, daljšo od pol leta. Do zdaj

je na podlagi te določbe izgubil mandat zaradi obsodbe na zaporno kazen med opravljanjem funkcije le en poslanec. Zakon o poslancih zdaj ne določa, da obsojeni državljan ne bi smel kandidirati in biti izvoljen. Janša je tako lani, ko je še bil pravnomočno obsojen, iz zapora kandidiral in bil izvoljen za poslanca.

Večina poslancev se s tem ni strinjala, zato so oktobra lani odločili, da poslanske funkcije ne more opravljati in so mu tako odvzeli mandat. Janša je ta sklep z ustavno pritožbo izpodbil na ustavnem sodišču. To mu je pred tednom dni mandat vrnilo, hkrati pa ugotovilo neustavnost zakona o poslancih v delu o prenehanju mandata poslancu.

Minister za javno upravo Boris Koprnikar pravi, da vlada predlagane spremembe volilne zakonodaje, ki so jih pripravili poslanci, načelno podpira. Po njegovi oceni je omejitev volilne pravice, ki jo prinaša sveženj, primerno utemeljena. Volilno pravico bi po novem omejili le tistim, ki storijo hujša kazniva dejavnja, kar je po prepričanju vlade skladno z načelom sorazmernosti posegov v ustavno zagotovljene pravice. V ustavi piše, da ima vsak pravico voliti in biti voljen. V ustavi tudi piše, da zakon določa, kdo ne sme biti izvoljen za poslanca, in da je funkcija poslanca nezdružljiva z drugimi funkcijami in dejavnostmi.

Predlagane spremembe volilne zakonodaje podpirajo poslanci levosredinske vladne koalicije SMC, Desus in Socialni demokrati, pa poslanci levosredinske opozicije Zavezništvo AB in Združena levica. Poslanci desnosredinske opozicije SDS in Nova Slovenija so v razpravi v tem tednu napovedali, da jim ne bodo nasprotovali.

Zakon o volitvah v državnem zboru in o državnem svetu je mogoče spremeniti le, če za to glasuje vsaj dve tretini ali 60 od 90 poslancev. V trem tednu, ko so poslanci odločali, ali sta noveli za spremembo omenjenih dveh zakonov primerni za nadaljnjo obravnavo, je bil ta pogoj izpolnjen. Za prvo je glasovalo 61 za drugo pa 62 poslancev. Več kot 60 poslancev je soglašalo tudi z novelami za spremembo zakonov o poslancih, o vladu in o volitvah predsednika republike.

Poslanci stranke Janeza Janše SDS so napovedali, da bodo za drugo obravnavo vložili dopolnilo, da bi kandidiranje onemogočili tudi tistim, ki so bili pripadniki nekdanje jugoslovanske tajne službe Udba ali so z njo dejavno sodelovali. Poslanci Nove Slovenije pa menijo, da bi kandidiranje moralni onemogočiti tudi nekdanjim funkcionarjem slovenske in jugoslovanske zveze komunistov.

Tudi nadaljnja podpora levosredinske Združene levice ni brezpogojna. V drugi obravnavi bodo predlagane spremembe potrdili le, če bo v predlagani zakonodaji odpravljena »vrsta šlamparij«. Poslanci vladne koalicije in opozicije Zavezništvo AB razlagajo, da so predlagane spremembe volilne zakonodaje vložili v parlamentarno proceduro tudi zaradi nizke ravni politične kulture v državi.

Da je politična kultura nizka, volivci že dolgo vedo. Vedo tudi, da je brez sprememb volilnega sistema ne bo mogoče dvigniti. Zdaj stranke, ne volivci, dejansko odločajo o tem, kdo bo poslanec državnega zborna. Ker si tako zagotovijo poslance, ki glasujejo po njihovih navdilih, se strankam s spremembami volilnega sistema ne mudi.

TA TEDEN

EDINOST
GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRDNEGA ZDENJA

PRED 100 LETI

KRAS - Ob 150-letnici rojstva

V Štanjelu stoji doprsni kip Maksa Fabianija

ŠTANJEL - V letošnjem letu v Sloveniji, Avstriji in Italiji obeležujemo 150-letnico rojstva arhitekta, urbanista in humanista Maks Fabianija. V tem, njegovem letu so zato pripravili številne prireditve, med katere so uvrstili tudi odkritje doprsnega kipa na njegovi rojstni domačiji v Kobdilju v občini Komen. V četrtek odkriti doprsni kip Maks Fabiani je edini v Sloveniji. Doslej so mu s postavitvijo kipa zahvalili le na Dunaju. Na prireditvi sta zbranimi spregovorila komenski župan Marko Bandelli, ki se je lastnikoma Fabianijevega posestva zahvalil za doslej opravljeni delo, predsednik iniciativnega odbora Fabianijevega leta Janez Koželj pa je orisal pomen arhitektovega dela.

Doprski kip na Fabianijeve domačiji v Kobdilju je ustvaril slovenski kipar Janez Pirnat v belem braškem kamnu. Za njegovo postavitev je poskrbel Zavod Fabiani, ki je bil ustanovljen za namen revitalizacije in oživitev Fabianijeve domačije v Kobdilju, ki je zaščitena kot kulturni spomenik. Posestvo Fabianijevih je dolga desetletja propadalo, pred temi leti pa ga je odkupil družina Malgaj in ga začela prenavljati. To je 600 let staro vinogradniško posestvo, znano po vinu pikolit, in sestavljeno iz enajstih stavb ter okoliških kmetijskih površin. Na dvorišču še danes kraljuje več sto let stara murva, ki je edina te vrste v Sloveniji in zaščitena narvana vrednota.

Posestvo želijo Malgajevi postopoma obnoviti in oživiti ter ga ponovno vključiti v življenje kraja. Postalo naj bi tudi turistična točka s prenočišči in prostor za organizacijo različnih dogodkov. Odprt bo za turistične oglede ter vključeno v Fabianijevo pot od Kobdilja do Šta-

Arhitekt Maks Fabiani

njela. Trenutno je zaradi prenove še zaprto za javnost.

Vrtovi bodo za javnost predvidoma na ogled od maja do oktobra vsak drug teden v mesecu ter za najavljenje skupine. Danes odkrit doprsni kip, ki ga je Zavod Fabiani postavil ob pomoči različnih sponzorjev, pa si bodo obiskovalci lahko ogledali kadarkoli.

V počastitev 150-letnice rojstva arhitekta in urbanista Maks Fabianija je bilo letos razglaseno Fabianijevo leto, v katerem sodeluje prek 15 različnih ustanov, občin, društev in posameznikov. V okviru Fabianijevega leta se odvijajo številne prireditve, postavljenih je bilo več razstav, pripravili so tudi več strokovnih simpozijev in predavanj. (STA)

KRAS - Danes in jutri

V Pliskovici tretji festival kamna

PLISKOVICA - V sodelovanju s sežansko Višjo strokovno šolo in Območno obrtno podjetniško zbornico Sežana prireja Mladinski hotel v Pliskovici tretji Festival kamna, ki bo potekal danes in jutri v Pliskovici. Glavna tema omenjenega dvo-dnevnega festivala s pestrim programom bo tekmovanje mladih v obvladovanju kamnoseških veščin. Poleg samega tekmovanja se bo zvrstila še kopica aktivnosti, katerih rdeča nit je kraški kamen.

V kamnoseških spretnostih se bo v dveh dneh pomerilo sedem tekmovalcev, starih od 18 do 24 let iz cele Slovenije (med njimi tudi eno dekle). Najboljši trije (razglasitev in podelitev priznanj bo jutri ob 19. uri) se bodo uvrstili na tekmovanje Slovenija Evroskills, ki bo potekalo januarja prihodnje leto. Na lanskem Evroskillu v Franciji je 2. mesto osvojil prav kraški mladi kamnosek Leon Mahnič pod mentorstvom kamnoseka in predsednika sežanske obrtnice Jerneja Bortolata.

Potekale bodo tudi delavnice gradnje suhega zidu, odprli pa bodo tudi razstavo kamnoseških izdelkov polkliničnih kamnosekov Slovenije in zamejskega prostora. Na razstavi se bo predstavil največje kraško kamnoseško podjetje Marmor Sežana. Za gradbince pa bo prav gotovo zanimivo dejstvo, da bo svojo dejavnost predstavilo tudi avstrijsko podjetje Peri, ki se ukvarja z opažnimi sistemami. Na svojih borjačih se bodo predstavili tudi domači ponudniki. Potekala bo tudi kraška tržnica in kamnoseške delavnice za otroke in odrasle. Danes ob 14. uri bo strokovno predavanje za kamnoseke in gradbince, ob isti uri v nedeljo pa bo Boris Čok predstavil pomen suhe zidne gradnje na Krasu z ogledom igrano-dokumentarnega filma Zazidan kamen Krasa. O kamnu, dedičini in izzivih sedanosti bo danes ob 16. uri spregovoril Stanislav Renčelj. Dve uri pozneje bodo odprli razstavo slik Marjana Miklavca in predstavili dokumentarni film Jadranja na kraški dedičini. Sobotni program se bo zaključil z večernim druženjem ob glasbi in kraški kulinariki s koncertom skupine Calypso.

Jutrišnji program poleg ustaljenega tekmovanja mladih kamnosekov, delavnice gradnje suhega zidu, kraške tržnice, domačih ponudnikov in kamnoseške delavnice za otroke in odrasle vsebuje tudi pohod po Poti kamna, ki se bo začel ob 10. uri v Dolu pri Vogljah.

Olga Knez

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK
GLOBOČIČSKO OSVOBODILNE FRONTES SVOBODNE TRDNEGA ZDENJA

PRED 50 LETI

V Gregorčičevi dvorani v Trstu so imeli zaključni večer tretje sezone Slovenskega kluba. »Tudi za to priložnost se je v prijetni dvoranici zbral lepo število zvestih klubovih priateljev in nekaj povabljenih gostov. Čeprav je to srečanje imelo izključno družabni značaj in je tudi poteklo v ozračju pristne domače družabnosti, kakršno je znal klub ustvariti že od samega začetka svojega obstoja, tudi zato, ker je klubov predsednik dr. Robert Hlavaty na njem podal bežen obračun opravljenega dela v tretji sezoni.

Dr. Hlavaty se je v svojem nagovoru zbranim najprej toplo zahvalil vsem klubovim sodelavcem, predavateljem, razstavljalcem in literatom, ki so pripravili razne večere in pa seveda vsem zvestim obiskovalcem, ki so redno, torek za torkom, prihajali v klubske prostore. Dalje se je zahvalil Prosvetni zvezi, ki je klubovo delovanje vsestransko podprla tisku, ki je verno in zavzeto poročal o klubovih večerih in prireditvah, članom slovenskega gledališča za

njih sodelovanje, slikarjem in glasbenikom, upraviteljicama, članom odbora in drugim. Še prav posebej pa je pozdravil dva gosta z onstran meje, tajnika sežanske občinske skupščine tovariša Renerja in pa gostilničarja Jožeta Jazbeca iz Tupelč, kjer je klub postavil svojo najlepšo izletniško točko.

Hlavaty je na koncu izrazil željo, da bi tudi vnaprej bil Slovenski klub deležen tolikih simpatij tržaških Slovencev kot doslej in da bi se krog njegovih priateljev še bolj razširil. Obenem pa je zagotovil, da si bo klubov odbor tudi vnaprej prizadeval nuditi svojim obiskovalcem in priateljem čimveč kvalitetnih torkovih večerov in čimbolj domače priateljsko okolje. Za dr. Hlavatyjem je nekaj iskrenih in prisrčnih besed povedal klubov dragi gost gostilničar Jazbec iz Tupelč, ki se je klubu zahvalil, da si je prav njegovo gostilno in njegovo majhno vasico na Kraju izbral za cilj svojih tradicionalnih obiskov.«

PREJELI SMO

»Tigrovska pomlad« ali začetek velike zgodbe o rehabilitaciji TIGR-a

Z ustanovitvijo slovenske države in njeno demokratizacijo se je začela tudi rehabilitacija TIGR-a, tega prvega oboroženega protifašističnega upora v Evropi, ki jo je partija surovo prepričevala ves povojni čas. Po večkratnih brezuspešnih poskusih je bilo spomladi 1994 na pobudo Karla Kocjančiča in Cirila Pelicona v Postojni končno ustanovljeno Društvo za negovanje rodoljubnih tradicij TIGR Primorske. V doberem desetletju je bilo postavljenih na desetine spominskih znamenj (doprnsnih kipov in spominskih plošč) Tigrovcem in drugim primorskim domoljubom, na katere je prejšnji režim »pozabil«. Izdanji je bilo ducat novih knjižnih del v zvezi z zamolčanim delom tigrovske in domoljubne tematike. S sprejetjem posebnega zakona v DZ je bila odpravljena tudi velika materialna krivica, storjena nekaterim tigrovcem in njihovim svojcem v preteklosti, ter je bil po novem njihov status izenačen z borčevskim. Društvo je dalo pobudo in izpeljalo priprave za gradnjo spomenika-muzeja braniteljem zahodne meje na Velikem Cerju. Začelo je izdajati lastno glasilo Primorski rodoljub idr.

Posebej odmevno pa je bilo dejstvo, da je ob tigrovskeh proslavah privrel na dan doslej zamolčani del bridle resnice o usodi TIGR-a med vojno in po njej. Na proslavi 50. obletnice osvoboditve v Gorici leta 1995 je npr. slavnostni govornik književnik Saša Vuga pred veliko množico ljudi izstrelil tudi sledče pretresljive besede (Slovenec, 15. 7. 1995): »Na tem slavnostnem zboru med nami tu niso samo redki preživelci Tigrovci: vsi so, do zadnjega, prav vsi. Nepregledna vrsta ponosnih primorskih trpinov. In mučenikov. Tu so in nas poslušajo. In čakajo, kako bomo ravnali mi, ki smo poželi sad njihovega poguma, njihove neomajne domovinske ljubezni, njihovega trpljenja. Ali bomo ravnali kot presite zvegane pohabe, ali kot zravnani čuvarji dragocene dediščine ... Tigrovci niso poznali političnega ekstremitizma, kljub temu pa so ga občutili na svoji koži. Zato jih drugi strani odporniškega gibanja (NOB-ju namreč, prip. avt.) ni bilo treba iztrebljati. Če naj se politična stran, ki je to počela, še lahko imenuje odporniško gibanje. Naj Tigrovci slišijo tudi to zamolčano besedo. Kdor to prizna, je lahko Tigrovec, tudi danes«. Ob odkritju spominske plošče velikemu domoljubu dr. Andreju Uršiču v Kobaridu leta 2001, ki ga je ugrabila Udba in neznanu kje likvidirala, je završalo med ljudmi, ko je isti slavnostni govornik vzklknil v množico (Delo, 14. 10. 2001): »Gospodje, ki me sedaj morda poslušate, povejte, kje je njegov grob. Spovjete se in lažje vam bo.« Ob neki drugi podobni priložnosti je Vuga prav tako ob vzinemirjenju množice javno vprašal, kdaj bomo zvedeli resnico o zagonetni smrti Janka Premrla Vojka, ki naj bi bil v spopadu z Italijani ustreljen od zadaj, to je od svojih. Pri tem se je še vprašal, da ni bilo morda za komuniste preveč to, da so borci Vojkove čete zvečer moličili rožni venec. In še vrsta drugi bridičnih primerov mučeništva je privrela na dan, ki so ga tudi pod rdečim škornjem doživeli primorski domoljubi, kot npr. Tigrovci, padalci, Čedermaci in drugi. Taka so bila ta prva društvena tigrovska srečanja, polna sproščenega vzinemirjenja, poguma, iskanja resnice in novega upanja, kot je tudi sicer to bila slovenska politična pomlad. Ob tej sproščenosti in prebujenem upanju se je društvo hitro razmahnilo širom Primorske, vključno z zamejstvom, ter tudi med Primorci, živečimi v osrednji Sloveniji, in njegovo članstvo je kmalu preseglo število 1000. Dolgoletni predsednik koprsko borčevske organizacije Ciril Pelecon je v intervjuju za Svobodno misel

(14. 9. 2007) na vprašanje, da naj našteje kak lep trenutek v življenju, dejal, da so bile to, med drugim, tudi prve tigrovske proslave in srečanja, »ker so bila drugačna kot sicer pred tem, povsem sproščena, pluralna in svobodna. Pogovarjali smo se tudi o stvareh, o katerih se je dodelj molčalo. Na njih smo se v medsebojni strpnosti srečevali ljudje različnih pogledov in na njih je bilo место za vse naše predsednike, take ali drugačne... Bilo je namreč v začetku devetdesetih let... V zraku je bilo nekaj novega. Kot neka pomlad. Čutili smo, da se dogaja nekaj pomembnega in predvsem, da popravljamo krivico, ki je bila storjena Tigrovcom«.

Pritisiki na društvo TIGR

Ni pa ta tigrovska pomlad prišla sama od sebe. Bila je izborjena z velikimi naporji, pogumom in vztrajnostjo prvih vodstvenih ljudi v društvu, predvsem Karla Kocjančiča in Nadje Maganja, ob asistenci Cirila Pelicona. Že ob pripravah na ustanovitev društva je bil izvršen silovit, čeprav neuspesen pritisik s strani koprsko borčevske organizacije, da bi se naj namreč TIGR organiziral znotraj nje. Pritisiki so se nadaljevali ob tigrovskeh shodih in zlasti proslavah, ko so na njih pred veliko množico ljudi padale bride besede na račun odnosa slovenskih komunistov in prejšnjega režima do Tigrovcev in drugih primorskih domoljubov. V društvu se je namreč ob slednjih usula tudi množica članov borčevskih organizacij in pripadnikov leve opcije, ki so postopoma prevzemali pomembne položaje v društvu, ter je v njem začelo prihajati do konfliktov. Že na ustanovnem občnem zboru v Postojni je izbruhnil spor med Tigrovcev in 9. korpusa. Vodstvo gibanja je povabilo k sodelovanju tudi predstavnike društva, ki pa naj bi to odklonili brez vsakršne resne utemeljitve. Pri čemer je treba posebej poudariti, da je pri tem vendarle šlo za ohranjanje zgodovinskega spomina na TIGR, kar je prva in glavna društvena naloga. V nekem odklonilnem odgovoru bi naj eden od vodstvenih članov društva celo zapisal, »da bomo v društvu TIGR bdeli nad tem, da se pravilno tolmači vloga in delovanje te organizacije in nimate drugi kaj organizirati razne simpozije. Mi vemo, kaj je res. Obrnite se na nas, če kaj ne veste.« Odgovor, ki tako srljivo spominja na nekdanje čase, ko si je samoproglašena avantgarda z vsemi sredstvi, tudi nasilnimi, poskušala prigrabit monopol nad resnicami, kar pa se je dolgoročno izkazalo za brezupno početje. Kajti, kot je nekoč dejal italijanski razumnik Carlo Bo, »nuskdar se ne bo zgodilo, da bi moč resnice ugasnila... ker obstajajo nekateri zakoni, ki so večni in ti urejajo življenje narodov. Do zdaj se še nikomur ni posrečilo, da bi se jim ognil.«

Ob vsem tem dogajanju v društvu sem v Primorskem Rodoljubu (št. 3/2000) že pred več leti v članku Čigav je TIGR zapisal, »da take organizacije ni lahko voditi, kajti vsa ta notranja različnost udarja na dan ter povzroča polemike in prepire«. Na kar sem še dodal, da pa je »naša dolžnost, da obranimo in ohranimo to notranjo različnost TIGR-a, in prepričimo, da bi se ga kdo polastil, ker bi se v tem primeru v njega naselilo enoumje. In če kdo to slučajno načrtuje, potem pripravlja njegov pogreb. Pa naj se tega zaveda ali ne.« Žal, kažejo nekateri dogodki, da so bila naša pričakovana v zvezi z ohranitvijo pluralnosti društva ne-realna, in naš strah z odrsu društva na levo, v novo enoumje, utemeljen. V zvezi s tragično izgubo prvotnega vodstva društva pa sem kasneje v družboslovni prilogi Družine Slovenski čas (št. 79/2013) še zapisal, da »so na tej veliki prehodeni poti društva navedeni pionirji velike zgodbe o rehabilitaciji TIGR-a, ki so vdahnil društvo pravo domoljubno dušo, drug za drugim popadali zaradi bolezni in nesrečnih naključij. Zaradi skomink borčevske organizacije, da bi položila roke na TIGR, pa se odpira vprašanje ali bo TIGR še TIGR, ali pa bo postal zgolj podružnica neke druge centrale. Še več, ostaja kar naprej aktualno vprašanje, ali bomo ravnali z njim kot »zravnani čuvarji dragocene dediščine«, ali pa kot »presite zvegane pohabe«.

Koper, 17. 6. 2015
Milan Gregorić

LETALIŠČE FVG - RONKE

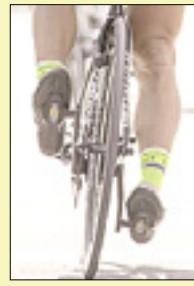
URNIK POLETOV OD 29. MARCA DO 24. OKTOBRA 2015

ODHODI

ODHOD	PRIHOD	PLANIRAN	LINIJA	LETALO	OPOMBE
ALGHERO					
14.15	15.50	1---5---	FR8135	738	
14.15	15.50	--3----	FR8135	738	od 2. do 30.9.
BARCELONA					
9.40	11.30	--3----	VY6713	320	od 24.6. do 9.9.
12.35	14.25	----6-	VY6713	320	samo 13.6.
15.05	16.50	----6-	VY6713	320	od 20.6. do 12.9.
BARI					
18.00	19.20	-2-4-6-	FR8955	738	
CATANIA					
13.15	15.50	----6-	AZ1366	AT7	od 6.6. do 26.9.
11.40	14.15	----7	AZ1366	AT7	od 7.6. do 27.9.
LONDON (Stansted)					
21.55	23.10	#	FR169	738	do 1.8. in od 1.9.
17.20	18.35	1---5--	FR169	738	od 3. do 31.8.
21.55	23.10	-234-6-	FR169	738	od 4. do 29.8.
22.35	23.50	----7	FR169	738	od 2. do 30.8.
MILAN (Linate)					
6.50	7.55	12345--	AZ1350	AT7	ne leti od 3. do 31.8.
18.55	20.00	12345--	AZ1352	AT7	
MUNICH					
7.00	8.00	123456-	LH1939	CR9	
8.55	9.55	----7	LH1939	CR9	
12.50	13.50	---4---	LH1935	CR9	do 30.7. in od 3.9.
12.55	13.55	123-567	LH1935	CR9	do 2.8. in od 31.8.
12.55	13.55	1-3-6-	LH1935	CR9	od 3. do 29.8.
17.00	18.00	12345-7	LH1937	CR9	do 2.8. in od 31.8.
17.00	18.00	-2-45-7	LH1937	CR9	od 4. do 30.8.
NEAPELJ					
10.10	11.40	12345--	AZ1702	AT7	
9.00	10.30	----6-	AZ1702	AT7	od 9.5. do 26.9.
18.00	19.30	----7	AZ1702	AT7	
RIM (Fiumicino)					
7.10	8.15	#	AZ1356	320	
8.05	9.10	123456-	AZ1354	E75	do 1.8. in od 7.9.
8.05	9.10	-2----	AZ1354	E75	od 4.8. do 1.9.
11.20	12.25	#	AZ1358	320	
17.40	18.35	#	AZ1364	E75	
TRAPANI					
8.40	10.20	-2---6-	FR8648	738	
14.30	16.10	---4---	FR8648	738	od 6. do 27.8.
VALENCIA					
21.15	23.35	1---5--	FR7265	738	
21.15	23.35	--3----	FR7265	738	od 3. do 28.8.

PRIHODI

ODHOD	PRIHOD	PLANIRAN	LINIJA	LETALO	OPOMBE
ALGHERO					
12.20	13.50	1---5--	FR8134	738	
12.20	13.50	--3----	FR8134	738	od 2. do 30.9.
BARCELONA					
07.00	8.55	--3----	VY6712	320	od 24.6. do 9.9.
11.00	12.55	----6-	VY6712	320	samo 13.6.
12.30	14.25	----6-	VY6712	320	od 20.6. do 12.9.
BARI					

Italijani Po Sloveniji

KOČEVJE - Na drugi etapi kolesarske dirke Po Sloveniji, kolesarji so včeraj prevozili 182 km od Škofje Loke do Kočevja, je zmagal Italijan Pier Paolo De Negri (Nippo). Uspeh italijanskih kolesarjev sta dopolnila še Antonio Parrinello (D'Amico) in Simone Ponzi (SouthEast). Skupno je v matici vodilnega ostal Rus Artjom Ovečkin (RusVelo). Danes bo na sporednu tretja, predzadnjata etapa od Dobrovnika do Treh Kraljev, dolga 178,5 km.

Maejeva je lahko vesela

LOZANA - Športno arbitražno razsodišče v Lozani (CAS) je razveljavilo štiriletno prepoved nastopanja v alpskem smučanju, ki jo je svetovno znani tajski violinisti Vanessi Mae izrekla Mednarodna smučarska zveza (FIS). Spomnimo, Maejeva je na Ol v Sočiju nastopila (67. v vsl) po kvalifikacijskih tekem na Krvavcu. Pozneje se je izkazalo, da so bile te tekme prirejene. V drugi odločitvi pa je sodišče razveljavljen njen dosežek na olimpijskem veleslalomu, saj tam ni imela pravice nastopanja.

KOŠARKA Daniel Hackett zapljušča Olimpio Milano

MILANO - Košarkar Daniel Hackett je včeraj po družbenem omrežju Instagram najavil, da bo zapustil Olimpio Milano. Novico o prekiniti pogodbje je čez čas potrdil tudi klub. Snubijo ga v Španiji, pa tudi v NBA pri Dallas Mavericksih.

MILAN ALI INTER? - Nogometna Monika Geoffrey Kondogbia snubi Milan in Inter (novi sportni vodja je Dejan Stanović), pa tudi Juventus, o prestopu bo po vsej verjetnosti odločala odločitev nogometnika. Roma pa še ni dosegla dogovora s Sevillo za prestop kolumbijskega nogometnika Calorsa Bacce. Španski klub ne popušča pri ceni (približno 30 milijonov evrov). Grški »bomber« Konstantinos Mitroglou pa zanima Sassuolo in Udinese.

JUŽNOAMERIŠKO PRVENSTVO - Peru je v 2. krogu južnoameriškega prvenstva premagal Venezuela z 1:0 (Pizarro). Zmaga Peruja pomeni, da imajo vse štiri ekipe v skupini C po tri točke. O napredovanju bo odločil jutrišnji zadnji krog, v katerem bo Peru igral proti Kolumbiji, Venezuela pa proti Braziliji.

DINAMO IZKLJUČEN - Evropska nogometna zveza (Uefa) je moskovski Dinamo (lani v osmini finala evropske lige) izključila iz evropske lige v sezoni 2015/16, ker ni izpolnjeval pravil, ki jih je postavila Uefa. V treh zaporednih sezona je imel finančno izgubo. Njegovo mesto bo prevzel Rubin Kazan, Dinamo pa se lahko na Uefino odločitev še pritoži.

ROKOMET - Rokometna reprezentanca Slovenije bo na evropskem prvenstvu 2016 na Poljskem igrala v skupini C, skupaj z reprezentancami Španije, Švedske in Nemčije.

PO ŠVICI - Norveški kolesar Alexander Kristoff (Katusha) je zmagovalec sedme etape dirke po Švici. Skupno vodstvo je zadržal Francoz Thibaut Pinot (FDJ).

EVROPSKE IGRE - Pogovor s trenerko Tee Ugrin Tereso Macrì

»Zmožna je popolnost!«

Danes bo članica Artistice '81 tekmovala v finalu dvovišinske bradljive ob 14.20 - Zakaj izstopa po eleganci

Tea Ugrin vadi v telovadnici v Ul. Vespucci, domu Artistice '81

FOTODAMJ@N

ODBOJKA Italija po petih nizih boljša od Brazilije

RIM - V razprodanem Foru Italico sta se v sedmem krogu svetovne lige pomerili Italija in Brazilija (prvič na letošnjem tekmovanju). Pod zvezdnatim nebom je italijanska izbrana vrsta po izenačeni tekmi premagala svetovne podprvake s 3:2 (26:24, 21:25, 25:18, 17:25, 16:14). Jutri se bosta ekipi pomerili še v Firencah. V skupini A po sedmih krogih vodi Brazilija (15 točk), sledijo Srbija (14), Italija (13) in Avstralija (3).

»Zlata« strelka in svetovni rekord, Sloveniji se je izmuznila prva kolajna

BAKU - »Azzurra« Petra Zublasing, svetovna prvakinja, je na evropskih igrah v Bakiju gladko zmagala v trojem položaju z MK puško. Južnotirolka je s 474,7 točkami tudi izboljšala svetovni rekord. Sloveniji pa se je izmuznila prva kolajna: taekwondoist Ivan Trajkovič je izgubil dvobojo za bronasto medalje, potem ko je bil s 15:3 premičen Španec Daniel Gomez Ros.

TENIS Gaja A v D3-lige, mladinke U16 za deželni naslov

Redni del teniške moške D4-lige se je zaključil z napredovanjem prvouvrščenih ekip. Med njimi je bila tudi ekipa Gaja A, ki je zmagala v skupini 2 in direktno napredovala v višjo D3-lige. Marchesi, Pulejo, Vidovich, Zucchini, Borsetti in Mele so tako dosegli prvenstven cilj in se v bistvu vrnili spet v višjo ligo, iz katere je bil klub izločen zaradi zvezne kazni. D3-ligo bo naskakovala tudi Gaja C, ki je bila v skupini 3 druga po porazu v zadnjem krogu proti Campagnuzzi s 3:1: z ostalimi drugovrščenimi ekipami se bo v finalnem delu na izločanje. Napredovala bo le najboljša ekipa. Gaja C bo nastope začela jutri (točnega termina še niso določili). Mladinci Gaje B v taistem prvenstvu pa so nastope zaključili že krog pred koncem v rednem delu tekmovanja.

Medtem pa je zveza izbrala ekipo, ki se bo borila za deželni naslov v mladinskem prvenstvu U16. Potem ko so vse tri ekipe skupine 2 Cervignano, Gaja in Campagnuza dosegle enako število zmag in točk, je zveza izbrala Gajo. Danes bosta tako Sara Parpinel in Giovanna Orlando igrali v Canevi za deželni naslov.

NAMIZNI TENIS - DP v Turinu Brez zmage

Na državnem namiznotenskem prvenstvu v Turinu so se včeraj začeli boji v 4. kategoriji. V mešanih dvojicah sta Alessio Stibel in Katarina Milič izpadla že v prvem krogu, prav tako pa se je pot Katarine Milič hitro zaključila med ženskimi dvojicami (igrala je z Videmčanko Anno Gubiani). Danes se bodo tekmovalci pomerili med posamezniki, na vrsti pa bodo tudi moške dvojice.

Ce bo zelo precizna, njene linije pa odlične, lahko odščipne še kako desetinko. Tea je tega zmožna. Upoštevati pa je treba, da jo čaka zahtevna naloga, saj se bo pomirila z nasprotnicami, ki so že nastopale na Ol in SP. V Bakiju je pred žirijo nastopila že dvanaestkrat, trikrat je namreč ponovila vse vaje na vseh orodjih: po uradnem treningu še v kvalifikacijah in v finalu mnogobojja, vsakič pa brez večjih napak ali padcev. To kaže, kako gotova v tem, kar dela, pa čeprav ima še 17 let in malo mednarodnih izkušenj.

Pred časom nam je Ugrinova sicer povedala, da je njen najljubše orodje gred. Ali se je zdaj njeni lestvica priljubljenosti spremenila?

Naj poudarim, da je Tea res popolna

KOŠARKA - Po sestanku s Peterlinom (ZŠSDI)

»E pur si muove«

Vremec prevzel koordinacijo za sestavo članske in mladinskih ekip

E pur si muove! Znani stavki, ki naj bi ga izrekel italijanski znanstvenik Galileo Galilej, je tačas lahko primerna prispodoba stanja na košarkarski sceni pri nas. Po koncu prvenstva se je namreč zataknilo predvsem pri ŽŠ Jadrans, katerega člani so vsi klubi (Bor, Breg, Dom, Kontovel, polet in Sokol). Odborniki združenja so namreč odpovedali odstop, obstoj projekta, predvsem pa članske ekipe je bil vprašljiv. Po četrtekovem sestanku vseh slovenskih košarkarskih društev pri nas, ki ga je sklical predsednik ZŠSDI Ivan Peterlin, pa so se pogovori vendarle premiknili iz mrtve točke.

»So težave, vendar se premikamo v pozitivno smer,« je poudaril Peterlin, ki je v uvodnem govoru dejal, da sam ne vidi alternativ Žadranu. »Mladinski projekt mora imeti vrh, nekam se mora stekati, saj sicer bodo dobri košarkarji zapustili naše klube.«

S tem so se naposled strinjali vsi klubni, nagnjajo pa se, da bi sestavili na članski ravni daljši, dve- do triletni projekt. Nočeno, da bi ekipo zdajle enostavno zakrpalji, saj bi se letošnje težave spet ponovile. Koordinator vsega – sestave članske ekipe in mladinskega sektorja – bo v prvi fazi Andrej Vremec, ki se bo že danes srečal z vsemi predstavniki klubov in trenerji. Vremec želi predvsem, da bi vsak klub dodal kamenček v ta mozaik, ki je od vseh. V strukturi projekta naj ne bi bilo sprememb, smernice, ki so nastale že pred 37 leti, bo podprt tudi Vremec. Letos se bodo v Jadranove mladinske ekipe združevali igralci od 16. do 20. leta (ne več od 15. leta zaradi sprememb

Na Medicinski fakulteti
v Ljubljani,
je dne 16. junija,
diplomiral naš kapetan

**Edvin
Carli**

Iskreno mu čestita in želi veliko uspehov
ŠD Vesna

RAI3bis**SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Utrip evangelijski **20.55** Sprehodi, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

7.00 8.00, 9.00, 13.30, 17.00, 20.00 Dnevnik, vreme in šport **7.05** Parlamento Settegiorni **8.25** 17.45 Passaggio a Nord-Ovest **9.05** Dreams Road **9.55** Buongiorno benessere – Tutti i colori della salute **10.25** Linea Verde Orizzonti Estate **11.35** Food Markets **12.30** Road Italy **14.00** Easy Driver **14.30** Linea Blu **16.10** Nad.: Legami **17.15** A Sua immagine **18.50** Igra: Reazione a catena **20.35** TecheTecheTé **21.20** Una voce per Padre Pio

RAI2

6.30 Nautilus **7.00** Nan.: Come essere un gentleman **7.25** Nan.: Due uomini e mezzo **8.10** Serija: Lassie **9.00** Sulla Via di Damasco **9.30** Parlamento Punto Europa **10.00** Dream Hotel **11.25** Serija: Il nostro amico Charly **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** 20.30, 23.30 Dnevnik **13.30** Sereno Variable Estate **14.00** Serija: Countdown **15.45** Serija: Squadra Speciale Colonia **16.30** Serija: Squadra Speciale Stoccarda **17.15** Serija: Squadra Speciale Lipsia **18.05** Avtomobilizem: Formula 1, VN Avstrije, kvalifikacije **19.35** Serija: Squadra Speciale Cobra 11

21.05 Film: Deadly Spa – Weekend da in cubo (triler) **22.40** Serija: The Good Wife **23.25** Player **23.45** Rubrike

RAI3

7.00 Tablet – Italia in 4D **8.00** R.A.M. **9.00** Sabato, domenica e lunedì... con Eduardo **11.55** Figu – Album di persone notevoli **12.00** 14.00, 18.55, 23.20 Dnevnik, vreme in šport **12.25** 14.45 Rubrike **14.55** Film: 14 anni vergine (kom.) **16.20** Report **18.00** Player **18.05** Serija: Mr. Selfridge **20.00** Blob **20.15** E lasciatemi divertire **21.05** Ulisse – Il piacere della scoperta **23.40** Amore criminale

RAI4

14.25 Film: Transit (akc.) **15.55** Wonderland 2015 **16.20** Xena **17.50** Novice **17.55** 21.15 Perception **19.30** Rai Player **19.35** Marvel's Agents of S.H.I.E.L.D. **20.25** Atlantis **22.50** Film: A testa alta (akc., '04, i. D. Johnson)

RAI5

14.10 Capolavori della natura **15.05** Earth – La potenza del pianeta **16.05** Cinque buoni motivi **16.10** Gledališče: Re Lear **19.30** Novice **19.35** Shakespeare da scoprire **20.35** Rai Player **20.45** Contact **21.15** Gledališče: Ex Amleto **23.00** Festival di Spoleto 2015 **23.35** Prima della prima **0.05** David Letterman Show

RAI MOVIE

14.00 17.40 Rai Player **14.10** Film: Bobby Z – Il signore della droga (akc., '07, i. P. Walker) **15.45** Film: Mine vaganti (rom., '10, i. R. Scamarcio) **17.35** Novice **17.50** Film: I passi dell'amore (dram., '02, i. M. Moore) **19.35** Film: I due figli dei Trinità (kom., It., '72) **21.15** Film: Squadra antimafia (det., It., '78, i. T. Milian) **22.55** Taormina Daily **23.10** Nad.: Deadwood

RAI PREMIUM

13.35 Nad.: Commesse **15.20** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.25** GranPremium **15.35** Nad.: Orgoglio **17.20** Novice **17.25** Nad.: Le ragazze di piazza di Spagna **19.20** Rai Player **19.25** Nad.: Lui & lei **21.20** Film: Albert Einstein (biogr.) **23.15** Nad.: Donna detective

RETE4

7.45 Film: Adulterio all'italiana (kom.) **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Ieri e oggi in Tv **16.00** Nad.: Monk **16.50** Nad.: Poirot **19.35** Serija: The Mentalist **21.30** Film: True Justice – L'angelo della morte (akc.)

23.30 Film: La legge del crimine (triler)

CANALE5

6.00 8.00, 13.00, 19.55 Dnevnik in vreme **7.55** Prometne informacije **9.10** Nad.: Finalmente soli **9.40** Nad.: Fratelli detective **11.00** Forum **13.40** Film: Un amore senza tempo (dram.) **16.25** Film: Ti odio, ti lascio, ti... (kom.) **18.55** Nad.: Il segreto **20.40** Show: Striscia la notizia – La voce dell'indecenza **21.10** Film: Il pesce innamorato (kom., It., '99) **23.20** Film: Mediterraneo (kom., It., '90)

ITALIA1

6.50 Nan.: Mike in Molly **7.30** Risanke in otroške oddaje **10.25** Film: Camp Rock 2 – The Final Jam (muzikal) **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** Šport **13.45** Serija: The Flash **14.35** Nan.: Love Bugs **14.45** Motociklizem: SP Superbike 2015 **15.55** Film: Le riserve (kom.) **19.00** Studio Life – Un mondo migliore **19.25** Film: Space Warriors (pust.) **21.10** Film: Harry Potter e il principe mezzosangue (fant., '08, i. D. Radcliffe)

IRIS

12.25 Film: Prossima fermata – Paradiso (kom., '91, i. M. Streep) **14.35** Film: Alibi seducente (kom., '89) **16.35** Adesso cinema

17.00 Film: L'uomo che fissa le capre (kom., '09) **18.55** Film: Dave – Presidente per un giorno (kom., '93) **21.00** Film: Al lupo! (kom., It., '92, r. in i. C. Verdone) **23.20** Film: Perdiamoci di vista (kom., It., '94, r. in i. C. Verdone)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00 Dnevnik **7.50** Vreme **10.00** Coffee Break **11.30** Laria che tira **12.50** Magazine Sette **14.00** Kronika **14.35** Serija: Jack Frost **18.10** Serija: La libreria del mistero **20.30** Otto e mezzo **21.10** Serija: Benjamin Lebel – Delitti D.O.C. **23.00** Serija: L'ispettore Barnaby

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.15** 12.00, 19.00 Chef per un giorno **9.10** 17.40 I menù di Benedetta **11.00** Cuochi e fiamme **14.00** Nad.: Grey's Anatomy **18.55** Dnevnik **21.10** Nad.: Sex and the City **22.55** Serija: Providence

TELEQUATTRO

6.30 12.55 Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **8.30** Ring **12.30** Aktualno: Salus Tv **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.45** Voci in piazza **18.00** Qui studio a voi stadio **19.05** Qua la zampa **19.10** Tg Confartigianato **20.00** La parola del Signore **21.00** Qui studio a voi stadio **23.30** Trieste in diretta

LAEFFE

12.30 Jamie: Menù in 30 minuti **13.05** Jamie Oliver: Il mio giro d'Europa **14.05** 18.05

Posso dormire da voi? **16.05** Film: Molto rumore per nulla (dram.) **19.05** Il cuoco vagabondo **21.10** Bourdain: Cucine segrete **22.05** Don Pasta e la cucina anarchica **23.00** Simon Reeve: La via del té

CIELO

11.15 Fratelli in affari **13.15** Jovanotti: E non hai visto ancora niente **14.15** 15.15 MasterChef Canada **15.00** Novice **16.10** Cucine da incubo **18.10** Quattro matrimoni in Italia **19.10** Matrimonio a prima vista USA **20.15** House of Gag **21.00** Film: La novizia (erot.) **23.00** Peep Show

DMAX

12.30 Turtleman **13.20** Wild Frank: Africa **14.10** 22.55 Quando meno te lo aspetti **15.05** 22.00 Superhuman: vero o falso? **15.55** Cattivissimi amici **16.50** Vanilla Ice Project **18.35** Affare fatto! **19.30** Rimozione forzata **20.20** Recupero crediti **21.10** World's Top 5 **23.45** Cacciatori di tornado

SLOVENIJA1

6.05 Kultura **6.10** Odmevi **7.00** 18.40 Risanke in otroške serije **9.20** Kviz: Male sive celice **10.05** Kratki film: Obljuba **10.20** Infodrom **10.30** Nad.: Presneto štirinajsto **11.00** Dok. film: Uskoška dediččina Bele krajine **12.00** Tednik **13.00** 17.00, 18.55, 22.30 Poročila, šport in vreme **13.25** Na vrhu **13.50** O živalih in ljudeh **14.20** Nad.: Paradiž **15.15** Dok. odd.: Hribovci pod krihom **15.55** Dok. odd.: Juarez živi **17.20** Z vrta na mizo **17.35** Čez planke **18.30** Ozare **19.25** Utrip **20.00** Kraljevi variete **23.00** Poletna scena **23.30** Nad.: Strasti **0.10** Nad.: Boljši človek

SLOVENIJA2

7.00 Najboljše jutro **9.30** Na lepše **10.00** City Folk **10.30** Nogomet: SP U20, finale, pon. **12.30** 18.15 Kajak kanu: SP, prenos **13.50** Avtomobilizem: Formula 1, VN Avstrije, prenos kvalifikacij **15.10** Atletika: ekipno EP, vključitev v prenos **19.00** Evropske igre **20.15** Gimnastika: orodja, pon. **21.15** Pregled dneva **22.50** Koncert: Marko Hatlak in Big Band RTV Slovenija **0.25** Točno po poldne

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna TV – Deželne vesti **14.20** Eronovice **14.30** Predstava: Odiseja isolana **15.20** Potopisi **15.50** Dok.: Može in gore **16.45** Arhivski posnetki **17.30** Dok.: Zgodovina ZDA **18.00** O živalih in ljudeh **18.25** Village Folk **18.35** Vreme **18.40** 23.45 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsesedane – Dnevnik **19.25** Šport **19.30** Jutri je nedelja **19.45** Avtomobilizem **20.00** Potopisi **20.30** Artevisione **21.00** Boben **22.15** Arhivski posnetki športnih prenosov

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **10.15** 12.35 Tv prodaja **10.30** Serija: Zmenki milijonarjev **11.25** Serija: Velika angleška pekačirija **12.50** Film: Družina norcev (kom.) **15.05** Film: Odpuščanje (dram.) **16.50** Film: Ljubezen ali denar (rom.) **18.35** Film: Kresnik – Ognjeno izročilo (Slo., '13) **18.55** Vreme in novice

20.00 Film: King Kong (pust., '05, i. N. Watts, J. Black) **23.25** Film: Amistad (dram., '97)

KANAL A

7.00 Risanke **8.10** 18.40 Serija: Naša mala klinika **9.00** 15.20 Serija: Revolucija **9.55** Serija: Učitelj **10.25** Serija: Midva in vsi drugi **10.55** 14.50 Serija: Gremo naprej **11.20** Serija: Veliki pokrovci **12.05** 19.30 Serija: Mindy se dogaja **12.35** Film: Ptič na žici (akc.) **16.10** Nad.: Naftna igra **18.00** Volan **20.00** Film: Daleč od oči (krim.) **22.25** Film: Domači okus (kom.)

Sobota, 20. junija
MTV ob 14.10

Edward**mani di forbice**

ZDA 1990

Režija: Tim Burton

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.15 in zatone ob 20.58
Dolžina dneva 15.43

Alpe je dosegla hladna fronta, ki bo popoldne prešla tudi Slovenijo. Za njo se iznad zahodne nad srednjo Evropo širi območje visokega zračnega tlaka. Za njo bo k nam od severozzhoda dotekal nekoliko hladnejši zrak.

Vreme bo spremenljivo, sončno ob obali in oblakočno v gorah. V gorah bodo možne krajevne plohe in nevihte, ki se bodo lahko razširile do nižine. Ob obali bo pihala zmerna burja.

Danes bo zmerno do pretežno oblakočno. Popoldne bo nastala kopasta oblakost. Možne bodo krajevne plohe ter posamezne nevihte. Ob morju bo suho in popoldne precej jasno. Najnižje justranje temperature bodo od 6 do 12, na Primorskem do 15, najvišje dnevne od 18 do 23, na Primorskem do 25 stopinj C.

Jutri in v ponedeljek bo sončno z občasno povečano oblakostjo. Postopno bo topleje. V torek kaže na prehod hladne fronte s padavinami in osvežitvijo.

PLIMOVANJE
Danesh: ob 6.18 najvišje -50 cm, ob 12.50 najvišje 33 cm, ob 18.31 najvišje -6 cm, ob 23.37 najvišje 24 cm. **Jutri:** ob 6.46 najvišje -44 cm, ob 13.32 najvišje 31 cm, ob 19.18 najvišje -3 cm.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 23,1 stopinje C.

TEMPERATURE °C
500 m ..... 15 2000 m 7
1000 m ..... 11 2500 m 3
1500 m ..... 9 2864 m 1
UV indeks sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah doseže vrednost do 9 in v gorah do 10.

Večina kengurujev je levičarjev

WASHINGTON - Večina kengurujev je glede na izsledke najnovejše študije levičarjev. »Divji kenguriji v Avstraliji in Tasmaniji so pokazali naravno nagnjenost k uporabi leve roke oziroma šape pred desno,« pojasnjuje vodilni raziskovalec v študiji Jegor Malašičev z ruske državne univerze v Sankt Peterburgu, ki je preteklosti poučeval različne vrste žab. Levičarstvo se je še posebej pokazalo pri sivih in rdečih kengurujih. V primeru rdečevarnih malih vrstah kengurujev valabiev je študija pokazala, da so levičarji le v nekaterih primerih, denimo pri drobnih motoričnih nalogah, kot je čiščenje nosu, nabiranja listja ali upogibanje drevesnih vej, medtem ko desno uporabljajo pri nalogah, kjer je potrebna fizična moč.

Umrла najstarejšа oseba na svetu, 116-letna Jeralean Talley

DETROIT - V predmetju ameriškega mesta Detroit je v sredo umrla 116-letna Jeralean Talley, ki je veljala za najstarejšo osebo na svetu. Njena 77-letna hčerka Thelma Holloway je sporočila, da je njeni mama umrla doma med spanjem, so sporočile tuje tiskovne agencije. »Bila je pripravljena, da gre domov počivat. Ko je odhajala, ni trpela. Boga je prosila, naj jo mirno vzame in tako se je zgodilo. Sedaj je v miru,« je dejala Thelma. Po navedbah ameriške skupine Gerontology Research Group (GRG) se je Američanka afriškega rodu rodila 23. maja 1899 v ameriški zvezni državi Georgia. Vse do svojega 104. leta je bila strastna kegljačica.

HAVANA - Širjenje internetne dostopnosti

Kuba bo odprla 35 točk javnega brezžičnega spletnega omrežja wifi

HAVANA - Kuba je včeraj napovedala, da bo odprla 35 točk javnega brezžičnega spletnega omrežja wifi in bistveno znižala ceno za internetne povezave. S tem korakom se v eni najslabše povezanih držav s svetovnim spletom širi internetna dostopnost, poroča makedonska tiskovna agencija Mia. Državno telekomunikacijsko podjetje Etecsa je ob tem sporočilo, da bodo točke dostopne po vsej državi in bodo začele obravljati v juliju. »To je prvi korak k povečanju dostopnosti do svetovnega spletja,« je za državni časnik povedal

vodja komunikacij v podjetju Etecsa, Luis Manuel Diaz.

Etecsa je že ponujala javno wifi omrežje prek majhnega pilotskega projekta, pri čemer se je nestabilna nezakonita povezava na Kubi izmenično pojavljala in izginjala.

Za dostop na javnih točkah si bodo morali uporabniki pri Etecsi za 1,50 ameriškega dolarja ustvariti račun in nato za internetno povezavo plačevati pourni postavki. Etecsa je prav tako najačala, da znižuje ceno za dostop do interneta na dva dolarja za uro, medtem

ko je prej cena znašala 2,50 dolarja.

Od leta 2013 ima Kuba 155 javnih internet kavarn, kjer se lahko uporabniki s svetovnim spletom povežejo glede na urno postavko. A cena je v državi, kjer znaša povprečna plača 20 ameriških dolarjev na mesec, previsoka.

Po drugi strani je domač internet omejen zgolj na določene poklice, kot so novinarji, zdravniki in študenti. Vlada predsednika Raula Castra bo po napovedih do leta 2020 vsem Kubancem zagotovila dostop do interneta, še navaja Mia.

LJUBLJANA - Dosežek raziskovalcev

Bodo bolje zdravili vnetne bolezni?

LJUBLJANA - Slovenski raziskovalci so v petletni obširni študiji dosegli velik dosežek. Odkrili so namreč delovanje receptorja imunskega sistema pri revmatoidnem artritisu, kar odstira nova obzorja na področju zdravljenja teh bolezni, so sporočili s Kemijskega inštituta. Naš imunski sistem se sproži, ko dobi signal za nevarnost. Tak primer je bakterijska okužba, a včasih se sproži tudi, če te okužbe ni. Tako je pri tako imenovanem receptorju imunskega sistema TLR4, na katerega se telo drugače odziva, če se aktivira kot posledica okužbe ali kot posledica takoj imenovanega oksidativnega stresa, ko se tvorijo kisikovi radikali, ki tvorijo oksidirane lipide. Ti pa dodatno sprožijo aktivacijo nekaterih genov, ki so vključeni v regeneracijo tkiva.

Omenjeni receptor igra pomembno vlogo pri številnih boleznih, od revmatoidnega artritisu, ateroskleroze, nevropske bolečine, tudi raka. Če bi lahko zavrljali njegovo aktivacijo, pa bi lahko pripomogli k zdravljenju teh bolezni. Strokovnjaki se dolgo niso strinjali, kaj ta receptor aktivira, je za STA pojasnil Roman Jerala s Kemijskega inštituta. Zdaj so slovenski raziskovalci ugotovili, da je skupen signal vseh teh bolezni ravno oksidativni stres.

V študiji, objavljeni v znanstveni reviji Science Signaling, so kot vodilni avtorji sodelovali raziskovalci Kemijskega inštituta v sodelovanju z raziskovalci Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani in na Dunaju, Fakultete za računalništvo in informatiko in Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani.

Na finskem spodbujajo ljudi, naj jedo stoje

HELSINKI - Finsko ministrstvo za zdravje državljane vzpodbuja, naj obroke pojedo stoje, saj je to dobro za zdravje in pomaga pri spopadanju z različnimi zdravstvenimi težavami. Finske oblasti so vse bolj zaskrbljene zaradi kopičenja problemov, povezanih s tem, da ljudje vedno več sedijo, piše francoška tiskovna agencija AFP. Kot so sporočili v Helsinkih, bi morali ljudje vsaj občasno jesti in početi še marsikaj drugega stoje. »Številne stvari lahko počnemo stoje ali med hojo, namesto da sedimo. Stoje lahko beremo časopis, si vzamemo odmor za kavo in gledamo televizijo,« je finsko ministrstvo za zdravje ta teden zapisalo v publikaciji z naslovom »Manj sedenja, boljše počutje«.

Finci podobno kot ljudje v drugih razvitih državah vedno več sedijo in se vse manj gibajo. Raziskave kažejo, da kar tri četrtine časa, ko so budni, sedijo, ležijo ali mirno stojijo. To velja tudi za otroke, ki vedno več časa prezivijo za računalniki, pametnimi telefonimi in podobnim. Otroci, tako ministrstvo, sploh ne bi smeli sedeti več kot eno uro skupaj.

Preveč sedenja vodi v obolenja mišic in kosti ter srca in ožilja, povzroča pa tudi debelest. »Med tistimi, ki sedijo več kot sedem ur dnevno, vsaka dodatna ura sedenja poveča tveganje smrti za pet odstotkov,« svari ministrstvo. Kot dodaja, redna vadba, za katero se Fini sicer množično odločajo, sama pa sebi posledic pretiranega sedenja ne odpravlja. Pomaga le, da preprosto vstavemo in se gibamo.